DERİMODANKARA

DERİMODSAHİLYOLU DERİMODOSMANBEY DERİMODERENKÖY

DERİMO

GİFF

25 EKİM 1987 YIL:5 SAYI:42 700 TL. (KDV dahil)

nokta

2000 YILINDA TÜRKİYE

İtirafçı Aslan Yoldaş:

"EROİN MAFYASINI İFŞA EDİYORUM"

KİŞİLİK ÇİZGİSİ

mithat

ANTALYA
BAKIRKÖY
DENİZLİ
ISPARTA
İZMİR
ÜSKÜDAR

A.T.T.

İÇİNDEKİLER

KAPAK

Bir İtirafçı anlatıyor, Eroin mafyasının içyüzü 12

TÜRKİYE

Akıl almaz bir sansür olayı 22
Vize skandalı 24
Behice Boran'ın ardından 28
SHP ve DYP için silbaştan 30
TSE'ye göre Türk prezervatifleri 34
1402'liklerde yeni bir yasa beklentisi 37
Karakolda işkence iddiası 39

DÜNYA

Güney Amerika'da liderler 46
Nasır'ın ailesi 50
Kadın olan papaz 54

EKONOMİ

İş dünyası ve sanat 60
Söyleşi/Yusuf Bozkurt Özal 63

TOPLUM

2000 yılının Türkiyesi 68
Amerika'da bir Türk imparatoru 77

KÜLTÜR SANAT

Söyleşi/Dido Sotiriyu 80
Sinemada yeni bir yıldız 82
Söyleşi/ Ertan Cireli 85

İZLENİMLER

Bir sergi ve düşündürdükleri 88

SPOR

Futbola tutkun yazarlar 92

DİĞER BÖLÜMLER

Nokta'dan 5
Ne Nerede 6
Panorama/Türkiye 42
Panorama/Dünya 58
Günlerin Getirdiği 66
Mektuplar 94
Bulmaca 95
Test 96
Kutu Kutu 98

Eroin mafyası

İçine karıştığı şebekenin mafya ile ilişkilerini ortaya çıkartacak önemli bilgileri 20 ay önce kendilerine aktaran Aslan Yoldaş'ı kaderine terk eden emniyet yetkilileri "Operasyon için daha erken" diyorlar.

(Sayfa 12)

Kapak fotoğrafı: Muhlis HASA

Sınırda komünist yayın avı

Geçici İçişleri Bakanı Ahmet Selçuk, sosyalist ülkelerden gelen bütün basılı matbuatın özel bir denetimden geçirilmesini isteyen genelgesiyle, ANAP'lıların bile tepkisini topladı.

(Sayfa 22)

Sezai, Almanlara karşı

Ne İstanbul Alman Başkonsolosu ne de valiliğin yasak kararı, vize iş takip bürosu sahibi Sezai Dursun'u engellemeye yetmedi. 7 yıldır süren garip bir mücadelenin öyküsü.

(Sayfa 24)

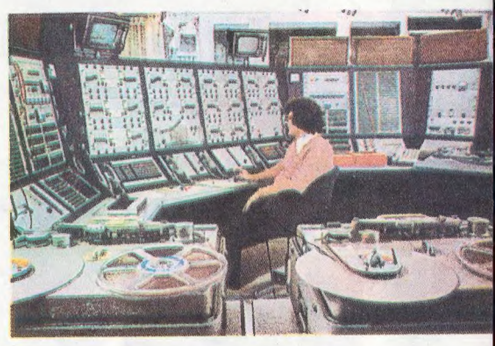

2000 yılında Türkiye

Fare sütüyle beslenen çocuklar, kumarda yitirilen yaşamlar, her evin alıcı-verici radyo istasyonu olduğu bir Türkiye... Hayal güçlerinin ötesinde bilim adamları, uzmanlar, **Nokta** için 2000'li yılları değerlendirdiler.

(Sayfa 68)

Çılgın ve masum

Sinemalarda gösterime giren "Çılgın Madonna"nın gözde yıldızı Rosanna Arquette kısa sürede ünlü yönetmenlerin gözdesi oldu.

(Sayfa 82)

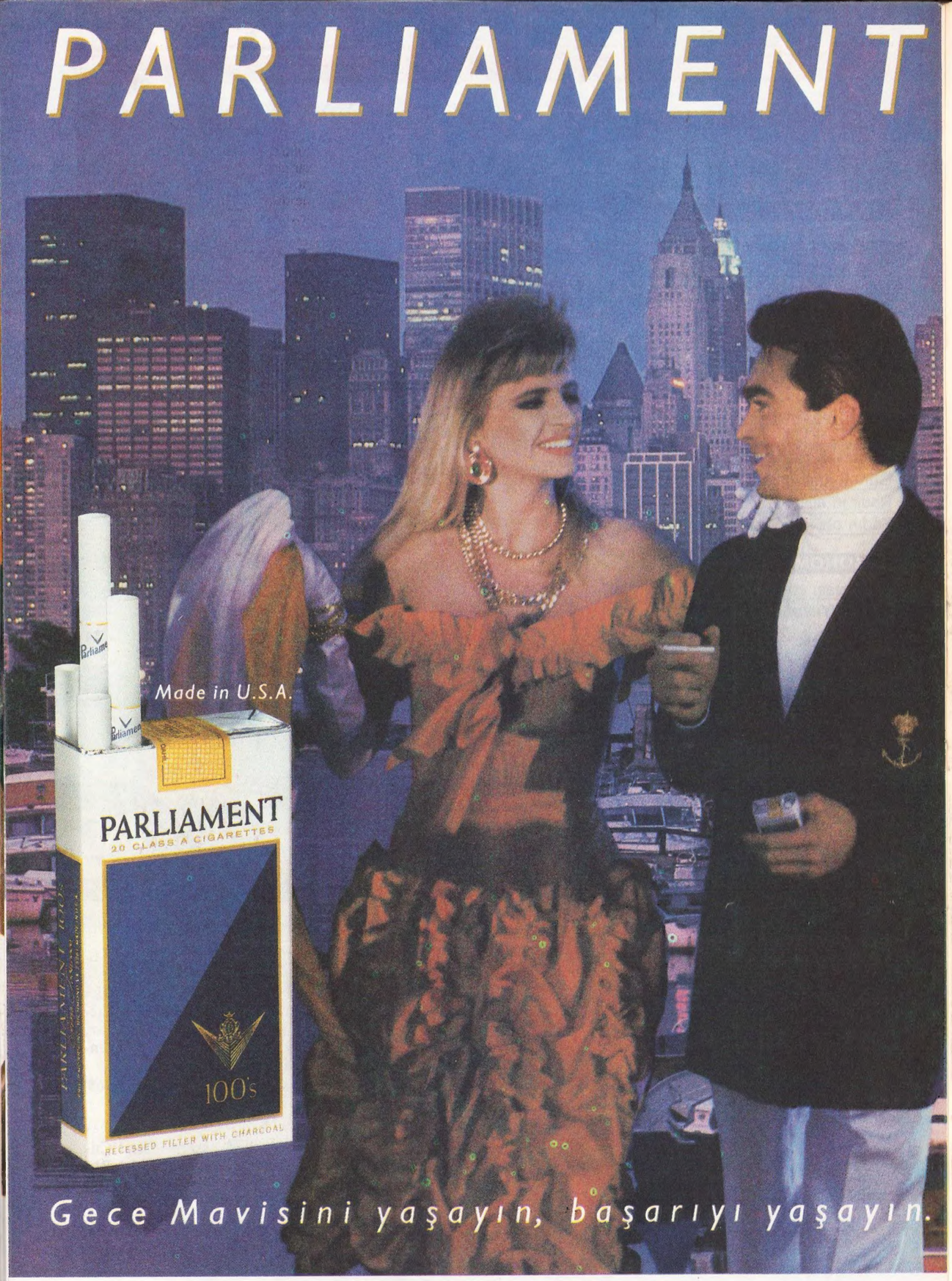

1979 YILI İCRA PL. 467 TEDBİR UYARINCA SİGARA SAĞLIĞA ZARARLIDIR

NOKTA'DAN

Sonunda gelmiş çatmıştı karar saati... Çıt çıkmıyordu mahkeme salonunda... Dile kolay. Yedi sene sürmüştü dava... Dosya kabardıkça kabarmıştı... Konu, aslında gayet basitti... "Ananı sinkaf ederim" demişti adamın biri, bir diğerine... Ve mahkemelik olmuşlardı... Tanıklar dinlenmiş... Yanıtlar gelmiş... Yanıtlara yanıtlar gelmiş... Uzadıkça uzamıştı dava... Zaman, su gibi akıp geçmişti...

Ve sonunda karar saati gelmiş çatmıştı. "Suç sübut buldu..." diye söze başlamıştı hâkim... "Bilmem ne kanununun, bilmem ne maddesinin, bilmem ne bendinin muvacehesinde..."

Herkes soluğunu tutmuş bekliyordu. En heyecanla bekleyen de validesine sözle tecavüzde bulunulan "şikâyetçi"ydi... Ve hâkim cezayı kesmişti: "Anasına sinkaf ederim dediği sübut bulunduğu için 50 lira ağır para cezası ile tecziyesine..."

İşte o anda dayanamamıştı şikâyetçi... Ayağa fırlamış "İnsaf be hâkim bey... Bunun cezası 50 lira mı?" diye bağırdıktan sonra elini cebine atmış ve bir tomar para çıkartmıştı. Hâkime 50 lira, savcıya 50 lira, avukatlara 50'şer lira verdikten sonra elinde kalan son 10 lirayı da mübaşire uzatmış ve soluk soluğa konuşmuştu: "Beş taksit kabul ederseniz al şu on lirayı... Senin de ananı sinkaf ederim."

.....

Arkadaşımız Ahmet Turan Altıner, bu hafta Nokta'nın kapak yazısını okuyunca hınzırca bir gülümsemeyle anlattı yukardaki fıkrayı... Gerçekten de kapak öykümüzü okuyunca "insaf" demek geliyor insanın içinden...

Bu nasıl bir bürokrasi çarkıdır, ya da nasıl bir anlayıştır?.. Bir vatandaş, adıyla sanıyla ortaya çıkıyor, bir zamanlar kendisinin de içinde bulunduğu büyük bir eroin ve altın mafyası ile ilgili açıklamalar yapıyor... Bu açıklamalar Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem ve Emniyet Genel Müdürü Saffet Arıkan Bedük tarafından son derece önemli bulunuyor, ama bu "kabaran dosya", Ankara ve İstanbul arasında 20 aydır sürünüp duruyor... İtirafçı Aslan Yoldaş'ın anlattıkları gerçekse, olayın bir sonuca bağlanması, gerçek değilse dosyanın kapanması gerekiyor... Ama ikisi de olmuyor... Ve verilen isimler, adresler, telefon numaraları 20 aydır dosyanın sayfaları arasında bekliyor... İnanılması güç... Ama gerçek...

Sonra Nokta'nın sayfalarını çeviriyorsunuz... Bir başka haber daha çıkıyor karşınıza... Soygun zanlısı genç bir garson Beyazıt Karakolu'nda "merdivenlerden yuvarlanıyor" ve beyin kanamasından ölüyor... Ailesi ise işkenceden öldüğünü iddia ediyor...

.....

Aynı konudaki üst üste bu haberlerden sonra dergiyi baskıya verdiğimiz son gün, önümüze gelen bir fotoğrafla donup kaldık. Ağzı burnu kırılmış, sargılar içinde yatan sakallı bir genç adamın fotoğrafıydı bu. O da, Aksaray Karakolu'na ifade vermek için gitmiş, yediği dayaktan ağzı burnu kırılmış olarak hastaneye kaldırılmıştı... Hastaneden 15 gün rapor alan genç adam "İslam", "Kadın ve Aile", "İlim ve Sanat" gibi dergiler yayınlayan Vefa Yayıncılık'ın Genel Müdürü Mefail Demirbaş'tı... Suçu sakalıydı... Emniyet Genel Müdür Muavini Mümtaz Baykal tarafından tesadüfen görülmüş ve şu soruyla karşılaşmıştı: "O sakalın ne?.. Gerici sakalı mı?" Yanıt, "Sünnet-i seniyye" sakalı olmuştu... Muhafazakâr-ekonomist Demirbaş, olayın sonunu şöyle anlatıyordu: "Birden yüzümü gözümü yumruklamaya başladı... Sonra elindeki kanları sildi... Silahını çıkartıp bir süre oynadı... Sonra ağıza alınmaz hakaret ve küfürlerle yumruklamaya devam etti..."

Mefail Demirbaş'a geçmiş olsun derken, onun haberini de bu "son dakika sütununa" yetiştiriyorum.

Ve içimden yazının girişinde yer alan sevgili Ahmet Turan'ın anlattığı fıkradaki "şikâyetçi"nin isyanı geçiyor: "İnsaf be hâkim bey..."

Arda Uskan

nokta

SAHİBİ
Gelişim Yayınları A.Ş. ve Süreli Yayınlar A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı
Ercan Arıklı

YAYIN KURULU BAŞKANI
Dr. Adil Özkol

YAYIN KURULU Duygu Asena, Korhan Atay, Aycan Giritlioğlu, Gülay Göktürk, Deniz İnsel, Dr. Salih Memecan, Mustafa Özyürek, Emin Tanrıyar, Hıncal Uluç, Arda Uskan, Hilmi Yavuz

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Arda Uskan

GENEL YAYIN YÖNETMEN YARDIMCISI
Gülay Göktürk

ANKARA TEMSİLCİSİ
Aycan Giritlioğlu

GÖRSEL YÖNETMEN
Salih Memecan

SORUMLU HABER MÜDÜRÜ
Emin Tanrıyar

İSTİHBARAT ŞEFLERİ Korhan Atay (İstanbul), Erdal Kılıçoğlu (Ankara)
DIŞ HABERLER Aydın Demirer, Viki İzrail
EKONOMİ Şaziye Karlıklı, Gülçin Tahiroğlu

TOPLUM Levent Tayla
KÜLTÜR Haşmet Babaoğlu
SANAT Sungu Çapan
HABER ARAŞTIRMA BÖLÜMÜ Hümeyra Özalp, Eren Külahlı
YAYIN DANIŞMANI Engin Ardıç
REDAKSİYON Alper Görmüş
TEKNİK SEKRETER Tahsin Armağan
BÜROLAR İstanbul: Ayşe Baştürk, Ali Boratav, Leyla Olça, Mahmut Övür, Serhat Öztürk, Mehmet Yalçın
Ankara: Gül Büyükbeşe, Can Karakaş, Ayşe Sazak, Nuray Şirin, Ruşen Çakır
İzmir: Ahmet Kökçü
Yurt dışı: ALMANYA: Yağmur Atsız, İSVEÇ: Abdullah Görgün, YUNANİSTAN: Mihail Vasiliadis, KIBRIS: Serdar Saydam
RESİM ARAŞTIRMA Nejat Ceyhan, Elif Erim
FOTOĞRAF Adem Altan, Deniz Doğan, Erzade Ertem, Ayşegül Evren, Batuhan Kıran, Ümit Kırdil, Süleyman Tel, Mehmet Tel

TEKNİK ŞEFLER Ahmet Aksel(Düzelti), Yurdakul Işıtman (Renk Ayrımı), Serpil Köse (Dizgi), Fazıl Mecit (Pikaj-Montaj), Yalçın Salur (Kamera), Savaş Kayar (Fotoğraf Laboratuvarı)
KATKIDA BULUNANLAR Pertev Atasay, Levent Boyacıoğlu, Hakkı Deveci, Reha Erdoğan, Şahin Erkoçak, Ayça Gülsoy, Mahmut Kurtoğlu, Hızır Tüzel, Emre Ulaş, Kâmil Yavuz, UBA
Adres Gelişim Yayınları, Levent - istanbul
Tel: 169 66 80 (20 Hat) TELEX: 26510
REKLAM İÇİN TELEFON 169 66 80
ANKARA BÜROSU Atatürk Bulvarı, 85/12, Kızılay - Ankara Tel: 133 07 40 (3 Hat) TELEX: 42008
İZMİR BÜROSU Şehit Nevres Bulvarı Sedir Ap. No. 5/5 Alsancak-İzmir Tel: 21 27 58—22 37 80
SATIŞ BÜROLARI İstanbul Klod Farer Cad. Oğuz İşhanı No: 25 Cağaloğlu
Ankara Konur Sok. 7/4 Kızılay
BASILDIĞI YER GE-PA Basım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
DAĞITIM Hürriyet Holding A.Ş.

GELİŞİM

BAŞKAN YARDIMCISI / Finansman Ümit Umar, **BAŞKAN YARDIMCISI / İdare-Reklam** Deniz İnsel, **HALKLA İLİŞKİLER VE ARAŞTIRMA MÜDÜRÜ** Fatoş Erbil, **SATIŞ MÜDÜRÜ** Yıldırım Ünverdi, **TEKNİK MÜDÜR** Güman Birincioğlu, **DIŞ İLİŞKİLER MÜDÜRÜ** Ayşe Karabece

KİTAP

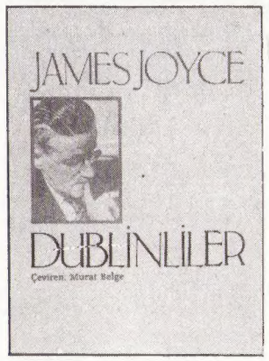

DUBLİNLİLER, James Joyce'dan çeviren Murat Belge, İletişim Yayınları, İstanbul 1987, 250 sayfa.

Yıllar önce Tektaş Ağaoğlu'nun sadece dört hikâyesini çevirip Ataç Yayınevi'nce basılmış **Dublinliler** bu kez tümüyle ve Murat Belge'nin Türkçesiyle İletişim Yayınları tarafından basıldı. Çağdaş dünya edebiyatının en önemli yazarlarından James Joyce'un bütün hikâyelerini topladığı ve 1914'te yayınladığı **Dublinliler,** değişik esinlenmelerle yazılmış ama aralarında "Dublinli olma" gibi tematik bir ortaklık bulunan ve her biri ayrı ayrı okunabildiği halde bütün olarak da "neredeyse bir roman gibi tasarlanmış" hikâyelerden oluşuyor. **Dublinliler'**de yer alan on beş hikâyenin ilk üçü çocukluk, dördü gençlik ve dördü de orta yaşlılık üstüne, son dört hikâyeyse toplum hayatıyla ilgili. Kitabın son hikâyesi "Ölüler", kısa bir süre önce ölen, Joyce gibi İrlanda kökenli Amerikalı sinema ustası John Huston tarafından sanki bir vasiyet filmi gibi sinemaya uyarlanmıştı.

Bir çeşit "hayat içinde", "yaşarken ölmüş olmak" aslında, Joyce'un kaleminden çıkma bu hikâyelerin ortak teması. 1882'de Dublin'de doğup 1941'de Zürih'de ölen, "kendini bütünüyle ve özgürce sanata verebilmek için" ülkesini terk eden ama İrlanda ve Dublin'in, esin kaynağı olarak bütün yapıtlarında öne çıktığı James Joyce, **Dublinliler'**de "İrlanda'nın ruhsal tarihinden kapsamlı bir kesit" veriyor. Joyce'un kahramanları, bütün bu hikâyelerde resmedilen "dinsel, ulusal gelenek-göreneklerle, orta sınıf değerlerle, ucuz nükteler ve mekanikleşmiş duygusallıklarla çepeçevre kuşatılmış durumdalar". Yaşanan gerçekliğin özüne varmada, "derinlerde yatan önemli sorunlara göndermeler yapan" Joyce'un, yine Murat Belge'nin çevirisiyle dilimize kazandırılmış "Sanatçının Portresi"nden yıllar sonra okuyucuya ulaşan bu ilk önemli kitabı, özellikle edebiyatla biraz yakından ilgilenenlerin edinmesi gereken bir yapıt.

MAVİ GÖZLER SİYAH SAÇLAR, Marguerite Duras'dan çeviren Roza Hakmen, Can Yayınları, İstanbul 1987, 125 sayfa.

"Bugüne kadar yazdığım en büyük, en korkunç aşk hikâyesi bu, bütünüyle kayıp bir aşk. Okuyun kitabı. Nasıl okursanız okuyun, ilke olarak iğrenseniz bile. Artık kaybedebileceğimiz bir şey yok. Ne benim sizden, ne de sizin benden" diyor Marguerite Duras son yapıtı **Mavi Gözler Siyah Saçlar** için. Son döneminde "kafayı aşka takan" ve bereketli bir çalışma temposuna gömülüp habire üreten Marguerite Duras, **Sevgili** adlı bestseller olan son romanından sonra kendini tekrarlaması beklenirken bu yeni romanında her şeyi silip yeni baştan ele alıyor. Gerçek âşık, gerçek sevgili, ilk sevgilisi olan Çinli değil artık, "mavi gözlü, saçları siyah, âşıkların beyaz tenine sahip olan" bir adam şimdi. Roza Hakmen'in çevirisiyle Can Yayınları'ndan çıkan **Mavi Gözler Siyah Saçlar** adlı bu son Marguerite Duras romanının çekirdeğini ölümcül bir dekor, bir tiyatro sahnesi, aşkın yaşanmadığı bir oda oluşturuyor. Odada yerde uzanan

kadınla erkeğin saçları siyah, ikisinin de gözleri mavi. Tıpkı ikisinin de âşık olduğu, kaybettikleri ve kayboluşuna ağladıkları yabancı delikanlı gibi. Aynı zamanda kadın erkeğe duyduğu arzuya, erkekse kadını arzulamayışına ağlıyor.

Romancı, senaryo yazarı ve yönetmen Marguerite Duras'nın tutkunlarındansanız, yazarın sıcağı sıcağına dilimize kazandırılan bu son romanını (yoksa uzun öykü mü demeli?) da bir solukta okuyup seveceksiniz.

'68 ÖĞRENCİ AYAKLANMASI —Uzun Yürüyüşün Kısa Baharı, Barbara ve John Ehrenreich'den çeviren Güzin Özkan, Kıyı Yayınları İstanbul 1987, 163 sayfa.

Yeni kurulan bir yayınevinin, Kıyı Yayınları'nın ikinci kitabı, Barbara ve John Ehrenreich'den Güzin Özkan'ın çevirdiği **'68 Öğrenci Ayaklanması** —Uzun Yürüyüşün Kısa Baharı, son dönemde arttığı gözlenen '68'e ilişkin kitaplar zincirinin son halkası. 68 baharında patlayan öğrenci hareketlerini "keşfetmeye karar veren" ve o dönemde üniversite öğrencisi olan Amerikalı yazarların, Barbara'yla John Ehrenreich'in, Almanya'dan Fransa'ya, İngiltere'den İtalya'ya değin tüm Avrupa'yı sarıveren 68 öğrenci hareketlerinin içinde yaşayarak, olayların gerçek kahramanlarıyla söyleşerek, sorular sorup savlar öne sürerek, "stratejiyi ve ortak sorunları" tartışarak yazdıkları, bir bakıma kolektif bir çabanın ürünü olan bir kitap bu. İlk elden edinilen bilgilerin ışığında kaleme alınmış **'68 Öğrenci Ayaklanması,** bugün üzerinden yirmi yıl geçmiş olan ve Batı dünyasında birtakım değişim ve dönüşümlere tam anlamıyla yol açamadan yerleşik düzen tarafından sindirilen, o unutulmaz yılların coşkusuna ve öğrenci hareketlerine ışık tutan, "değişik sesli" bir kaynak kitap.

En çok satan kitaplar

1. **Sırça Fanus,** Sylvia Plath, Can Yayınları (1)
2. **Kadının Adı Yok,** Duygu Asena, Afa Yayınları (3)
3. **Koku,** Patrick Süskind, Can Yayınları (4)
4. **Önce İnsanım Sonra Gazeteci,** Emin Çölaşan, Tekin Yayınları (8)
5. **Sıfır Noktasındaki Kadın,** Neval El Seddavi, Metis Yayınları (9)
6. **Kim Kazandı Kim Kaybetti,** Osman Ulagay, Bilgi Yayınları (2)
7. **Kendine Ait Bir Oda,** Virginia Woolf, Afa Yayınları (5)
8. **Bir Senaryo Yazmak,** Michel Chion, Afa Yayınları (10)
9. **Oblomovluk Nedir,** N.A. Dobrolyubov, Yön Yayıncılık (7)
10. **Kamo, Lenin'in Fedaisi,** Jacques Baynac, Bibliotek Yayınları (—)
11. **Hoşçakal Umut,** Ayla Kutlu, Bilgi Yayınları (—)
12. **Zeyneb'in Sinema Kitabı,** Seçil Büker, Hil Yayın (13)
13. **Bir İhtilal Daha Var,** Örsan Öymen, Milliyet Yayınları (14)
14. **Müebbet Türküsü,** Nevzat Çelik, Alan Yayıncılık (15)
15. **Kafes,** Selim İleri, Özgür Yayın (12)

Bu listenin oluşturulmasında bilgilerine başvurduğumuz kitabevleri: İstanbul'da **Akademi, Acar, Deniz, Gençlik** ve **Nezih,** Ankara'da **Bilgi, Dost, İlhan-İlhan, Dönüşüm** ve **İmge,** İzmir'de **Dost, İleri** ve **Yavuz,** Antalya'da **Akdeniz.** (Parantez içindeki sayılar, kitabın bir hafta öncesinin sıralamasındaki yerini belirtmektedir.)

ERKEN SEÇİM

AEG'nizi erken seçin... 23 Ekim'e kadar!

Peşin fiyattan taksitle ödeyin. Sabit fiyat güvencesiyle.

23 Ekim'e kadar AEG Yetkili Satıcıları'nda "erken seçim" var.

Size en yakın AEG Yetkili Satıcısı'na uğrayın... İhtiyacınız olan elektrikli ev araçlarını, elektronik cihazları erken görüp... erken seçin... peşin fiyatına taksitle alın.

Peşin fiyatına taksitle nasıl alacaksınız?

1 Seçtiğiniz ürünü ya da ürünleri katılma formunda işaretleyin.

2 İlk taksiti (birden fazla ürün seçtiyseniz, ilk taksitlerin toplamını) aşağıda belirtilen banka hesaplarından birine yatırın.
T.C. Ziraat Bankası Suadiye Şubesi Hesap No: 250
Akbank TAŞ Bahçekapı Şubesi Hesap No: 240100

3 Katılma formunu, banka makbuzunun fotokopisiyle birlikte AEG Türkiye Genel Dağıtıcısı Grünberg Ticaret AŞ, Rıza Paşa Yokuşu, Milas Han, Sirkeci-İstanbul adresine postalayın.

4 İşlemlerin tamamlanması için, Satış Sözleşmesi adresinize gönderilecek ve seçtiğiniz ürünleri hangi tarihte ve hangi AEG Yetkili Satıcısı'ndan alacağınız da bildirilecektir.

Önemli Not: Kampanyaya katılan ürünler sınırlı sayıda olduğundan, 23 Ekim tarihinden önce tükenip kampanya dışı kalabilir. Bu nedenle, lütfen, seçiminizi erken yapın.

Seçtiğiniz ürünleri isterseniz daha erken alabilirsiniz!

Bunun için, katılma formunda, seçtiğiniz ürünlerin "Aralık teslim" taksitini işaretlemeniz ve ilk taksiti yukarıda belirtilen banka hesaplarından birine yatırıp diğer işlemleri de yapmanız yeterlidir.

AEG "ERKEN SEÇİM" KAMPANYASI KATILMA FORMU

Seçtiğiniz ürünleri, lütfen (X) ile işaretleyin: a) Peşin fiyatına taksitle almak istiyorsanız, (X) işaretini "Şubat teslim" taksitinin yanına koyun. b) Daha erken almak istiyorsanız, "Aralık teslim" taksitini işaretleyin. Katılma formunu, en geç 23 Ekim 1987 akşamına kadar belirtilen adrese postalayın.
Banka hesaplarımız: T.C. Ziraat Bankası Suadiye Şubesi Hesap No: 250 Akbank TAŞ Bahçekapı Şubesi Hesap No: 240100

Kod No:	Ürünler	"Şubat Teslim" Taksiti	"Aralık Teslim" Taksiti
01	AEG 1200	30.000 □	33.000 □
02	AEG 1300	33.600 □	37.000 □
03	AEG 1350	34.800 □	38.300 □
04	AEG 1500	37.600 □	41.400 □
05	AEG 2500	40.500 □	44.600 □
06	AEG 2700	45.600 □	50.200 □
07	Lavalux	31.300 □	34.500 □
08	Lavamat 550	57.000 □	62.700 □
09	Lavamat 800	67.000 □	73.700 □
10	AEG Star	19.000 □	20.900 □
11	AEG Elektro Turbo	23.800 □	26.200 □
12	AEG Turbo Star S	24.600 □	27.100 □
13	AEG Elektro Star	31.300 □	34.500 □
14	AEG 406	16.500 □	18.200 □
15	Telefunken TV	72.500 □	79.800 □
16	Sony X0-700	120.000 □	132.000 □
17	Telestar PC 1250	24.500 □	27.000 □
18	Telestar PD 56	21.000 □	23.100 □
19	Telestar RCS 1300	12.300 □	13.600 □

501

Adım, soyadım : .....
Adresim : ..... Tel : .....
Mesleğim : .....
Seçtiğim ürünü almak istediğim AEG Yetkili Satıcısı: .....
İmza : .....

Not: Bütün ürünler 10 ay taksitle satılmaktadır. KDV, bandrol ve kent içi nakliyat fiyatların içindedir.

Ayrıntılı bilgi için başvurabileceğiniz bölge telefonlarımız:
İstanbul: (1) 512 19 53, 526 26 17 Ankara: (4) 127 73 50
İzmir: (51) 22 66 50 Güney Anadolu: (761) 11 178 (Tarsus)
Karadeniz: (361) 15 626 (Samsun)

AEG

"üstün kalite, kolay ödeme"

Kampanyamız, Merkez Bankası'nca 23 Ocak 1986 tarihli Resmi Gazete'de ilan edilen tebliğ uyarınca yapılmaktadır.

SİNEMA

ÇILGIN MADONNA (Desperately Seeking Susan). Son Avrupa turnesinde özellikle İtalya'yı kasıp kavuran Madonna'nın geçen hafta ülkemizde gösterime sokulan ikinci filmi **Shangai Surprise-Şangay Bonita**'nın ardından ilk oyunculuk deneyimi **Desperately Seeking Susan** da **Çılgın Madonna** adıyla bu hafta İstanbul sinemalarında. Amerikan sinemasının yeni kadın yönetmenlerinden Susan Seidelman'ın yönettiği, tam Türkçesi "Umutsuzca Susan'ı Ararken" olan ama dışalımcı firmanın ticari kaygılarla "Çılgın Madonna" gibi ilgisiz bir ad yakıştırdığı filmde, New York'ta geçen, kimliklerin birbirine karıştığı, delidolu bir yanlışlıklar kovalamacası öyküsü anlatılıyor. New York Üniversitesi Film ve TV bölümü mezunu yönetmen Susan Seidelman'ın dinamik, canlı ve esprili anlatımıyla nerdeyse soluk soluğa izlenen bu filmde, Hollywood'un yıldızı yeni yeni parlayan güzel Rosanna Arquette'ine eşlik eden süperstar Madonna, kırk yıllık deneyimli bir sinema oyuncusuyla başarılı. **Çılgın Madonna,** yeni mevsimin keyifli, seyri hoş Amerikan yapımlarından, ilginç bir "kadın filmi". (Ayrıca 82. sayfaya bakınız.)

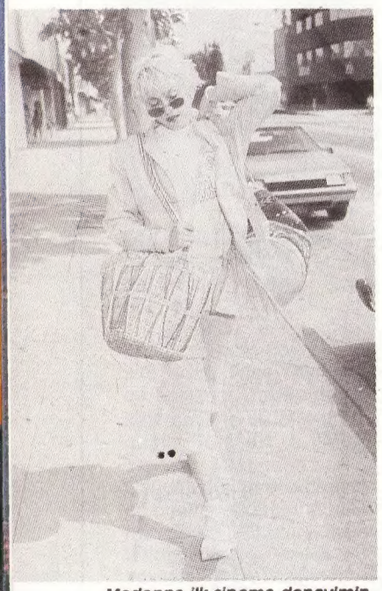

Madonna ilk sinema deneyiminde çok başarılı

"Bay Puntila ile Uşağı Matti", Dostlar Tiyatrosu'nun ilk oyunu

TİYATRO

BAY PUNTİLA İLE UŞAĞI MATTİ. Dostlar Tiyatrosu yeni mevsimi bu yıl İstanbul Festivali'nde dört kez sergilediği "Bay Puntila ile Uşağı Matti" adlı oyunla açıyor. Bertolt Brecht'in Finlandiya'da sürgündeyken yazdığı oyunu, Adalet Cimcoz Türkçeleştirdi, şiirleri Talat Halman çevirdi, Genco Erkal sahneye koydu, dekorlarını Tuncay Çavdar, kostümlerini Sevim Çavdar hazırladı. "Bay Puntila ile Uşağı Matti," 23 Ekim'den başlayarak, Dostlar Tiyatrosu'nun Tünel Baro Han'daki salonunda salı, çarşamba, perşembe, cuma günleri 18.30'da, cumartesi ve pazar günleri saat 15.00 ve 18.30'da izlenebilir.

KONSER

PACO DE LUCIA. 17-22 Ekim tarihleri arasında düzenlenen İspanya Endüstri Sergisi Kültürel Etkinlikleri içerisinde, 17-18-19 Ekim'de 20.30'da, Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salon'da flamingo müziğinin ustası ünlü gitarist Paco de Lucia tarafından bir dizi konser veriliyor. Konserlerde, "Kanlı Düğün" ve "Carmen" filmlerinin baş dansörü Antonio Gades başta olmak üzere pek çok ünlü dansörü yetiştiren Manuel Soler de danslarıyla Paco de Lucia'ya eşlik edecek.

SERGİ

YURDAER ALTINTAŞ. Türk grafik ustalarından Yurdaer Altıntaş 1960'lardan günümüze kadar yaptığı bazı tiyatro afişleriyle, Karagöz resimlemelerini Ankara Beyemen Bedesten Galerisi'nde sergiliyor. Grafik Sanatçılar Derneği'nin başkanı ve MSÜ Grafik Sanatlar bölümünde öğretim görevlisi olan Yurdaer Altıntaş'ın, geçen yıl bir trafik kazasına kurban giden tiyatro sanatçısı Kamran Yüce'nin anısına adadığı bu ilginç sergi, 19 Ekim-14 Kasım arasında izlenebilir.

Zebercet nihayet İstanbul'da

ANAYURT OTELİ. Ömer Kavur'un Yusuf Atılgan'ın romanından sinemaya uyarladığı ve geçtiğimiz eylül ayında 44. Venedik Film Festivali'nin yarışmalı bölümünde gösterilip Uluslararası Sinema Yazarları Federasyonu (FIPRESCI) ödülünü, Ermanno Olmi'nin "Hanımefendiye Uzun Ömürler"iyle paylaşan **Anayurt Oteli** bu hafta İstanbul sinemalarında seyirci karşısına çıkıyor. Ülkemizde var olan kültür erozyonuyla, sürüp giden ekonomik bunalımla gerçek anlamda egemen yozlaşmış bir kasaba zihniyetinin tipik temsilcisi sayılabilecek ve cinsel sorunlarının kıskacında aşama aşama deliliğe geçiş sürecini yaşayan otelci Zebercet'in dramatik öyküsünü aktaran **Anayurt Oteli,** kuşkusuz Ömer Kavur'un şimdiye dek gerçekleştirdiği en başarılı film. Macit Koper'le Serra Yılmaz'ın başrollerini üstlendiği ve tüm Batılı sinema eleştirmenlerinin övgüsünü kazanan film, başlardaki düşük temposundan kurtulup giderek hareketleniyor ve gerçekçi bir biçimde yansıtılan finalde etkileyici bir umutsuzluğa dönüşüyor. 1987 Sinema Günleri'nde en iyi Türk filmi, FIPRESCI ve Antalya Film Festivali'nde en iyi ikinci filmle en iyi yönetmen ödüllerini toplayan **Anayurt Oteli**'ni tüm sinemaseverlerin izlemeleri gerekiyor.

Macit Koper ile Serra Yılmaz "Anayurt Oteli"nde

18 EKİM Pazar

TV1

10.01 Voltron
10.30 Pazar Sineması "Yaşama Zamanı"
12.10 Pazar Konseri
13.10 Dönüşü Olmayan Yol
14.00 Haberler
14.15 Spor Magazin
16.30 TV'de Sinema "Ölüm Anlaşması"
18.00 Hüseyin Cahit Yalçın Özel Programı
18.15 Stüdyo Pazar
20.00 Haberler
21.00 Bizi Güldürenler - 2
22.00 Askerler
22.50 Spor
23.50 Haberler

TV2

14.00 Haberler
14.10 İşte Pazar
17.00 "Bitmeyen Görev" - 2
17.45 "Hayvanlar Âlemi"
18.30 TV'de Sinema "Gençlik Biterken"
20.00 Müzik
20.15 Bizim Ev
21.00 Spor
21.30 Haberler - İngilizce Haberler
22.10 Orhan Boran'la Pazar Geceleri
23.45 Haberler

19 Pazartesi

TV1

07.01 Günaydın Türkiye
09.00 Kapanış
15.00 Açılış
15.01 Öğleden Sonra
17.00 Haberler
17.15 Sağlık Konuları
17.30 He-Man
18.00 Her Şey İnsanlar İçin
19.00 Palmer Kasabası - 3
20.00 Haberler

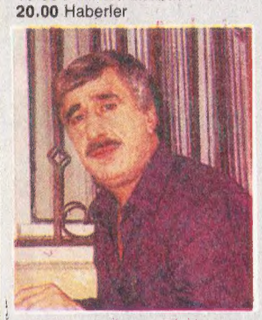

21.00 Mesela Muzaffer - 3
21.55 Kapı Aralığından
23.00 Buddenbrook Ailesi - 2
23.50 Haber Dosyası

TV2

19.00 Haberler
19.10 Merhaba Çocuklar "Bizim Sınıf"
19.35 Bizim Sazımız . Bizim Sözümüz
20.00 Müzik
20.15 Pazartesi Oyunları
21.00 Belgesel
21.30 Haberler
22.10 Kayıp İmparatorluklar -3
23.00 Tele-Mozaik
23.45 Haberler

20 Salı

TV1

07.01 Günaydın Türkiye
09.00 Kapanış
15.00 Açılış
15.01 Öğleden Sonra
17.00 Haberler
17.15 Space Watch
17.30 Rüzgâr Gülü
18.00 Hanımlar Sizin İçin
20.00 Haberler
21.00 Sanatımızla Anadolu - 2
21.50 TV'de Sinema "Dünyanın Kaderi"
23.50 Haber Dosyası

TV2

19.00 Haberler
19.10 Merhaba Çocuklar
19.35 Besteciler ve Yorumcular
20.00 Müzik
20.15 Merak Ettikleriniz
20.45 Haftanın Dizisi "Bir Gün Kapımı Çalarsan"
21.30 Haberler
22.10 Profil
23.00 Kanun Namına "Tehlikeden Kaçış"
23.45 Haberler

21 Çarşamba

TV1

07.01 Günaydın Türkiye
09.00 Kapanış
15.00 Açılış
15.01 Öğleden Sonra
17.00 Haberler
17.15 Ne Nedir Nasıldır?
17.30 Az Gittik Uz Gittik
18.00 Akşamın Getirdikleri
19.30 Altın Kızlar
20.00 Haberler
21.00 Eğer Yarın Olursa - 3
21.55 Ben Bilirim
23.00 Dedektiflik Bürosu
23.50 Haber Dosyası

TV2

19.00 Haberler
19.10 Merhaba Çocuklar
19.35 Dünden Bugüne Musikimiz
20.00 Medeniyet
20.45 Perihan Abla "Issız Ada"
21.30 Haberler
22.10 Dünya Sinemalarından "Batakhane Operası"
24.00 Haberler

22 Perşembe

TV1

07.01 Günaydın Türkiye
09.00 Kapanış
15.00 Açılış
15.01 Öğleden Sonra
17.00 Haberler
17.15 Buradan Başla
17.40 Yıldızlar Hâkimi - Son
18.05 Bulmaca
18.30 Walt Disney'in Harika Dünyası
19.20 İnanç Dünyası
20.00 Haberler
21.00 Gönül Dostları - 3
21.55 Otuzların Dünyası
22.25 Avrupa Kupalarının Ardından
22.50 Kamera Arkası
23.50 Haber Dosyası

TV2

19.00 Haberler
19.10 Merhaba Çocuklar
19.35 Gençlerle Birlikte
20.00 Müzik
20.15 Sanat Dünyası
20.45 "Bir Gün Kapımı Çalarsan" - 2
21.30 Haberler
22.10 Hafta Arası
23.45 Haberler

23 cuma

TV1

07.01 Günaydın Türkiye
09.00 Kapanış
15.00 Açılış
15.01 Öğleden Sonra
17.00 Haberler
17.15 Gençlik ve Bilim
17.30 Polyanna
18.00 Gençlik
20.00 Haberler
21.00 Tepedekiler - 3
22.00 Haber Program
23.00 Mavi Ay - 3
23.50 Haber Dosyası

TV2

19.00 Haberler
19.10 Merhaba Çocuklar
19.35 Yat Turizmi
20.00 Müzik
20.15 Sihirbaz Black - 3
21.00 İslam ve Toplum
21.30 Haberler
22.10 TV'de Sinema "Ateşe Çağrı"
24.00 Haberler

24 cumartesi

TV1

10.01 Cumartesiden Cumartesiye
13.00 Cumartesi On üç
14.00 Haberler
14.05 Cumartesi On üç
14.30 İngilizce Öğrenelim
15.00 Müzik
15.30 Görünmez Adam
16.15 Yaşama Savaşı
17.00 Haberler
17.15 TV'de Sinema "Romanof ve Juliette"
19.05 Yeni Besteler
19.15 Cehennem Sıcağında - 3
20.00 Haberler
21.00 Kuruntu Ailesi
21.55 Cumartesi Show
24.00 Kitaplıktaki Ceset
00.50 Haber Dosyası

TV2

19.00 Haberler
19.10 Merhaba Çocuklar
19.35 Spor
20.00 Gençlerden Gençliğe
20.15 Beraber ve Solo Şarkılar
20.45 Bir Gün Kapımı Çalarsan
21.30 Haberler
22.10 Kuğu Gölü Balesi
23.45 Haberler

TELEVİZYON

"Ölüm Anlaşması" Anthony Quinn'in silik filmlerinden biri

TV1 ÖLÜM ANLAŞMASI (The Marseilles Contract). 1960'ların başlarında birkaç ilginç film imzalamaktan öteye gidemeyen, kurguculuktan yetişme Amerikalı sinemacı Robert Parrish'in yönettiği **The Marseilles Contract - Ölüm Anlaşması,** Paris'te geçen uluslararası bir uyuşturucu kaçakçılığı ve Mafya öyküsünü aktarıyor. William Friedkin'in **The French Connection - Kanunun Kuvveti** adlı filminin dünya çapında kazandığı ticari başarı üstüne tezgâhlanan bu film, iğreti bir gerilim atmosferi ve ünlü aktörlerden oluşan zengin oyuncu kadrosuyla ancak sınırlı bir ilgi yaratabilen, alışılmış türden, hareketli ve sıradan bir serüven filmi. Michael Caine, Anthony Quinn, James Mason, Marcel Bozzuffi ve Maurice Ronet gibi oyunculara Fransız yıldız Alexandra Stewart'ın eşlik ettiği **Ölüm Anlaşması,** önemsiz ama tatil günü vakit geçirmeye yarayabilecek bir film. **Bu tür filmlerden hoşlananlara yine de çekici gelebilir.** 1974 İngiliz-Fransız ortak yapımı, 90 dakika.

18 Ekim Pazar

"Dünyanın Kaderi"nde Jane Fonda, Michael Douglas ve Scott Brady

Amerikanvari ilericiliğin filmi

TV1 DÜNYANIN KADERİ (The China Syndrome). Yerel bir TV istasyonu sunucusuyla kameramanın Kaliforniya'daki nükleer bir enerji santralinde çekim yaparken, yasak bölgedeki bir kaza anını görüntülemeleriyle gelişen olaylar üstüne kurulmuş **The China Syndrome,** her şeyden önce mesajının sağlamlığıyla dikkati çekiyor. Günümüzde en ufak bir hatanın yol açacağı nükleer felaketlerin artık insanlığın kapısını çaldığı gerçeğini, fantezi ve düşgücünden oldukça arındırılmış bilimsel temellere oturtarak vurgulayan film, güzel ve becerikli bir TV sunucusuyla (Jane Fonda) arkadaşlarının öyküsü. Filmde şans eseri ucuz atlatılan kaza aslında sıradan bir vana sıkışması değil, "Çin Sendromu" olarak adlandırılan ve Çin'e değin etkileri görülecek nükleer bir felaketin belirtisidir. Kazanın ardından santraldaki aksaklıkları sessizce geçiştirmeyi yeğleyen yöneticilerin umursamazlığı karşısında sessiz kalamayan bilim adamı (Jack Lemmon) ise, giderek tehlikenin boyutlarını duyurmak için yırtınan televizyoncu kahramanlarımızdan yana tavır alıyor. Çevre kirlenmesi ya da doğanın tahribi gibi sorunları geride bırakacak nitelikte, "eşikte bekleyen" korkunç tehlikeye değinen bildirisiyle 1980'lerin Amerikan tarzı ilericilik anlayışından saygın bir örnek veren James Bridges'in bu filmi, klasik gerilim öğelerinin sindirildiği anlatımından çok, etkileyici içeriğiyle önem kazanıyor. Biraz da rolünün getirdiği sempatiyle Jane Fonda'yı ve Michael Douglas'ı sollayarak 1979'da Cannes'da en iyi oyuncu seçilen Jack Lemmon özellikle izlenmeye değer. TV'den yetişen senarist yönetmen James Bridges'in bu filmi, nükleer enerji tehlikesini işleyen filmler arasında yaklaşımı, anlatımı ve oyuncularıyla kuşkusuz yarına kalacak türden, **kaçırılmayacak bir film sonuçta,** 1979 ABD yapımı, 122 dakika.

20 Ekim Salı

TV1 YAŞAMA ZAMANI (A Time To Live). 1973'te **Kabare** filmiyle şöhreti yakalayan, şarkıcı Judy Garland ile yönetmen Vincente Minnelli'nin kızı Liza Minnelli'nin Jeffrey De Munn'la başrollerini paylaştığı **A Time To Live - Yaşama Zamanı** oldukça yeni bir TV filmi. Ricky Wallace'ın yönettiği filmde, küçük oğullarının tedavisi imkânsız bir hastalığa yakalandığını öğrenen Mary Lou ile kocası Larry'nin duygusal öyküsünü izleyeceğiz. Kaslarının yavaş yavaş eridiği ve ölümün kaçınılmaz olduğu küçük oğlunu kısacık yaşamında da mutlu etmek için didinip duran annenin çırpınışlarının giderek melodrama dönüştüğü **Yaşama Zamanı, duygusal öykülerden hoşlananlara göre bir pazar sabahı filmi.** 1986 ABD yapımı, 90 dakika.

"Yaşama Zamanı" Liza Minnelli'nin yeni bir TV filmi

18 Ekim Pazar

TV2 GENÇLİK BİTERKEN (Splendor in the Grass). Elia Kazan'ın ünlü filminin yıllar sonra yeniden çevirimi olan **Gençlik Biterken'**i Richard Sarafian yönetmiş. "Küçük Ev" dizisinin dünkü çocuk yıldızı Melissa Gilbert ile Cyril O'Reilly'nin oynadıkları bu TV filmi, 1920'lerin Amerika'sında Kansaslı iki kolej öğrencisinin gençlik aşkı üstüne kurulu. **Romantik aşk filmlerinden hoşlananlar için.** 1985 ABD yapımı, 80 dakika.

TV izleyicileri "Gençlik Biterken"de dünün "Küçük Ev"inin küçük, sevimli Laura'sı Melissa Gilbert'ini büyümüş haliyle seyredecekler

18 Ekim Pazar

TV2 BATAKHANE OPERASI (Opera do Maladro). Portekiz kökenli Brezilyalı sinemacı Ruy Guerra'nın, Bertolt Brecht'in ünlü "Üç Kuruşluk Opera"sından esinlenerek yazılmış bir oyundan çektiği ve Sinema Günleri'nde gösterilmiş bu filmde, olaylar 1942'lerin Brezilya'sında "Yeni Devlet" diye adlandırılan popülist Vargas dikta yönetimi sırasında geçiyor. Guerra'nın, çevre ve olay dokusu bakımından Brecht'in yapıtına bağlı kalan filminde, savaş yıllarının tipik görünümleri, karaborsa zenginleri, fahişe ve kadın satıcıları, Brezilya batakhanelerinin en gözde müşterileri durumundaki Amerikan bahriyelileri ve Alman-Japon yanlısı bir politika izleyen hükümet karşımıza geliyor. Guerra, bu ortamda yaşanan üçlü bir aşk öyküsünü anlatıyor. Savaş sonrası yıllarının en gözde filmleri olan müzikal komedilere de bir saygı sunuşu niteliği taşıyan **Batakhane Operası,** aynı zamanda Brezilya müziği ve danslarıyla Latin Amerika coşkusunun da görkemli bir örneği. Haftanın ekrandaki ilginç filmlerinden **Batakhane Operası'nı özellikle müzikal tutkunları kaçırmamalı.** 1985 Brezilya-Fransız ortak yapımı, 105 dakika.

"Batakhane Operası" Sinema Günleri'nin beğenilen filmlerindendi

21 Ekim Çarşamba

TV1 KAMERA ARKASI. Haldun Dormen'in hazırlayıp sunduğu bu yeni programda sinema dünyasından haberler, ekim ayının TV ve sinema olayları, film setlerinden röportajlar ve görüntüler, yeni filmlerin tanıtımı, "Sorun Söyleyelim" köşesi yer alıyor. Ayrıca ekim ayında sinemalarda gösterilecek olan filmler hakkında da bilgiler veriliyor.

22 Ekim Perşembe

Jean-Jacques Annaud'nun "Quest for Fire"ında Everet McGill ile Nameer El Kadi

TV1 ATEŞE ÇAĞRI (Quest for Fire). İnsanlığın ilk dönemi üstüne sinemada gerçekleştirilmiş en ilginç fantezilerden biri ekrana geliyor: Birkaç yıl önce "Ateş Savaşı" adıyla sinemalarda gösterilmiş olan "Quest for Fire-La Guerre du Feu." J.H. Rosny'nin romanından Gerard Brach'ın yazdığı senaryo, günümüzden seksen bin yıl önce geçiyor. Barış içinde yaşayan ilkel bir kabileye maymunlarla kurtlar saldırınca kabile, yaşaması için gerekli olan ateşi kaybeder. Ateşin nasıl "elde edildiğini" bilmedikleri için kabileden üç kişi ne yapıp edip ateşi bulmakla görevlendirilecektir... İlkel insanın konuşması için ünlü İngiliz romancı Anthony Burgess'den, maymun-insan karışımı vücut hareketleri için de araştırmacı yazar Desmond Morris'den yararlanılan bu ilginç film giderek Fred Çakmaktaş'ın (Flintstone) "Taş Devri" benzeri çizgi filmlerin sığ ve basit düzeyini fersah fersah geride bırakan bir etkileyiciliğe ulaşıyor. Everet McGill, Ron Perlman, Nameer El-Kadi ve yıldızı bu filmle parlayan güzel Rae Dawn Chong'un başlıca rollerini paylaştığı **Quest for Fire,** özellikle görmemiş olanlara salık verilecek türden, **çarpıcı bir film.** 1981 Kanada-Fransız ortak yapımı, 100 dakika.

23 Ekim Cuma

TV1 ROMANOF VE JULİET (Romanoff and Juliet). Aktör, yönetmen, oyun ve senaryo yazarı Peter Ustinov'un kendi oyunundan sinemaya uyarlayıp yönettiği bu film, Shakespeare'in tüm kara sevda efsanelerinin simgesi olmuş, ölümsüz kahramanlarının öyküsünü duygusal ve eğlenceli bir yaklaşımla ele alan bir komedi. Concordia adlı küçük, hayali bir ülkedeki Rus elçisinin oğlu Romanoff'la Amerikan elçisinin kızı Juliet'in birbirlerine abayı yakmaları üstüne ortaya çıkan durumların peşpeşe sıralandığı filmin oyuncuları Peter Ustinov, Sandra Dee, Akim Tamiroff ve bu filmden sonra Kennedy'nin kanatları altında politikaya atılıp ABD'nin Meksika elçiliğine atanan John Gavin. İki düşman ülke elçisinin Concordia'yı kendi saflarına çekme mücadelesine bir de bu aşkı engelleme çabası eklenmiştir. Arayı bulma işini de Concordia devlet başkanı üstlenir ve parlak bir plan hazırlanır... Ustinov'un sinemacılığı kuru ve yavan ama "hinoğlu hince" humoru filmi kurtarıyor sonuçta. "Teatral"lığı bir yana, **bölüm bölüm keyifle izlenen bir komedi Romanof ve Juliet.** 1961 ABD yapımı 103 dakika.

Peter Ustinov'un "Romanoff ve Juliet"inde Sandra Dee de var

24 Ekim Cumartesi

MAFYANIN BOY HEDEFİ İTİRAFÇI ASLAN YOLDAŞ:

"EROİN MAFYASINI İFŞA EDİYORUM"

Aslan Yoldaş içine karıştığı eroin şebekesini ortaya çıkartacak tüm bilgileri isimler ve adreslerle birlikte 20 ay önce kendi isteğiyle polise aktarmıştı. Örgüt aynı düzeni bugün de sürdürürken, Yoldaş kaderine terk edildi.

"Son model bir Ford'la Karaköy'e geldik. Arabayı eniştem M. kullanıyordu. Meydanı geçtik, yeniden geri döndük. Bu ikinci turumuzda eniştem aradığını bulmuş olmalı ki, birkaç dakika için durdu. Bir erkek çocuğu yaklaşarak gazete kâğıdına sarılı bir paket fırlattı kucağıma ve derhal uzaklaştık. Eniştemin izni üzerine açtığım paket, el değmemiş on binliklerle doluydu. Bana gülerek, 'İşte' dedi, 'merak ediyordun, ben paraları böyle köşelerden toplayarak köşe oldum'..."

Devlet Demiryolları römorkörlerinde sıradan bir memurdu Aslan Yoldaş. Köşelerde para toplayarak "köşe olan" eniştesi de bir süre öncesine kadar son derece mütevazı bir yaşam sürüyordu. Ama ne olduysa olmuş, Yoldaş, memur maaşıyla ay sonunu nasıl getireceğini düşünürken, eniştesi bir anda milyonlarla oynamaya başlamıştı.

Bu inanılmaz yükseliş kafasını kurcalıyordu Aslan Yoldaş'ın. Aile meclisinin içki masasının çevresinde toplandığı bir akşam merakını dile getirdi. Hiçbir yanıt alamadı o akşam sorularına. Ama ertesi gün, yukarıda anlattığı olaylar her şeyi açıkça ortaya koyuyordu. Üstelik, bu dünyada ona da yer vardı. Onun gibi dar gelirli bir memura vaat edilen böyle bir yaşamın çekiciliğine kapılmaması mümkün değildi. Eniştesi "Kafasını kullanırsa, dönecek epey köşe olduğunu" söyleyip duruyordu ısrarla.

Aslan Yoldaş'ın, geri dönüşü olmayan bu yoldaki ilk durağı basit bir çanta taşıma işiydi. Ama giderek bu basit işler yerlerini çok daha çetrefillilerine bırakacak, bir ucu eroin bir ucu altın kaçakçılığına dayanan işlerdeki sorumluluğu arttıkça, korkusu da günden güne büyüyecekti. Pişmandı artık Aslan Yoldaş. O dünyanın "trafik kurallarını" hiçe saymak pahasına da olsa geri dönmek istiyordu. Ama öyküsünün daha karanlık, inanılması daha güç bölümleri asıl bu noktadan sonra başlıyordu.

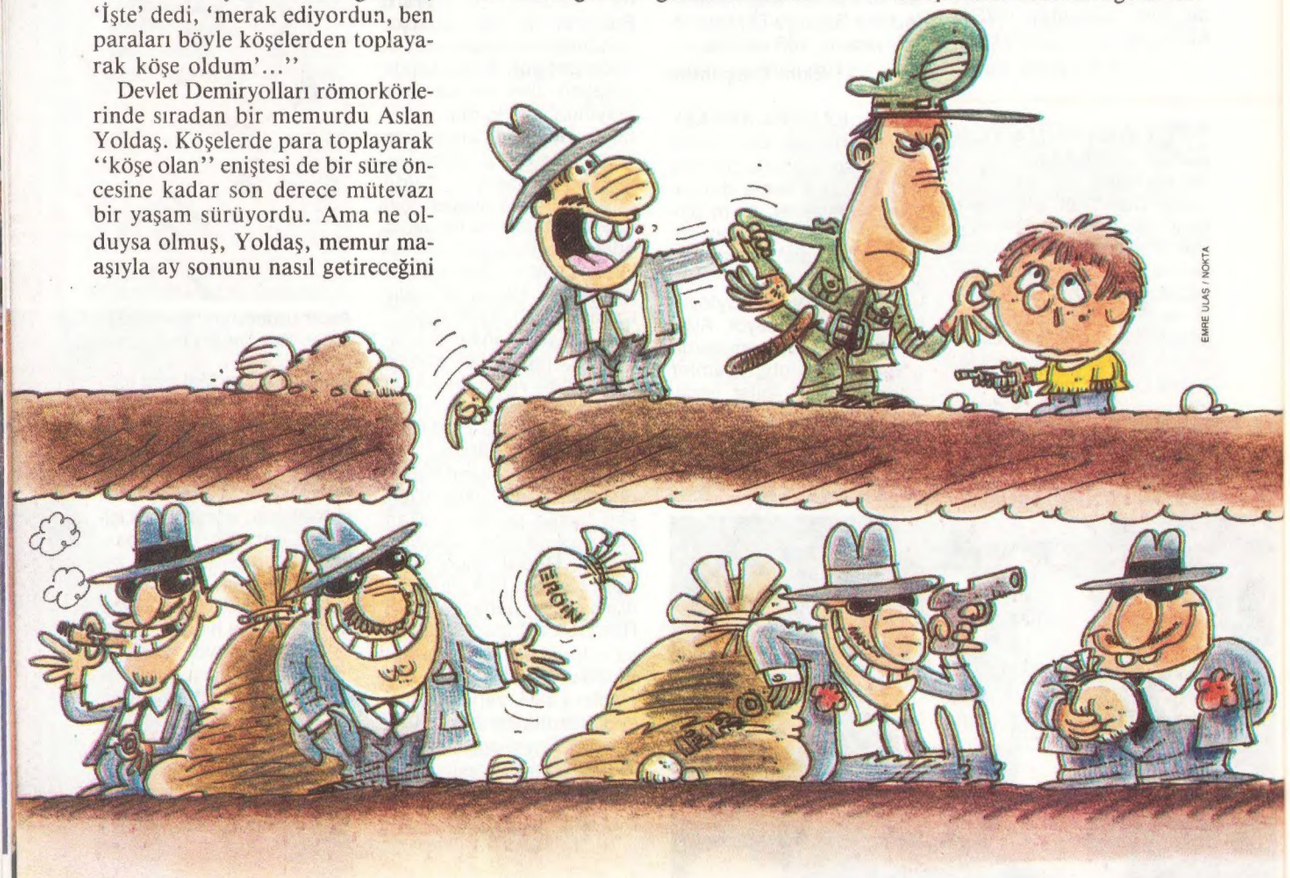

EMRE ULAŞ / NOKTA

Yeraltı dünyasının, kendisinin de bulaştığı bütün karanlık yanlarını ortaya dökmeye hazır bir adam, elindeki isimler, adresler, olaylar ve tarihlerle, gerek Emniyet Teşkilatı'nın gerekse hükümetin en üst düzeydeki yetkilileri tarafından ortada bırakılıyordu. Devlet yetkililerinden tek istediği olayların gün ışığına çıkarılması ve yaşamının güvence altına alınmasıydı. Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem'den Emniyet Genel Müdürü Saffet Arıkan Bedük'e, Bedük'ten Kaçakçılık İstihbarat Dairesi Başkanı Atilla Aytek'e, oradan İstanbul Emniyet Müdürü Ünal Erkan'a, Mali Şube eski Müdürü Cevdet Saral'a, Narkotik Şube Müdürü Sarper Baltacıoğluna, TBMM görevlilerine, milletvekillerinden gazetecilere kadar çalmadığı kapı kalmadı. Bu arada iki kez ölümden döndü. Ama yirmi ay gibi uzun bir sürenin sonunda elinde kocaman bir "hiç" vardı. Ne yaşamı güvence altına alınmış ne de, bütün ipuçlarını vermesine rağmen soruşturmada bir adım ileri gidilmişti...

"Bak dayının oğlu adam oldu..." Aslan Yoldaş, 1983 yılının başında özellikle eniştesinden gelen cazip tekliflere dayanamıyor, kendisine sürekli olarak örnek gösterilen dayısının oğlu F.'nin nasıl "adam" olduğunu, ev aldığını, araba aldığını dinliyordu. Kendisinin F.'den ne eksiği vardı, üstelik eniştesine göre aradıkları özellikleri de taşıyordu. İstanbul Etiler'de oturan eniştesinin aynı semtte bir de garajı vardı ve Yoldaş, garaja gidip geldikçe işlere ve çevreye ısınmaya, eniştesinin de güvenini kazanmaya başlıyordu. Aslan Yoldaş'a verilen ilk görev bir el çantasını Vatan Caddesi'nde bulunan o zamanki adı ile Ö... Turizm (şimdi F... Turizm)'e teslim etmekti.

"Bu firma Bulgaristan'a turist

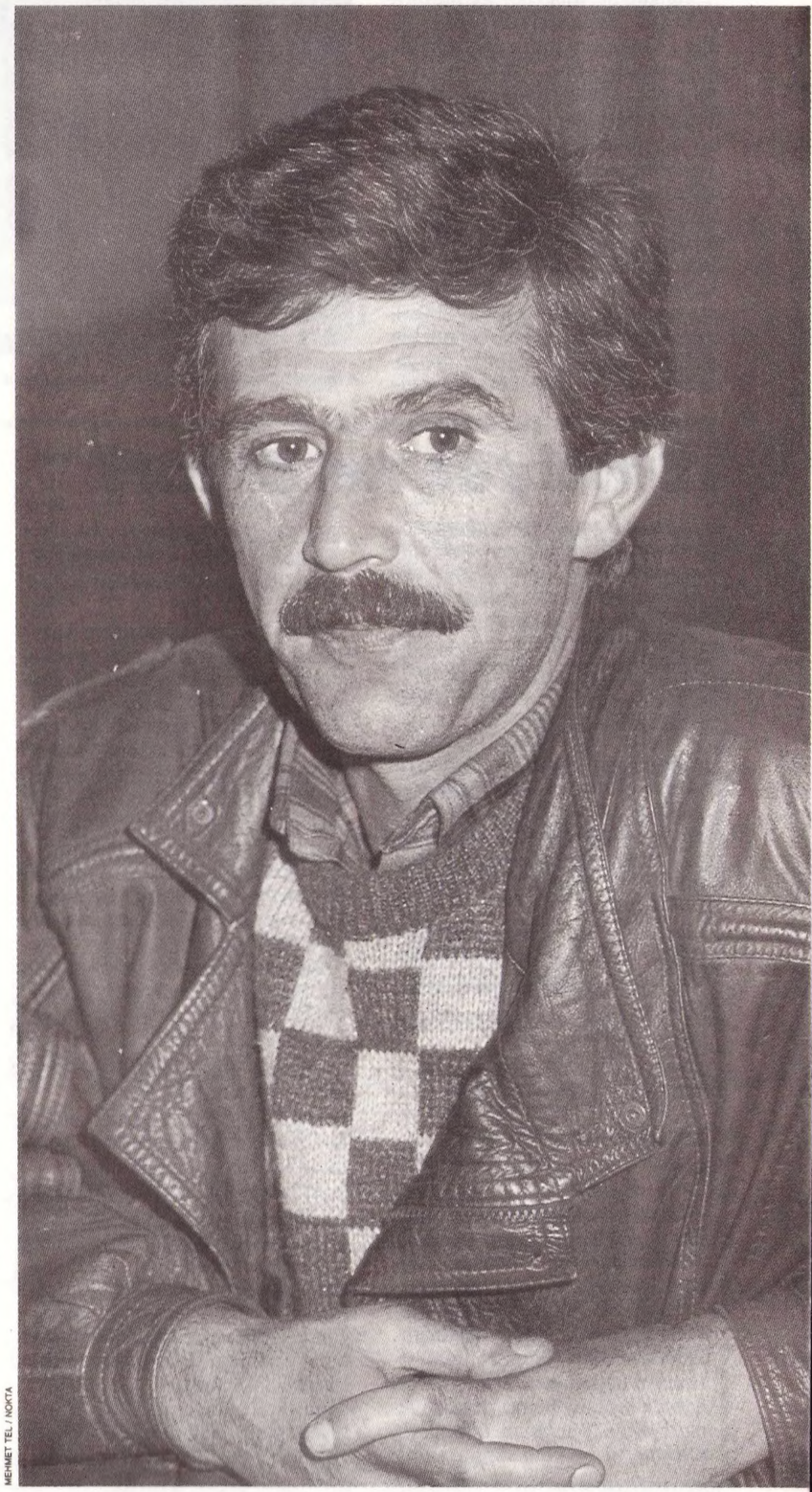

MEHMET TEL / NOKTA

Aslan Yoldaş "aile"nin sırlarını ifşa etti. Önemli olan kaderine terk edilip edilmeyeceği

taşıyordu...'' diye anlatıyor Aslan Yoldaş ve şöyle devam ediyordu:

''O gün de yola çıkacak bir otobüs vardı. Bana sıkı sıkı tembih ettiler. 'Yolda seni trafik durdursa bile durmayacaksın' diye. Eniştem daha önce beni o turizm şirketinde, masada bilet kesen adam ile tanıştırmıştı. Çantayı ona teslim ettim. Çantalarda altın ve eroin olduğu söyleniyordu ama genelde eroini otobüslere ben taşıyordum. Sonra eniştemle Edirne'ye filan gidiyordum. Edirne Kapıkule Gümrüğü'nde yine Antepli, Kilisli gümrükçüleri vardı. Onlara zarf atılırdı. Zarf atılmadaki maksat yani, önemli bir mal çıkacaksa veya Türkiye'ye girecekse, vasıta o gün Türkiye'ye girer veya çıkardı...''

ADEM ALTAN / NOKTA

Emniyet Genel Müdürü Saffet Arıkan Bedük de itirafçının anlattıklarını dinledi

Turist otübüslerindeki ''zulalar...'' Gün geçtikçe Aslan Yoldaş'ın deneyimleri ile beraber tanık olduğu olaylar da artıyordu. Eniştenin garajına girip çıkan kişiler, Aksaray'daki turizm şirketi, Laleli'de bir otel derken argoda ''zula'' tabir edilen malların gizlendiği köşeleri de öğrenmeye başlıyordu. Gene Yoldaş'ın ifadesine göre ''mallar'' turist taşıyan otobüslerin yolcu koltuklarının altına, arkalıklarına, tavan döşemesinin arasına ya da motor kapağı gibi yerlere yerleştiriliyordu. Ona artık ağır vasıta ehliyeti alacaklar ve otobüslerle kendisini göndereceklerdi. Eniştesinin garajına gelip gittikçe, bir gün merakını yenemeyecek ve ''asıl patron''un kim olduğunu soracaktı. Eniştenin verdiği cevapta Türkiye'nin yeraltı dünyasının çok iyi bilinen isimlerinden biri açıklanıyor ve o sıralarda yurt dışında kaçak olarak bulunan bu kişinin,yani Y.'nin ''pek yakında çıkacak af'' ile geri döneceği belirtiliyordu.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün bir üst düzey yetkilisi daha sonra **Nokta** muhabirine yaptığı açıklamada Y.'nin 1980'de yurt dışına kaçtığını doğrulayacak, altın, döviz, silah ve mermi kaçakçılığı ihbarları nedeniyle aranan kişinin 1985 yılında Türkiye'ye gelerek teslim olduğunu, 1567 sayılı yasada yapılan değişiklik sonrasında hakkında çıkartılan tüm gıyabi tutuklama kararlarının takipsizlik ile sonuçlanarak serbest bırakıldığını söyleyecekti.

Aile çatırdıyor. Yeğen Aslan Yoldaş, enişte M., ''adam'' olan dayıoğlu F., F.'nin kız kardeşi ve aynı zamanda eniştenin karısı N.'den oluşan ve tıpkı mafya filmlerindeki örnekleri anımsatan bu ''aile''de de, çıkar çatışmaları başlayacak ve dayıoğlu ile enişte kanlıbıçaklı olacaklardı. İşte tam bu dargınlık günlerinden birinde, Yoldaş, Vatan Caddesi'nde bulunan şirkete giderken yolda eniştesi ile dayısının oğluna rastlayacak ve tanık olduğu olaylar ile sonrasını şöyle anlatacaktı:

Emniyet ne diyor?

Aslan Yoldaş'ın sayfalarca uzayan itiraflarında neler vardı? Emniyet müdürlüğü yetkilileri hangi kişi ya da kişilerin, hangi olayların ipuçlarını yakalama şansını elde etmişlerdi? İhbar edilen kişiler aranmış mıydı, verilen adreslere gidilmiş miydi? Kısacası polis, olaya nasıl bakıyordu?

Nokta ***muhabirleri tüm bu sorulara yanıt bulabilmek amacıyla Ankara Emniyet Genel Müdürlüğü ile İstanbul Emniyet Müdürlüğü üst düzey yetkilileriyle görüştü. İsimlerinin açıklanmasını istemeyen bu kişilerin kimliklerini bulundukları illerin adları ile, olaylarda adı geçen şahısların isimlerini ise, soruşturmanın sağlığı açısından rumuzları ile veriyoruz:***

İSTANBUL

''Operasyon için zamana ihtiyaç var''

Nokta: Aslan Yoldaş'ın itiraflarını nasıl karşıladınız? Dosyanın Ankara'dan size yollanmasından sonra neler oldu?

İstanbul: Aslan Yoldaş'ın itirafları oldukça ciddi ve ilginçtir. Dosya bize geldikten sonra araştırmaya başladık. Adliyeye intikal edecek bir olay henüz ortaya çıkmadığı gibi, operasyon düzenleyip düzenlememe konusunda ancak karar aşamasına geldik.

Nokta: İtiraflarında verdiği kişiler izlendi mi, adresler doğru mu?

İstanbul: Evet şahısların bazılarını izledik, söz konusu garaja baktık, ancak olağanüstü bir durum gözlemedik. Zaten oraya bir kere baskın yapsak ve eli boş dönsek, söz konusu mahali derhal terk ederler ve yakalama şansını kaybederiz. Yani, eli boş dönmemek için çok dikkatli olmalı ve zamanlamasını iyi ayarlamalıyız.

Nokta: Yoldaş'ın ilk ifadesinden bu yana bir buçuk yıldan fazla zaman geçti. Bu çok uzun bir süre değil mi?

İstanbul: Hayır, çok uzun değil. Bazı işler, önemli işler, hemen olmaz. Bir buçuk-iki yıl süren operasyonlar vardır.

Nokta: İtiraflarda kuşkuya kapıldığınız yerler oldu mu?

İstanbul: Evet, en başta ''zula'' ları bildiğini ileri sürüyor. Oysa bir şebekede malın saklandığı zula yerleri en fazla iki kişi bilir. Yani işi götüren ve belki bir de ortağı. Kurye ya da şoför bunu bilemez, çünkü yakalandığı zaman konuşturulma tehlikesi vardır. Ayrıca, bu iş öyle otobüs koltuğunda eroin nakledecek kadar kolay yapılmaz. Biz baskınlarda içerde adamımız olduğu için, çok uzun süreler sonunda zulanın yerini öğrenip, adamları yakalarız. Yani bize verdiği adresteki gâraja gitsek, orada otobüslerin koltuklarını tek tek arasak ve boş çıksa? Onun için bu iş uzun zaman alır.

Nokta: İtiraflarda adı geçen Y. için bir soruşturma girişimi oldu mu?

İstanbul: Y., 1980 yılında hakkında altın, döviz, silah, mermi kaçakçılığı ihbarları mevcutken, yurt dışına kaçtı. 1983 yılında 6. Kolordu 1 No.'lu Sıkıyönetim Mahkemesi hakkında gıyabi tutuklama kararı verdi. 983/6416-8 esas ve 983/36 karara istinaden gıyabi tutuklama müzakeresi var. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No.'lu Askeri Mahkemesi 1984/1167 evrak, 1984/437 sayılı kararı ile gıyabi tevkif müzekkeresinin geri alınmasına karar verilmiş. Daha sonra Adana Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 29.1.1981 gün, 81/987-128 sayılı gıyabi tevkif müzekkeresi, Kilis Sulh Ceza Mahkemesi'nin 983-4 müteferrik kararı ile kaldırıldı.

Y., 7.8.1985 tarihinde Türkiye'ye gelerek teslim oldu. 1567 sayılı yasada değişiklik yapan karar ile aftan yararlandı. Daha sonra Amasya'da bir operasyonda yakalanan A.U. adlı bir kişi Y.'den 300 silah aldığını ifade etti. Bu ifade üzerine Ankara'dan 8.8.1985 tarihinde gelen bu evrak işlem gördü, Kilis'e gönderildi. Kilis Cumhuriyet Savcılığı 985/374 sayılı 3.9.1985 tarihinde takipsizlik kararı verdi. Yani adli takibat böylece neticelendi.

Nokta: Yani şu anda serbest ve sizde de hiçbir dosyası yok mu?

İstanbul: Evet, hakkındaki adli takibat son bulmuştur. Zaten İstanbul ili sınırları içinde bir olayı olmadığı için bizde dosyası mevcut değil. Ancak gümrük kapısı olduğumuz için, kendisi de bir dönem arandığı için tüm bilgiler bize aktarılmış durumdadır.

Nokta: Aslan Yoldaş'ın itiraflar arasında Y.'nin Küçük Hikmet'in öldürülmesi olayında rol oynadığı, öldürülen çocuğun babası ve dedesi ile yakın ilişkileri olduğu, ancak sonradan bu ilişkilerin düşmanlığa dönüştüğü yer alıyor.

İstanbul: Olay, İstanbul ili sınırları içinde değildir, cinayet başka ilde işlendi, soruşturmayı o ilin emniyet görevlileri sürdürüyor.

Nokta: Aslan Yoldaş, silah taşıması için ruhsat alabilmek amacıyla bir girişimde bulunmuş...

İstanbul: Evet, bunu Ankara istedi. Biz evraklarını tamamlıyoruz.

Nokta: Korunması için önlem alındı mı? Bunun için neler yapıldı?

İstanbul: Biz bir adamın peşine ömür boyu polis takamayız, bunun yolları vardır, önce korunması gerekli mi bunu bilmek lazım. Sonra korumak için ille de adam takılmayabilir. Evini, işini gözleriz, devriyeleri uyarırız. Yani bunu yaparız, kendisi bile fark etmez. Ama dediğim gibi bunun oluşması lazım.

Nokta: Yeni kimlik, estetik ameliyat...

İstanbul: Kime şimdiye kadar böyle bir durumda estetik ameliyat yapılmış, kime yeni kimlik verilmiş?..

ANKARA

''Sonuç alma noktasına geldik''

Nokta: Aslan Yoldaş size ilk olarak ne zaman müracaat etmişti? Daha doğrusu ne zaman ifadesini almıştınız?

Ankara: Biliyorsunuz bu kişi bize kendi isteği ile geldi. Tarihi de 28 Şubat 1986'dır. Biz buradan ifadesini aldık ve anlattıkları bilgiler İstanbul'u ilgilendirdiği için dosyasını ve ifadesini İstanbul'a gönderdik.

Nokta: Dosyanın ve ifadenin İstanbul'a gidiş tarihini hatırlıyor musunuz?

Ankara: Evet. 7.6.1986 tarihi-

"O günlerde F.'nin yeni bir iş için İtalya'ya gideceğini duymuştum. Oysa hep Bulgaristan ile çalışılıyordu. Neyse, bir gün baktım eniştem ile F. hararetli hararetli konuşuyorlar. Eniştemin kendi arabasından F.'nin Wolksvagen Jetta marka otomobilinin bagajına bir paket bıraktığını gördüm. Durdum, merak ettim, onları izliyordum zaten. O sıralarda birbirlerini öldürecekleri, falan söyleniyordu. İlişkileri neden bu hale gelmişti? Daha sonra enişteme gidip, F.'yi sordum, 'Ne yapıyor' dedim. Hiç ilgilenmedi, konuyu başka yöne çekti. Nihayet F.'nin İtalya'ya gittiğini ve orada ihbar üzerine on kilo eroinle yakalanıp tutuklandığını duyduk. Yani harcandığını..."

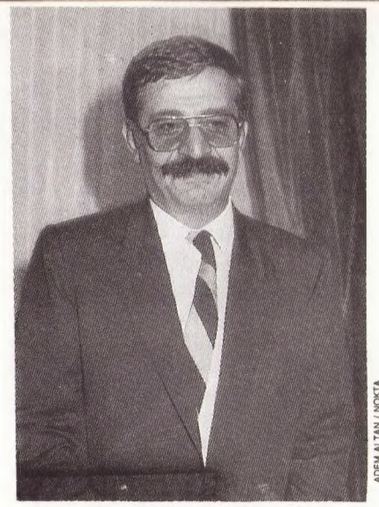

ADEM ALTAN / NOKTA

A. Yoldaş Kaçakçılık İstihbarat Dairesi Başkanı Atilla Aytek'e de başvurdu

Aile böylece, kendi içinde ilk sarsıntıyı geçiriyor, Aslan Yoldaş ise tanık olduğu olayların etkisiyle giderek ürkmeye başlıyordu.

Tam o sıralarda, 1985 yazında, Laleli'de bir otelin de sahibi olan yeraltı dünyasının ünlü ismi "büyük patron" Y., Türkiye'ye dönecekti. Bu dönüş Gaziantep-Kilis kökenli "aile" üyelerince turizm şirketinin "zulalı" otobüslerinden birine atlanıp Belgrad Ormanları'na gidilerek kuzu çevirmeli, çiğ köfteli, rakılı bir törenle kutlandı. Büyük patron Y.'nin dönüşü, bir yandan "iş"lerin belirgin bir biçimde artmasına, bir yandan da yeni yeni yüzlerin ve isimlerin ortaya çıkmasına neden oldu.

dir. Bakan onaylı üst yazı ile İstanbul'a gönderdik. Yalnız orada önemli bir husus var. Şahsa atıf yapılmamış. Yani nasıl bir ajandan, muhbirden bilgi alırsınız da muhbir ya da ajanın isminin ortaya çıkmaması için bilgiyi tertipleyip gönderirsiniz, işte öyle bildirilmiş.

Nokta: Yani bu şahsın ayrıca İstanbul'da ifadesi alınmamış mı?

Ankara: Hayır alınmadı. İfadesi burada alındı. Tabii burada ifadesi alındıktan sonra, onun verdiği ifadeye istinaden 5 sahifelik bir yazı yazılıyor. Ondan sonra kişinin beyan ettiği hususların takibe alınması için talimat veriliyor ama şahsa atıf yapılmıyor. Yani ismi geçmiyor. Bunun nedeni de şahsın deşifre edilmemesi. Arkasından şahıs bize geliyor, biz oraya gönderiyoruz ve sonra ifadesinin aslı gönderiliyor.

Nokta: İfadeye göre ne gibi işlemler yapılıyor?

Ankara: İlgili şahsın orada polis ile temasa geçerek suçluların yakalanması için işbirliği içinde olduğunu öğrendik. Bununla ilgili olarak İstanbul Emniyeti'nin 26.3.1986 tarihli bir yazı daha var. Bu şahıs daha sonra yani 13.4.1987 tarihinde bize yeniden başvuruyor ve korunmak istediğini ve silah ruhsatı almak istediğini söylüyor.

Nokta: Bu şahısla ilgili ifade İstanbul'a gittiğinden beri bu şahıs koruma altında mıydı?

Ankara: Hem koruma hem takip altında. Fakat arkadaşların bana verdiği bilgiye göre, uzun süreli takipler yapılmış. Şu anda size söyleyemeyeceğim çalışmalar yapılmış.

Nokta: Yani Yoldaş'ın verdiği istihbaratlar sonuç vermeye başladı diyebilir miyiz?

Ankara: Sonucu alabiliriz. Şu anda bu noktaya kadar geldik. Yani arkadaşlar bu noktaya kadar geldiler. İnşallah sonuç alacağız diyorlar.

Nokta: Y. adlı şebeke patronuyla ilgili olarak daha önce de ihbarlar almış mıydınız?

Ankara: Evet. Y. ile ilgili olarak bildiğim kadarıyla ilk olarak Sıkıyönetim Komutanlığı 1981 yılında gıyabi tevkif müzekkeresiyle Kilis Cumhuriyet Savcılığı'na gönderilmiş. Burada 14.1.1983 tarihinde bu karar kaldırılmış. Sanık hakkında döviz kaçakçılığıyla ilgili de ihbarlar yapılmış ve 1985 yılında tekrar alınmış. Ancak İstanbul Cumhuriyet Savcılığı 13.8.1985 tarihinde takipsizlik kararı ile yeniden serbest bırakılmış. Daha sonra Kaçakçılık Dairesi'nin Amasya ilinde yaptığı bir operasyonda ele geçirilen Ahmet Uludağ isimli şahıs da yine Y.'nin isminden bahsetmiş, tekrar gözaltına alınmış ancak yine Kilis Cumhuriyet Savcılığı 3.9.1985 tarihinde takipsizlik kararı ile serbest bırakılmış. Bunların dışında yine bu şahısla ilgili olarak Aslan Yoldaş'ın ihbarlarında adı geçiyor. O da takip edilmektedir. Şu anda İstanbul'un bu konuda bir çalışması var. Bu delillendirmeye dayalı bir çalışma. Bir de şunu söylemek istiyorum, bu şahıs bize verdiği ifadesinde bir paketten bahsediyor ama paket içerisinde ne olduğunu söylemiyor. Bu bizi hedefe götürmez. Bir de arabaların zulalarından bahsetmiş. Birkaç arabaya bakılmış ve bir şey bulunamamış. Fakat şu anda bizim arkadaşlarımızın da yapmak istedikleri şey suçüstü. Aksi halde adamlar kurtarırlar kendilerini. Tek başına arabada zula olması bir anlam taşımaz.

Nokta: Aslan Yoldaş ilk size geldiğinde sizde ne gibi bir his uyandırdı? Yani ona ilk başta inandınız mı? Yoksa kuşku duydunuz mu?

Ankara: Kesinlikle kuşku duymadım. Bize gelen her kişiyi samimiyetle dinleriz. Ve hadisenin üzerine gideriz.

Nokta: Demek ki Sayın Kaya Erdem de sizin gibi düşündü ve inandırıcı buldu ki, size gönderdi. Değil mi?

Ankara: Herhalde. Daha sonra da iki kez telefon açıp sordu, ne oldu, ne yaptınız diye.

Nokta:Bir de estetik olayı var. Aslan Yoldaş'a önce estetik sözü verilmiş ve sonradan yaptırılmamış...

Ankara: Bunu bilemiyorum. Haberimiz yok.

Nokta: İstanbul'dan bir yetkili, "korumanın tek şekli estetik değildir" gerekçesiyle reddetmiş...

Ankara: Yoo. Zannetmiyorum. O istedikten sonra biz yaptırırız. Bize yardımcı olması halinde tabii.

Gömleklerin Vakko'su...

Başka gömleklerden daha fazla kumaş kullanılarak üretilir:
Öncü modanın çizgilerini
eşsiz bir rahatlık ile birleştirmek için.
Telası, düğmesi, ipliği hep özeldir ve her ayrıntısı özenli:
Gömleklerin kralı, Vakko'su olabilmesi için.

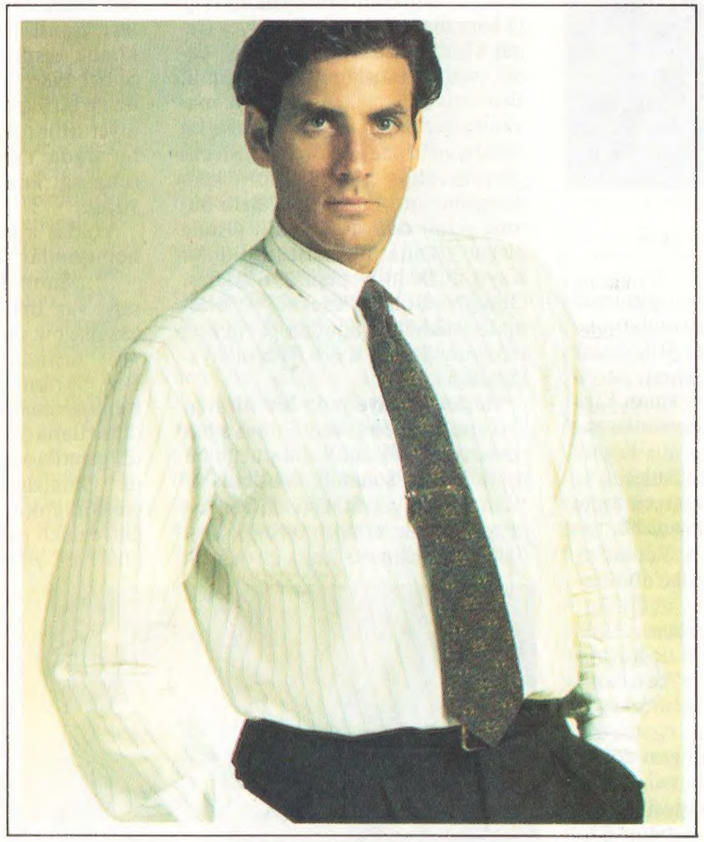

Binbir Vakko Gömleği'nden biri...

Vakko

"MODA GÖMLEKTE DE VAKKO'DUR"

Sarper Baltacıoğlu, "İtirafçı ölüm korkusu taşıyordu"

sına yol açmıştı. İşte o günlerde devreye İranlı olduğu sanılan birtakım kişilerle birlikte, Şişli'de bir kuyumcu dükkânı işleten Serpil takma adlı K., zaman zaman Kilis ve Antep'e esrarengiz ziyaretler yapan A. da (ki sonra oğlu Küçük Hikmet kaçırılarak öldürülecek ve tüm araştırmalara karşı cinayete ilişkin pek çok soru karanlıkta kalacaktı) girecek, Aslan Yoldaş'ın korkusu ise giderek paniğe dönüşecekti.

İşler tıkırında giderken... İşte Yoldaş, devletin verdiği üç kuruşa tekrar razı olarak "aile"den kopmaya karar veriyor, eniştesine de bu kararını açıklıyordu. Ancak sorun olmayan bu yoldan geri dönüş o kadar kolay değildi ve eniştesi de "tıkırında" giden bazı işlerinin bozulmasından yana olmadığını Etiler'deki garajda attığı dayakla ifade etmiş olacaktı. "Akrabamsın, aklını başına topla" diyecekti eniştesi Yoldaş'a ve ekleyecekti: "Bildiklerini anlatsan da ne yazar..."

Bu arada 1986 yılına giriliyor ve "aile"den kopan Aslan Yoldaş, can güvenliğinin de sağlanması amacı ile yetkililere başvurmaya karar veriyordu. İşte, en zor olanı başarmış, karar vermiş ama, bundan sonra daha zor günlerin kendisini beklediğini düşünememişti.

İstanbul Valiliği'ne 86 yılı başında yaptığı müracaatta "Bu iş çok büyük, Ankara'nın da devreye girmesi gerekir" cevabını alıyor ve bunun üzerine Ankara'nın yolunu tutuyordu. Belki oturma grevi yapacak, belki Kızılay Meydanı'nda avaz avaz bağıracak ama mutlaka birilerinin kendisini dinlemesini sağlayacaktı. Meclis kapısına gide gele, TBMM Seslendirme Servisi'nde görevli Salim Duran ile tanışacak, konuyu biraz açacak ve kendisinden yardım isteyecekti. O günleri şöyle dile getiriyor Yoldaş:

"TBMM'de avare dolaşıyordum, rotasını kaybetmiş gemi gibi. Bir milletvekili çevirdim, İhsan Kabadayı, Balıkesir Milletvekili imiş. O beni dinledi biraz, 'Emniyet Genel Müdür Muavini ile görüş' dedi, ismini hatırlamıyorum şimdi. Ben istiyordum ki, daha üst makamlara ulaşayım. Gitmedim ve bu teknisyen arkadaşı gördüm. Meclis görevlisi olduğunu anladım ve kendisinden yardım istedim. Beni bulundukları odaya götürdü. Orada birkaç arkadaş ile tanıştım. Bunlar Kaya Erdem'in peşine düştüler. Önce Abdullah Tenekeci'ye ulaşmak istedik. Abdullah Tenekeci reddetti. Sonra Kaya Erdem'i yakaladık..."

Devlet himayesinde bir itirafçı. Takvimler 1986 yılının Şubat ayını gösteriyor ve Aslan Yoldaş uzun bir mücadeleden sonra ilk kez derin bir "oh..." çekiyordu. Devletin en üst düzey yöneticilerinden birinin, Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem'in karşısında anlatıyor, anlatıyor, anlatıyordu...

"Beni ikna et, senin için ne gerekiyorsa yapacağız" demişti Erdem. Nitekim iki gün sonra Yoldaş tekrar Başbakan Yardımcısı'nın karşısına çıkıyor, ve Erdem'in ikna olduğunu görüyordu. Erdem'in aracılığı ile bir saat sonra Emniyet Genel Müdürü Saffet Arıkan Bedük'ten randevu alınıyor, aynı ifadeleri orada tekrarlıyor, daha sonra da Kaçakçılık İstihbarat Daire Başkanı Atilla Aytek ile görüştürülüyordu.

Emniyet Genel Müdürlüğü yetkilileri Aslan Yoldaş'ın itiraflarının oldukça "ciddi" olduğu görüşünde birleşiyorlar, Ankara'da geçen günlerde kaldığı Side ve Barınak adlı otellerin faturalarını ödüyorlar, çeşitli fotoğraflar göstererek kimlik tespiti yaptırtıyorlardı. 28 Şubat 1986 tarihinde alınan ilk ifade ile birlikte dosya, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne aktarılıyor ve bu arada Yoldaş'a kendisinin korunacağı konusunda sözler veriliyordu.

Yoldaş'a göre o günlerde geçen konuşmalar şöyleydi:

"...'Sana büyük miktarda ikramiye var' dediler. 'Deşifre olmayacaksın, biz seni gemilere vereceğiz, yurt dışında olacaksın' dediler. Ben, 'ikramiyenin peşinde değilim, hayatımı istikrara sokun, yeter' dedim. Bana yeni kimlik verecekler-di, estetik ameliyat yaptıracaklardı. Onlardan tek isteğim erken emekliliğimin sağlanması ve alacağım emekli paramla Türkiye'nin bilinmeyen bir köşesinde yeni bir hayata başlamaktı."

Bakan Abdullah Tenekeci A. Yoldaş'la görüşmeyi reddetti

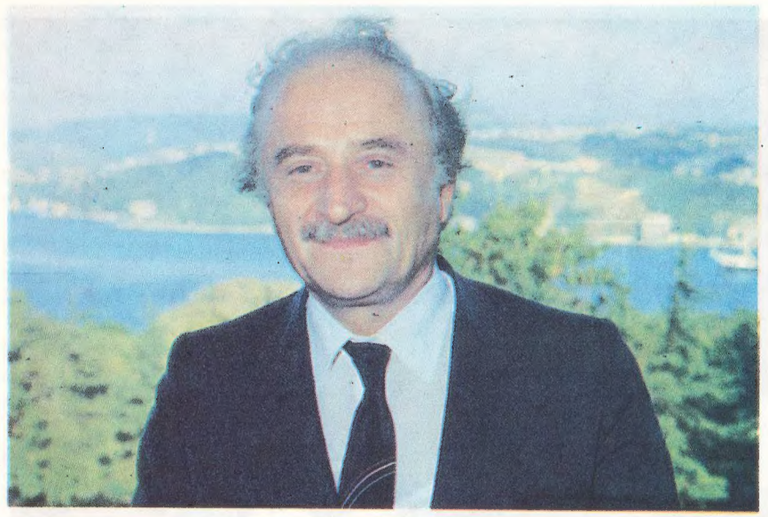

"Beni ikna et, elimden geleni yapacağım" demişti Kaya Erdem

Aynı günlerde Emniyet Genel Müdürlüğü'nden bir yetkili kişisel gayreti ile Aslan Yoldaş'ı D.B Deniz Nakliyat'ta işe sokuyor, denizaşırı ülkelere sefer yapan gemilerde görev verilmesini sağlıyordu. Ve Yoldaş, ilk seferinde General Kâzım Orbay gemisi ile Amerika, Venezuela, Brezilya'ya doğru yol alıyordu. Ama içinde hep aynı korku, aynı telaş, aynı merak... Türkiye'de neler oluyordu, itirafçılığı öğrenilmiş miydi, kendisini arıyorlar mıydı, bu gemide olabilirler miydi, gece yarısı kamarada, ya da okyanusun derin suları?...

Türkiye'de ortalık süt liman. Bu uzun seferden sonra tedirgin bir şekilde İstanbul'a dönen Aslan Yoldaş'ı umduğu gibi bir sürpriz bekliyordu. Fatih'te gittiği bir kahvede Y.'nin yeğeni Mehmet ile polis memurluğundan atılma Celal adlı iki kişi tarafından kıstırılacak, kahvenin bulunduğu binanın pasajında bir güzel dayak yiyecekti. Emniyet örgütü içinde tanıyabildiği kişiler Ankara'da olduğu ve onlar tarafından kendisine güvence verildiği için, aynı gece Ankara'ya gidecek ve tanıdığı kişilere başvuracaktı. Ancak bu kez beklediği gibi karşılanmıyor, vücudunda bıçak, kurşun yarası gibi izlere rastlanmadığı için, çürük ve şişleri pek ciddiye almak imkânı olmuyordu. Emniyet Genel Müdürlüğü'nden bir diğer görevli ise başka bir akıl veriyor, tüm hikâyesini Cumhurbaşkanı, Başbakan, İçişleri Bakanı ve Emniyet Genel Müdürü'ne bir dilekçe ile sunmasını öğütlüyordu. Aslan Yoldaş için kaybedecek bir şey yoktu, polislerin de yardımı ile 4.3.1986 tarihini taşıyan dört sayfalık bir dilekçe yazıyor ve önerilen makamlara götürüyordu. Aynı günlerde bir de silah taşıma ruhsatı alabilmesi için emniyet yetkililerine girişimde bulunuluyordu.

Her koyun kendi bacağından... "Silah almak sorunu çözmez ki" diyor Yoldaş ve devam ediyor:

"Al silahı diyorsun bana, peki ben bu silahla ne yapacağım? Adam karşıma çıktı, bir hareket yaptı. En azından ben o adama kıyabilir miyim, bunu hiç düşündün mü? Ölünceye kadar beni devletin polisi koruyamaz tabii, beni emekli edin, geçimimi temin edeyim, bir yere gidip yerleşeyim, saklanayım. Ben kimim de bana silah veriliyor? Bir fabrikatör bugün zor silah alır. Eksik olmasınlar şimdi bunların sayesinde 40 yaşıma geldim, sokakta yatıyorum. Amirlerim de bana gıcık, onlar konuyu bilmiyorlar... Gazetelerde okuyoruz, devlete, polise yardımcı olun diye. Ben popüler biri olsaydım herhalde başka türlü olurdu. Kimsin sen, sesini niye duyuracaksın, kime duyuracaksın?..."

"Gereği yapılıyor..." Vatandaş Aslan, bir yanda korku, bir yanda şaşkınlık, ne yapacağını, kime başvuracağını düşüne dursun, itiraflarını içeren dosyalar İstanbul ile Ankara emniyetleri arasında gidip geliyordu. Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem, olaydan sonraki bir ay içinde iki kez Emniyet Genel Müdürü Saffet Arıkan Bedük'ü arıyor, soruşturmanın akıbetini soruyor, daha sonra bir kez de müşaviri ile sorduruyordu. Bu arada dosya, 4 Mart 1986 tarihi ile İçişleri Bakanlığı'nın da onayı alınarak "gereği yapılmak" üzere İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne gönderiliyor, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'de 26 Mart 1986 tarihli cevabında "Şahsın polisle işbirliği yaptığı ve soruşturmanın başladığını" bildiriyordu.

Ne var ki, aradan bir buçuk yıla yakın zaman geçmiş, 1987 yılının Ağustos ayına gelinmiş ve Aslan Yoldaş'ın dediği gibi "Hiçbir yer kıpırdamamış"tı. Gene ifadesine göre, "aile" tarafından aranılan kişi olmasına karşın, zaman zaman kendisi de "aile"sini takip ediyor, eski işlerin daha rahat, daha güzel bir şekilde yürüdüğüne kanaat getiriyordu. "Aile" eroin işini her zamanki gibi yürütüyor, beklediği "operasyon" ise, nedense bir türlü gerçekleşmiyordu.

Can derdi içindeki Yoldaş'ın bir diğer çıkış yolu gazetelerdi. Çeşitli

İtirafçı, Kaya Erdem'e nasıl ulaştı?

Aslan Yoldaş'ın Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem'e ulaşmasında en büyük rolü oynayan TBMM Seslendirme Servisi görevlisi Elektronik Teknisyeni Salim Duran, şu açıklamayı yaptı:

"Ben bu vatandaşı Kaya Erdem ile görüştürmedim. Ben onu Meclis'in kapısında gördüm. Oradan onu alıp Konya Milletvekili Abdurrahman Bozkır ile görüştürdüm. Kaya Erdem ile görüşmesi Abdurrahman Bozkır aracılığı ile oldu. O randevu aldı.

Benim Aslan Yoldaş isimli bu vatandaşla olan ilişkim sadece kapıda karşılaşmaktan ibarettir. Biz üç kişiydik. O da 3 numaralı kapıda bekliyordu. ANAP'tan bir milletvekili onu aşağıya indirmiş. Yalvarıp duruyordu, İçişleri Bakanı ile, Emniyet Genel Müdürü ile görüşeyim diye. Hepimiz oradaydık, yardımcı olmaya çalıştık o kadar... Ben de okudum Günaydın gazetesindeki o olayı..."

gazetelere başvuruyor, bunlar arasında yalnızca 1 Ekim 1987 tarihli Günaydın gazetesinde küçük bir haber yayımlanıyordu. Yoldaş, daha sonra kendisine ulaşan **Nokta** muhabirlerine ise öyküsünün tümünü başından sonuna dek anlatıyordu. İsimler, adresler, telefon numaraları... Ciddiye alınmanın verdiği hevesle, tüm yorgunluğuna ve umutsuzluğuna rağmen saatlerce konuşuyordu.

Soruşturmanın sağlığı açısından, kişi ve şirketlerin isim ile adreslerini saklı tutarak, rumuzlarla kamuoyuna açıklamayı yeğleyen **Nokta**, İstanbul ve Ankara Emniyet Müdürlüklerinde çeşitli yetkililere olayı doğrulatıyor, İstanbul Emniyet Müdürü Ünal Erkan'dan şu cevabı alıyordu:

"Her ihbar ciddi olarak ele alınır. İhbarda belirtilenler ciddiyetle incelenir. Yapılması, soruşturması gereken ne ise yapılır, gerekli soruşturma açılır..."

Korunmak ya da korunmamak. Aslan Yoldaş, kendisine tanınan silah taşıma ruhsatı ile ilgili işlemlerini tamamlayadursun, işyerinden getirdiği belgeleri onaylatarak, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nden aldığı yazıyı Ankara'ya götüredursun, Ankara ile İstanbul, "koruma" konusunda pek anlaşmış gözükmüyorlardı. Emniyet Genel Müdürlüğü, Aslan Yoldaş'ın koruma altında olduğunu, bu korumanın ille de kapısına adam dikmekle gerçekleşmeyeceğini ama uzaktan kendisini izlediklerini söylerken, İstanbul Narkotik Şube Müdürü Sarper Baltacıoğlu şunları söylüyordu:

"Kendisine ne şekilde rahatsız edildiğini sordum. Ailesi takip ediyor mu, peşinde adam dolaşıyor mu gibi. Bunların olmadığını ifade etti. Ancak bir ölüm korkusu taşıyordu. Somut bir şey varsa Savcılığa başvurmasını, hatta benim arabamla gönderebileceğimi, Savcılık'tan gelecek talimata göre gereğinin neyse yapılacağını söyledim."

Savcılığa başvurmak için hâlâ şansı olduğunu da belirten Baltacıoğlu'nun sözleri üzerine Aslan Yoldaş, girişimde bulunacak ve bekleyecekti.

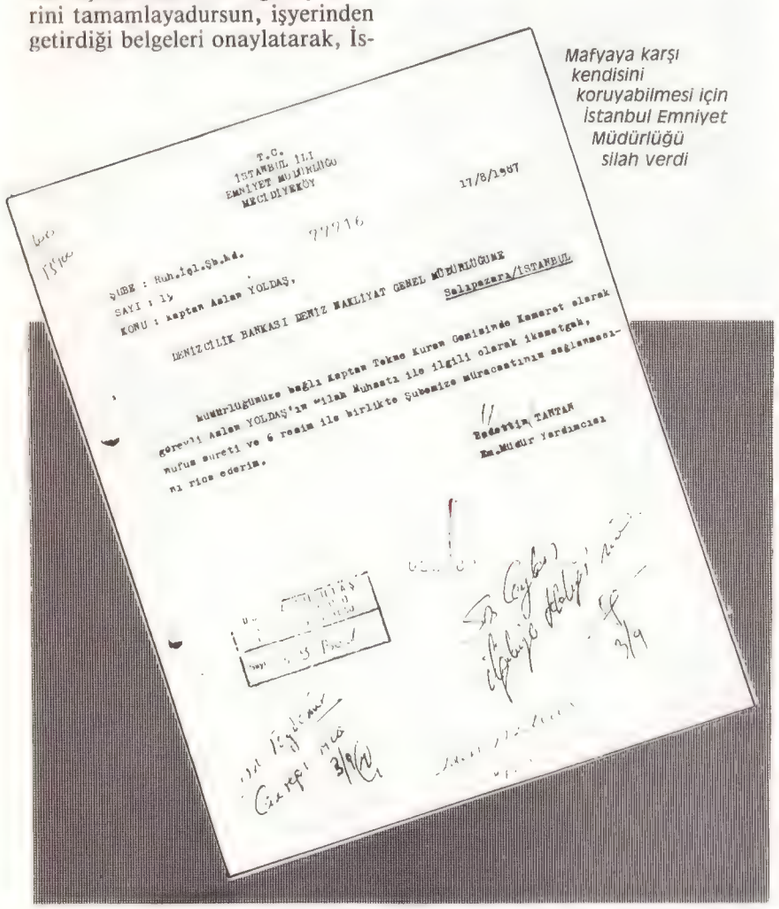

Mafyaya karşı kendisini koruyabilmesi için İstanbul Emniyet Müdürlüğü silah verdi

İstanbul Emniyet Müdürü Ünal Erkan: "Yapılması gereken ne ise yapılır"

Aslan Yoldaş adlı bir vatandaş ortaya çıkıyor, bir zamanlar kendinin de bulaştığı bir dizi karanlık olayı gün ışığına çıkartacak oldukça önemli itiraf ve ihbarlarda bulunuyor, isimler veriyor, adresler veriyor, tarifler yapıyordu. Can güvenliğinin bulunmadığını belirtiyor, bulunmadığı da bir kez yediği dayak, bir kez de uğradığı saldırı ile kanıtlanıyor, buradan da ihbar ettiği kişiler tarafından zaten deşifre olduğu anlaşılıyordu. Tüm bunlara karşın, aradan tam 20 ay geçiyor, operasyon yapmak şöyle dursun, operasyon yapmaya "karar verme" aşamasına ancak geliniyordu. Yani, 20 ayda ele avuca gelir tek bir ipucu bulunamıyordu.

Emniyet Genel Müdürlüğü üst düzey yetkililerinden biri, olayın oldukça önemli olduğunu tekrar vurguluyor, yeraltı dünyasının ünlü ismi Y. için yeni ipuçları oluştuğunu belirtiyor, ancak tıpkı İstanbul'dakiler gibi "zaman"a ihtiyaç duyuluyordu.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkilileri de bir operasyonun kimi zaman bir buçuk yıl sürdüğünü hatırlatarak, soruşturmanın emniyeti açısından daha fazla konuşamayacaklarını belirtmekle birlikte, tıpkı Ankara gibi, somut hiçbir şey söylemiyorlardı. Ya zaman her şeyi çözecek, ya da her şey zaman içinde eriyip gidecekti...

Hümeyra ÖZALP, Erdal KILIÇOĞLU

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI / YENİ BİR YASAKLAMA

Yerli McCarthy Kapıkule'de

Çiçeği burnunda "Geçici İçişleri Bakanı" Ahmet Selçuk sürpriz bir genelge yayınlayarak Sovyetler Birliği ve onun "peyki" ülkelerden gelen her türlü yayın ve esere el konulmasını istedi.

"Sovyet Rusya ve diğer komünist ülkelerde çıkan bilumum yayınların Türkiye'ye girmesi önlensin." ANAP'lıları bile şaşırtan bu açıklamayı yapan, geçici İçişleri Bakanı Ahmet Selçuk' tu. Selçuk, bu anlayışı doğrultusunda bir de talimatname yayınlıyor, ancak ortada fol yok, yumurta yokken birden yürürlüğe sokulan uygulamaya kimse bir anlam veremiyordu. Eski İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut konuyla ilgili **Nokta**'nın sorusunu yanıtlarken "Bu konuda beni konuşturmayın, mazur görün" diyor, ANAP Genel Başkan yardımcılarından Bülent Akarcalı ise "Bu uygulamayı anlamak mümkün değil" şeklinde konuşuyordu.

Bakan Ahmet Selçuk şaşırttı

Evet, soğuk savaş devri uzun yıllar ötesinde kalmıştı. Ama Amerika'da her taşın altında komünist parmağı arayan ve bu ekole adını veren McCarthy'ler hâlâ her bakanlığın altından çıkmaya devam ediyorlardı.

Gerçekten de çok beklenmedik bir olaydı bu genelge ve ANAP'ın genel politikasıyla da çelişiyordu. İktidar partisi son zamanlarda başını Adnan Kahveci'nin çektiği genel bir yumuşama ve geçmişle barışma politikası izliyordu. Bir yandan yurt dışında bulunan, vatandaşlıktan çıkarılmış birçok ismin yeniden vatandaşlığa alınması düşünülürken, bir yandan da seçim sonrası Yılmaz Güney'in eserleri üzerindeki yasakların kaldırılması planlanıyordu. Bu arada bizzat Başbakan Özal, Barış Derneği davası sanıklarından Nurettin Yılmaz'ı Dev-Gençli Cavit Kavak'ı aday gösteriyordu. Özal'ın bütün çabası AT'ye yaptığı başvuruyla Avrupa kapısına dayanmış ve buna hazır bir Türkiye imajı yaratmayı hedefliyordu. Ancak erken seçim dolayısıyla istifa eden Yıldırım Akbulut'un yerine geçici olarak bakanlık koltuğuna oturan Ahmet Selçuk, bütün bu gelişmelerden habersiz görünüyor ve artık geçmişte kaldığı varsayılan bir söylemi yeniden gündeme getirerek memleketin birinci sorunu ve başlıca meselesi sosyalist ülkelerden gelen yayınlarmış gibi davranarak "fevkalade" önlemler alıyordu.

Yassah olanlar. Ahmet Selçuk yayınladığı talimatnameyle, komünizme karşı mücadelenin gizli kalmış kahramanlarından biri olduğunu böylece göstermiş oluyordu. Okuldaki lakabı "pısırık" olan Selçuk, iş komünizmle savaşa gelince bütün iradesini topluyor, "Ben şurada iki aylık geçici bakanım" demiyor ve yayınladığı talimatnameyle, bu memlekette nelerin yasak olduğunu dosta, düşmana gösteriyordu. Genelgede şu yasaklar bulunuyordu:

"—Sovyet Rusya ve diğer komünist ülkelerde çıkan bilumum yayınlar,

—Komünist ülkelerde veya bu ülkelerin hariçteki resmi-gayriresmi organ ve ajansları tarafından neşredilen bilumum matbuat,

—Sovyet Rusya ve peyk komünist ülkelerde hazırlanan ve memleketimiz için zararlı görülen plak, film, video ve ses bantları ile benzerleri,

—Yurt dışında Kürtçe olarak yayınlanan bilumum matbuat, plak, film, video ve ses bantları,

—Türk vatandaşlığından çıkarılmış olan ve Türkiye ile Türkler aleyhine propaganda faaliyetlerine yurt dışında devam eden kişilere ait her türlü yazılı eser, resim, kartpostal, video ve ses bantı."

Doğrusu Selçuk bu işi iyi yapıyor, kıyıda-köşede bir açık kapı bırakmıyordu. Selçuk'un bu yasakçı anlayışı, ANAP'lıları bile isyan ettiriyordu. Nitekim Bülent Akarcalı konuyla ilgili **Nokta**'nın sorusunu yanıtlarken şunları söylüyordu: "Türkiye'ye zararlı olabilecek neşriyatın yasaklanmasını anlayabilirim, ama bilimsel, kültürel yayınların yasaklanmasını kabul edebilmek mümkün değildir. Her şey bir yana, bu mantıkla demek ki biz, Kırım Türkleri tarafından yayınlanmış bir kitabı, hazırlanmış bir filmi ya da Türkistan ve Azerbeycan cumhuriyetlerinin çeşitli yayınlarını, plaklarını, filmlerini de getiremeyeceğiz. Bu, son derece ters bir uygulamadır."

Nasıl önlenecek? Ancak Selçuk, sosyalist ülkelerden gelecek bilim ve kültür eserlerinde de komünistlik aranması gerektiğini düşünüyordu. Bu çıkışıyla Gorbaçov'un Glasnost politikasını da yutmadığını gösteren Ahmet Selçuk, "Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü, milli güvenliğin, cumhuriyetin varlığını ortadan kaldırmak isteyen yıkıcı ve bölücü unsurların..." şeklinde klasik bir girişle başladığı talimatnamede başvurulacak önlemleri de şöyle sıralıyordu:

"—Mevcut kararnamelere göre hareket edilerek, yasaklanan ülke ve dillere göre her türlü yayının alıcısına ulaşmadan alıkonulması,

—Hudut kapılarında, gümrüklerde ve PTT kuruluşlarında, yasak yayınlara ait listelerin incelenerek, listede bulunanlar hakkında aynı işlemin yapılması,

—Hudut kapılarında TIR'ları ile giriş yapan TIR şoförleri, beraberlerinde ve aracın gizli yerlerinde getirebilecekleri bu türlü yayının yurda sokulmasına mani olmak için araçlarının çok dikkatli kontrol edilmesi,

—Yayınların, alıcıların eline geçmesini önlemek için kanuni usule uygun olarak toplattırılması."

Bülent Akarcalı: "Bilimsel, kültürel yayınların yasaklanmasını kabul etmek mümkün değil"

Yayınladığı talimatnameyle özgürlükçü demokratik bir ülkeden çok totaliter bir rejimin İçişleri Bakanı'nı çağrıştıran Ahmet Selçuk, en sonunda "yüreklere soğuk su serpmekten" de geri kalmıyordu: "Basın Kanunu'na göre 'yasaklanmasına gerek görülmeyen' yayınlar ise, daha sonra sahiplerine verilecektir."

Kimdi bu Selçuk-i Ahmet Bey? İTÜ Makine Mühendisliği mezunu olan Ahmet Selçuk, 1965'te kurulan ilk Demirel hükümetiyle çalışıyor ve önce Sanayi Daire Başkanlığı, daha sonraki yıllarda ise Ulaştırma Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı görevlerinde bulunuyordu. 1983'te kurulan ANAP hükümetinde ise Enerji Bakanlığı Müsteşarı olarak görülüyordu. Ancak Selçuk'un çalışmaları müsteşarlıkla sınırlı kalmıyordu. Selçuk, Turgut Özal'ın Gulfstream-3 tipi uçağının havada arıza yapmasından sonra, uçak yapımcısı şirketle yapılan görüşmelerde "bilirkişi" olarak önemli bir rol alıyordu. Ahmet Selçuk resmi görev dışında da boş durmuyordu. Örneğin Başbakan Özal, Şeker Bayramı'nda süper yatlarla tatil yaparken, Selçuk da "kendi yaptığı" teknesiyle sürekli onlarla birlikte oluyordu. Ancak ne hikmetse, Selçuk, Başbakanı denizde izlemekte gösterdiği başarıyı karada tekrarlayamıyor, ANAP'ın hükümetinin genel politikasıyla taban tabana zıt bir talimatnameyi yayınlayıveriyordu.

Bu çağ dışı uygulamanın ömrünün uzun süreli olmayacağı, belki de Bakan'ın ömründen daha kısa olacağı tahmin ediliyordu. Ancak yürürlükte kaldığı sürece nelere el konulursa, anlaşılan onlar Bakan'ın yanına kâr kalacaktı●

Sovyetler'de açıklık politikası başladı ama biz onlardan gelen kitaplara kapalıyız

FÜSUN ERSAN

Ve "Hakkımı aramak için gerekirse Alman devletine de meydan okurum...." diyen Sezai Dursun

ALMAN KONSOLOSLUĞU / VİZE DOLAPLARI

Başkonsolosluğu kapattıran adam

Sapmaz adlı vize takip işleri bürosu sahibi Sezai Dursun, Alman Başkonsolosu'nun bütün çabalarına ve Valiliğin hakkında yayınladığı yasaklama kararına karşın, "dokunulmazlığını" koruyarak faaliyetini sürdürüyor

"İnanılır gibi değil, ama konsolosluğumun girişini çıkışını kontrolleri altına aldılar. Beni ve personelimi tehdit ediyorlar. Tam 7 yıldır konsolosluğa 'kene' gibi yapışan Sezai Dursun isimli şahıs ve adamlarından ne yaptıksa kurtulmak mümkün olmadı. Savcılığa, Emniyet'e, Dışişleri Bakanlığı'na kadar ilettik durumu. İstanbul Valisi, bu adamlar hakkında Olağanüstü Hal Yasası uyguladığı halde sonuç alınamadı. Onlar hâlâ Konsolosluğumuzun kapılarında...." Almanya'nın İstanbul Başkonsolosu Karl Leuteritz, konsolosluğu önündeki vize Mafyası ile ilgili olarak bunları söylüyordu.

Her şey 1980 yılında Almanya'nın Türk vatandaşlarına vize uygulamasından sonra başlıyordu. Ancak İstanbul'da 12 ilden gelenlere vize vermeye başlayan Alman Başkonsolosluğu, kısa sürede "vize takip işi" diye bir yan sektörle karşılaşacağını hesaplayamıyordu. Önceleri sokakta arzuhalci olarak çalışan bu kişiler giderek vize takip büroları haline dönüşüyorlardı. Hatta bir süre sonra Alman Başkonsolosluğu da işlerin çabuk ve eksiksiz yürümesi için önce "Göksel" sonra da Onur adlı bürolarla anlaşıyor ve bunun üzerine kızılca kıyamet kopuyordu. Arzuhalcilikten yetişerek "Sapmaz" büroyu kuran Sezai Dursun, günde 3-5 milyonun döndüğü bu pazardan "hakkı olan" payı istiyor ve konsolosluğun bütün çabalarına karşın kapıdan uzaklaştırılamayarak işini yürütmeye devam ediyordu.

Uluslararası problem. Sezai Dursun, bu mücadelede iki cephede birden savaşıyordu. Bir yandan Alman Başkonsolosluğu ile uğraşırken, bir yandan da Göksel Böro'yla kıran kırana bir rekabeti sürdürüp, piyasayı kontrolü altında tutmaya çalışıyordu. Dursun, savaşın konsoloslukla olan esas zorlu kısmını şimdilik kazanmış görünüyordu. Öyle ki 1.7.1987 tarihinde başkonsolos sırf Sezai Dursun ve arkadaşları yüzünden vize bölümünü geçici olarak kapıyor, bunun üzerine valilikçe 2664/87 sayılı Olağanüstü Hal Bülteni yayınlanarak Sezai Dursun ve kendisiyle müşterek iş yapanların konsolosluğun vize bölümü çevresinde bulunmaları yasaklanıyor, ancak yine de bir sonuç alınamıyordu. Nitekim Karl Leuteritz de ünlü Alman disiplinine karşın Sezai Dursun karşısında pes etmiş görünüyordu: "Geldim, gidiyorum bu adamlarla başa çıkamadım. Benden önceki başkonsolos da aynı sorunları yaşamış, o da başedememiş."

Bu arada Sezai Dursun olayıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin de kabul ettiği konsolosluk ilişkileriyle ilgili Viyana Sözleşmesi de ihlal ediliyor, Alman Büyükelçiliği, T.C. Hükümeti'ne nota veriyor, ama sorun çözülemiyordu.

Alman Başkonsolosluğu Sezai Dursun ve arkadaşlarını bulabildikleri bütün mercilere şikâyet ederken, Dursun da, boş durmuyor ve Alman Başkonsolosu aleyhinde "Ticari itibarımızı zedeliyor. Ticaretime mani oluyor" gerekçesiyle

Foltène® Solüsyon saç dökülmelerini önler

Saçlarınıza her dokunduğunuzda, parmaklarınızın arasında birkaç tel saçınız kalıyorsa; ceketinizin, gömleğinizin yakasında dökülmüş saç telleri buluyorsanız; saçlarınızı fırçalarken ya da tararken tedirginseniz; aynaya baktıkça, seyrekleşen saçlarınızı görüp, üzülüyorsanız...
Foltène® Solüsyon kullanın!

Foltène® Solüsyon, "Trichosaccharide®" aktif bileşiğiyle saç dökülmelerine karşı etkilidir.
Saçlı deri tabakalarının tümüne etki ederek, dokulara ve işlevlerine canlılık kazandırır. Henüz kökleri ölmemiş saçları yeniden çıkarır. Dökülmenin bir başka nedeni olan yağlanmayı önler. Kepeklenmeyi durdurur. Saçların ömrünü uzatır. Onlara sağlıklı bir görünüm verir.

Crinos Araştırma Laboratuvarlarında yapılan araştırmalar sırasında Prof. Gazzani tarafından bulunan Foltène® Solüsyon'un aktif maddesi "Trichosaccharide®"; 4 ayrı ülkede 17 klinik deneyle 600 kişi üzerinde denenmiş, yararlılığı uzman dermatologlarca onaylanmıştır. Foltène® Solüsyon, dünyada pek çok ülkede, saç dökülmelerine karşı başarıyla uygulanmaktadır.

Foltène® Solüsyon'un kullanımı kolaydır. Yararlı sonuçlar almak için, Foltène® Solüsyon uygulama sürecinin izlenmesi; prospektüsteki zamana dikkatle uyulması gerekmektedir.

Kalite kontrolü
Crinos tarafından yapılmaktadır.
CRINOS, COMO-İTALYA

"saç dökülmelerini önler"

® Registered Trademark

Foltène® Solüsyon, Eczacıbaşı İlaç Sanayi ve Ticaret A.S. tarafından üretilmektedir.

"Olağanüstü Hal Yasası'nı ilk kez bu adama uyguladık"

Konsolosluğu pes ettiren Sezai Dursun için İstanbul Valisi Nevzat Ayaz şunları söylüyordu:

"Alman Konsolosluğu'nun şikâyetlerini gözönüne alarak Sezai Dursun isimli şahsın konsolosluğun huzurunu bozduğu gerekçesiyle konsolosluğun çevresinde dolaşmasını yasakladık. Bu sefer de adamları oralarda dolaşıyormuş. Ancak Türkiye'de ticaret serbesttir. Çalışma hürriyeti vardır ve bu hürriyet kısıtlanamaz.

Biz bu konuda hassasız. Ve her türlü tedbiri aldık. **İstanbul'da Olağanüstü Hal Yasası'nı ilk kez bu olayda uygulamış olmamız da bunun ispatıdır.** Konsolosluk çevresinde düzeni sağlamak için devamlı zabıta kuvvetlerini de hazır bulunduruyoruz. Gerekli adli işlemler de yapılıyor. Savcılık, soruşturmalarını yapıyor. Sonra da Sezai Dursun'u serbest bırakıyor... Olaylara en büyük neden vize takibindeki rekabetten ileri gelmektedir..."

ENDER ERKEK

"Devamlı tehdit altındayız... Sezai'nin korkusundan 50 metre uzaklıktaki konsolosluğa taksi tutarak gidiyoruz. Çoğu zaman da içeri girmemize mani oluyor..." diye yakınan Göksel Büro elemanlarından Nursel Akpınar ile Hayrullah Kılıç...

bir buçuk milyon liralık bir tazminat davası açıyordu. Konuyla ilgili **Nokta**'nın sorularını yanıtlayan Dursun, şunları söylüyordu: "Ben 7 yıldır bu işi yapıyorum. Sokaktan bak nerelere geldim. Bu işin peşini bırakmam. Konsolosluk ya bu yetki verme işinden vazgeçer ya da bana da yetki verir. Hele şu seçimler yapılsın, işler normale dönsün hükümete başvuracağım. Polis dahil çoğu kişi bana 'Yahu Sezai sen devletlerarası bir mesele oldun' diyor."

"Çok çektim çoook." İkinci cepheyi oluşturan Göksel Büro'nun elemanları da en az Alman Başkonsolosu kadar şikâyetçiydiler durumdan. 1984 yılında, büro açıldığından bu yana çalışan Nursel Akpınar, yaşadıklarını şöyle anlatıyordu: "Sokağa dahi çıkamaz hale geldik. Bizim konsoloslukla sabah saat sekiz ve öğleden sonra bir buçukta randevumuz var. Bunun dışında konsolosluğa giremiyoruz, çünkü 20 kişilik barikat kuruyorlar. Bir ara arka kapıdan giriyorduk. Öğrenmişler arka kapıda da nöbet tutmaya başladılar. Bizi 'Öldürürüz, asarız, keseriz' diye açıkça tehdit ediyorlar. Çareyi her sabah 055'e telefon ederek imdat istemekte bulduk. Ekip geliyor ve biz de ancak polis yardımıyla girebiliyoruz konsolosluktan içeri. Biz rekabete karşı değiliz, ama onlar istemiyor. Çünkü bizim 13 bin liraya yaptığımızı, onlar 60 bin liraya yapıyorlar."

Göksel Büro'nun en dertli adamı ise pasaportları hergün konsolosluğa götürmekle görevli Hayrullah Kılıç'tı. Kılıç yaşadıklarıyla ilgili bin sayfalık kitap yazabileceğini, sahte pasaport taşıdığı ihbarıyla kendisini polise bile düşürdüklerini anlatıyordu **Nokta** muhabirine ve şöyle devam ediyordu: "Eğer cumhuriyetle idare ediliyorsak, benim çalışmamın engellenmemesi gerekir. Polisi de, şusu da, busu da bu adamdan yana. İstanbul'un göbeğinde terörün en alası cereyan ediyor ve kimse bir şey yapamıyor."

Bütün bu suçlamalar doğru muydu? Gerçekten de insanların konsolosluğa girmeleri engelleniyor muydu? Suçlamaların muhatabı Sezai Dursun, lafı evirip çevirmeye, inkâr etmeye gerek duymuyordu: "Evet... İnkâr etmem... Onların konsolosluğa girişlerini engellediğim oldu... Sıraya girmelerini ikaz ettim... Vatandaş sırada beklerken onların bir çanta dolusu pasaportla içeri girmelerine karşı çıktım."

"İlhan Ağabey'ime söyledim." Peki nasıl oluyordu da, sokakta arzuhalcilik yapmaktan büro kurmaya terfi eden bir adam, Alman Başkonsolosluğu'nun bunca çabasına, valilik emrine karşın hâlâ faaliyetini sürdürebiliyordu. Bu gerçekten de Sezai Dursun dışında kolay kolay kimsenin yanıtlayamayacağı bir soruydu. Dursun'sa yanıtı vermekte teklifsiz davranıyordu: "Öncelikle şunu söyleyeyim. Aslında Göksel Büro ile konsolosluktaki bazı kişilerin ortak maddi menfaatleri var. O yüzden beni çalıştırmak istemiyorlar. Yıllarca beni poliste, savcılıkta süründürdüler. Ama artık herkes beni tanıdı, bana da hak veriyor. Akrabam olan emekli Emniyet Müdürü İlhan Sapmaz, derdimi anlayınca bana destek oldu ve bu büroya adını verdi ve rahat ettim. İlhan Ağabeyim DYP'den de adaylığını koymuştu. Adam politikacı. Ne de olsa çevresi var. Onun sayesinde şimdi polisteki filan Göksal Büro elemanları ile eşit muamele görüyorum çok şükür."

Alman Başkonsolosluğu ile Sezai Dursun'un taa arzuhalcilik günlerinden beri süren ve bir ara Sezai Dursun'un dolandırıcılık suçuyla iki ay hapis yatmasına bile neden olan kavga, başkonsolosluğun vize takip bürosu olarak önce Göksel sonra da Onur Bürosu'yla çalışmaya başlayıp Sapmaz'ı dıştalamaya çalışmasıyla iyice keskinleşmiş durumda. Şu anda vize binası önünde kapitalizmin ilk yıllarında rastlanan dişe diş, göze göz savaşlardan biri yaşanıyor. Sezai Dursun'a göre İran-Irak Savaşı'nı andıran bu mücadelede şimdilik ateşkes kaydıyla hüküm sürüyor. Ancak bunun ne kadar süreceği belli değil. Nitekim Dursun, konuyla ilgili olarak şunları söylüyor: "Bu günlerde konsolosluğa bir daha başvurdum. Bana da yetki verilmesi için. Bakalım ne cevap gelecek. Ona göre bir durum tayin edeceğim." Dursun'un sözleri bunlar. Sanki konuşan bir vize takip bürosu sahibi değil, savaş stratejisini belirleyen bir komutan.

Füsun ARSAN, Berna SÜER

ENDER ERKEK

"Dikkat... Sokaktaki ayakçılar tarafından doldurulan vize formları, Başkonsolosluğumuzca kesinlikle kabul edilmemektedir. Görülen lüzum üzerine duyurulur" yazılı levhayı kapısına asarak Sezai Dursun'la mücadele etmeye çalışan Alman Başkonsolosluğu ve vize için bekleyenler...

Saçlarınızı yıpratmadan sık sık yıkayabilmek için Foltène Şampuan kullanın. Yumuşak formüllü Foltène Şampuan saç yapınız ne olursa olsun, hergün güvenle kullanabileceğiniz bir şampuandır. Foltène Şampuan saçınızın doğal yağ dengesini korur, saçlarınıza sağlıklı bir güzellik ve canlılık kazandırır. Hergün ve yıllarca.

Boran dindi

77 yaşında Brüksel'de ölen, kapatılan TİP'in genel başkanı Behice Boran'ın cenazesi Türkiye'ye getirildi. TBMM'nde Boran için düzenlenen cenaze törenine İnönü ve Ecevit de katıldı.

"İstanbul'u öylesine özlüyorum ki. Ama biliyorum ömrüm yetmeyecek Türkiye'ye dönmeye." 1986 Mayısı'nda Uğur Mumcu'ya söylüyordu bunları Behice Boran. Ne yazık ki öyle olmuştu. Ölüm onu, uğruna nice acılar çekip hapis yattığı vatanından uzakta yakalamıştı.

Cenazenin getirilişinin öyküsü. TİP ve TKP'nin birleşmesinin yankıları sürerken, bu birleşmeden birkaç gün sonra Behice Boran, Brüksel'de hayata gözlerini yumuyordu. Yedi yıldır yurt dışında yaşayan Boran'ın ölüm haberi duyulur duyulmaz Ankara'da avukatı Erşan Sansal, Devlet Bakanı Hasan Celal Güzel'i telefonla arıyor, cenazeyi Türkiye'ye getirmek istediklerini söylüyor ve görüşme talebinde bulunuyordu. Güzel'in bu talebe olumlu cevap vermesi üzerine Erşan Sansal, Halit Çelenk ve Nezahat Gündoğmuş'la birlikte bakanlığa gidiyordu. Üç avukatın, Hasan Celal Güzel'den iki temel istekleri vardı.

Bunlardan ilki cenazenin Türkiye'ye getirilmesiydi. Bakana göre, bu konuda herhangi bir tereddüte mahal yoktu ama Türkiye'nin Brüksel Büyükelçisi Ecmel Barutçu aynı kanıda değildi. Avukatların isteği üzerine Güzel, Brüksel'i bizzat arıyor ve Büyükelçi Barutçu'ya gerekli talimatı veriyordu. Bunun üzerine Brüksel Büyekelçiliği'ne teleksle resmi başvuruda bulunan avukatlar, Ecmel Barutçu'yla bir de telefon görüşmesi yaparak mutabık kalıyorlardı.

Ancak iş bununla bitmiyordu. Behice Boran, eski bir milletvekiliydi ve geleneklere göre, ölen bir milletvekili için Meclis'te tören yapılırdı. Boran'ın da bu gelenekten yararlanmak en doğal hakkıydı. Hasan Celal Güzel, konunun kendisiyle doğrudan ilgili olmadığını hatırlatıyor ama avukatların ricasını da kırmayarak TBMM Başkanı Necmettin Karaduman'ın Özel Kalem Müdürü'nü telefonla arayarak Boran'la ilgili talebi bildiriyordu. Daha sonra TBMM'nde giden avukatlar, Karaduman'ın Özel Kalem Müdürü'ne Boran'ın cenaze töreniyle ilgili olarak talimat verdiğini öğreniyorlardı: Boran için TBMM'nde tören düzenlenecekti.

Brüksel'deki tören. Behice Boran için ilk tören TİP, TKP, Belçika Komünist Partisi, Avrupa Parlamentosu Komünist Grubu ve Dünya Barış Konseyi tarafından Brüksel'de düzenleniyordu. Törende TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın, TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu ve Fransa'dan gelen Prof. Server Tanilli ile Belçikalı parlamenter Cladue Renard birer konuşma yapıyor ve bu konuşmalardan sonra Behice Boran'ın Türk bayrağına sarılı tabutu önünde saygı duruşunda bulunuyorlardı. Brüksel'deki törene TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, İKD Genel Başkanı Beria Önger, sendikacı Yücel Top ve Nihat Behram, Ataol Behramoğlu, Yaşar Miraç, Melike Demirağ, Şanar Yurdatapan gibi sanatçılar ve çok sayıda Avrupalı parlamenter katılıyordu.

ADEM ALTAN / NOKTA

Behice Boran'ın mücadeleli, acı ve onurla dokunmuş yaşamı sona erdi. Boran'ın cenazesi bir dönem milletvekili olarak bulunduğu TBMM'de

Bu hasret bizim. Behice Boran, yedi yıl önce terk etmek zorunda bırakıldığı ülkesine bir THY uçağı ile ve ne yazık ki tabutta dönüyordu. Havaalanında toplanan kalabalık alana sokulmuyor, sadece önceden seçilmiş bir komite, uçağın inişini izleyebiliyordu. Tabut, uçaktan indirildikten sonra havaalanı çıkışında bir dakikalık saygı duruşu yapılıyor ve konvoy Meclis'e doğru hareket ediyordu.

Boran'ın Türk bayrağına sarılı tabutunu Meclis'te büyük bir kalabalık bekliyordu. SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit ve Meclis Başkan Vekili Özer Gürbüz kortejde yer alırken ANAP'tan hiç kimsenin bulunmaması dikkatleri çekiyordu. Cenaze törenine SBKP, Bulgaristan Komünist Partisi Merkez Komitesi, Alman Komünist Partisi ve Ekin Bilar'ın yanı sıra pek çok kişi çelenk göndermişti.

Saat ikiye kadar Meclis girişinde bekletilen tabut, tam ikide tören kıtası tarafından avluya getiriliyor ve hazırlanan katafalka konuluyordu. İki dakikalık saygı duruşundan sonra tabut, Cankurtaran Servisi'ne bağlı bir arabaya konularak süratle Meclis'ten uzaklaştırılıyordu. Törene katılanlar ise video kameraları eşliğinde Kızılay'a kadar sessiz bir yürüyüş yapıyor ve burada dağılıyorlardı.

Meclis'teki törenden sonra karayolu ile İstanbul'a getirilen Behice Boran, Şişli Camii'nde kılınacak cenaze namazından sonra, Zincirlikuyu Mezarlığı'nda, uğruna onca acıya katlandığı ülkesinin topraklarına defnedilecekti ●

Acılı ve onurlu bir yaşam

1 Mayıs 1910'da bir zahirecinin kızı olarak Bursa'da adım atmıştı 77 yıl sürecek acılı ve onurlu bir hayata. İstanbul Amerikan Kız Koleji'nden mezun olduktan sonra Michigan Üniversitesi'nde yaptığı sosyoloji doktorasıyla eğitimi 1938 yılında sona eriyor ve Amerika'dan kafasında Marksizm, çantasında ise bir kez bile giyemeyeceği tül bir dans elbisesiyle Türkiye'ye dönüyordu.

1939 yılında Ankara Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi'ne sosyoloji doçenti olarak atanmıştı. Sert ve soğuk bir dış görünüşü vardı ama bu dış görünüşün altında nasıl insancıl bir yüreğin çarptığını onu yakından tanıyanlar bilirdi.

1946 yılında çevirmen Nevzat Hatko ile evlenmiş, 1948 yılında da Pertev Naili Boratav ve Niyazi Berkes'le birlikte üniversiteden uzaklaştırılmıştı. Yılmadı, Barışseverler Cemiyeti'ni kurdu ve hükümetin Kore'ye asker göndermesini protesto etti. Sonuç 15 ay hapisti.

Dursun Bebek, bu hapislik döneminde, demir parmaklıklar arkasında merhaba diyordu dünyaya. 1953 "tevkifat"ında yine tutuklanmış ama delil yetersizliğinden serbest bırakılmıştı.

1965 seçimlerinde Meclis'e giren TİP'in 15 milletvekilinden biri de oydu. Etkili ses tonuyla yaptığı konuşmalar herkes tarafından büyük bir ilgiyle dinleniyordu. Derken 1970'de TİP'in genel başkanı olacak ancak 12 Mart 1971 darbesiyle tekrar tutuklanarak 15 yıl hapse mahkûm edilecekti. 1974 affına kadar kaldığı Yıldırım Bölge Kadınlar Koğuşu'nda herkesin moral "hoca"sıydı.

12 Eylül askeri müdahalesi pek çokları gibi onu da yurt dışına çıkmak zorunda bırakıyordu. Yedi yıl süren bu sürgün dönemi 10 Ekim 1987'de Brüksel'de bir kalp krizi ile noktalanıyordu.

İyi bir lider olduğu kadar iyi bir anaydı da. Üstelik çok iyi de yemek yapardı. Türküleri, hele Ruhi Su'nun türkülerini çok iyi söylerdi. "Sosyalist doğulmaz sosyalist yaşanır" demişti ve son nefesine kadar öyle yaşamıştı.

Adı Behice Boran'dı...

SHP / ADAYLAR YENİLENECEK

SHP ve DYP'de sil baştan...

Adayların önseçimle belirlenmemesinin Anayasa'ya aykırı olduğunu ileri sürerek Seçim Yasası'nın 8'inci maddesini iptal ettiren SHP'nin şimdi adaylarını önseçimle belirlemesi bekleniyor. Bu ise birçok ismin adaylık şansını ortadan kaldıracak. Doğru Yol'da da durum çok farklı değil.

On gündür yerinde olan keyfi kaçmış, kafası allak bullak olmuştu. Sık sık uğradığı Mülkiyeliler Birliği'nde oturmuş, bir yandan rakısını yudumluyor, bir yandan da, "Ben milletvekili mazbatasını cebime koymuştum bile. Nasıl olsa tavada keklik diye bir sürü de masraf yaptım. Şimdi uğraş ki listeye girebilesin. Yine bir sürü masraf, bir sürü stres" diye söyleniyordu.

Büyük bir ilin liste başını kapmış SHP parti meclisi üyesiydi bu.

Salonun öteki ucunda ise, günlerdir asık ve solgun olan yüzüne neşe gelmiş biri oturuyordu. Her tanıdığını ısrarla masaya davet edip bir şeyler ısmarlıyor, yüksek sesle de "Hadi görelim bakalım. Kim gelecekmiş Meclis'e, kim liste başı olacakmış" diyordu.

Bu da listeye girememiş, tabanının kuvvetli olduğu sanılan bir başka SHP'liydi.

Anayasa Mahkemesi kararının sadece ANAP'ı zor duruma soktuğu söyleniyordu ama gerçekte en sancılı parti SHP idi. Çünkü önseçimsiz seçimin iptalini o istemişti. Üstelik merkez yoklaması ile düzenlenen listeler birçok örgütü üzmüştü. Önseçimli seçime mecburdu. Ama o zaman da şimdi liste başı, ya da ikinci olan birçok kişi daha alt sıralara düşecek, belki de listeye bile giremeyeceklerdi. Kendi seçim bölgelerinden değil de, seçilme şansı yüksek olan başka yerlerden aday olan liste başlarına yerleşenlerin ise, önseçimde hiç şansları olmayacaktı. Oysa bunların birçoğu parti büyüğüydü.

Tabanlılar-tabansızlar. Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilen birinci erken seçim yasası yürürlüğe girer girmez SHP Genel Merkezi, örgüt yetkililerini Ankara'ya çağırıyor ve görüşlerini alıyordu. TBMM'de yapılan görüşmelerde, partinin il ve ilçe yöneticileri, daha fazla oy almak için kimlerin listelerde ve hangi sıralarda bulunması gerektiğini merkez yöneticilerine anlatıyor, listelerin bu doğrultuda düzenlenmesini istiyorlardı. Tüm örgütler iki konuda söz birliği etmiş gibi davranıyorlardı. Yabancı tabir edilen başka il politikacılarının kendi seçim bölgelerine gönderilmemesi ve milletvekillerine doğal bir hak tanınmaması için ısrar ediyorlardı. Ancak kendi kendilerini seçmek zorunda olan parti meclisinin 43 üyesi de aday olunca örgütün isteği çoğu bölgede yerine getirilemiyordu. Bu yüzden açıklanan listeler de tepkilere yol açıyor, tabanlılar-tabansızlar tartışması açılıyordu.

Adana'da Cüneyt Canver önseçimle de önseçimsiz kuvvetli aday

Aktif politika yabancısı Türkan Akyol'un şansı zayıf

AYŞEGÜL EVRENKOKTA

Milletvekillerinin durumu. Önseçim yapılması halinde milletvekillerinden birçoğunun listelere girebilmesi, hele hele liste başı olabilmesi zor görünüyordu. Birçok yerde partiye üye olanların büyük çoğunluğu SODEP kökenliydi ve bir zamanların HP-SODEP kırgınlığı tam silinmemişti.

Adana'da Cüneyt Canver ferdi politikasındaki tutarlılık nedeniyle şanslı görünüyordu ama birinci bölgenin başına getirilen Metin Üstünel, aynı şansa sahip değildi. Üstünel hem İsrail gezisi nedeniyle yara almış, hem de başkanı bulunduğu yapı kooperatifi ile ilgili bazı söylentiler nedeniyle yıpranmıştı. Meclis'te de pek sesini duyuramamıştı.

Ankara Mamak'ta liste başına getirilen Erol Ağagil'in bu bölge ile hiçbir bağlantısı yoktu. Meclis'e Kırklareli'nden girmiş, Ankara politikasına da hiç karışmamıştı.

Cahit Tutum, Meclis grup başkanvekili olduğundan işlerinin yoğunluğu nedeniyle milletvekili seçildiği Balıkesir'e ayıracak fazla vakti olmamıştı. Danışma Meclisi üyeliği de yapmış olması partililer arasında büyük bir dezavantaj olarak görünüyordu. Üstelik karşısında örgüte oldukça hâkim olan mahalli aday Önder Kırlı gibi biri bulunuyor.

Eski Genel Başkan Aydın Güven Gürkan'ı Elazığ örgütü de istemişti. Onun önseçim için bir sorunu olmayabilirdi, ama Hatay'da Tevfik Bilal'in aynı şansı yoktu. Aday saptamaları arifesinde örgütten hayli tepki almıştı.

Fikri Sağlar'ın genel sekreter olmasına rağmen işi hayli zor görünüyordu. Sağlar, İçel listesini düzenlerken Tarsus'a ağırlık vermemiş, önseçimde büyük oy potansiyeli olan Tarsus'un tepkisini çekmişti.

İstanbul 5. bölgede liste başı olan Tülay Öney de örgütün içine sindirebildiği bir aday görünmüyordu. Onun da en büyük dezavantajı, Danışma Meclisi kökenli oluşu gösteriliyordu.

İnönü'nün altında İzmir'den ikinci sıraya konan Turan Beyazıt, Kahramanmaraş milletvekiliydi. Seçim Yasası'nın çıktığı sabah Özal'a "Erkekseniz benimle birlikte Maraş'tan aday olun, hezimete uğrayın" deyişi dillerde dolaşıyor ve Maraş yerine İzmir'den aday oluşuna da "Hem serden, hem yardan" oldu deniliyordu. Maraş'tan aday olsa ilk kez İzmir'i seçtiği için, İzmir'de aday olsa o yörede çevresi olmadığı, İnönü'nün eteğine yapışarak seçilme şansı aradığı için listeye giremeyeceği söyleniyordu.

Ayhan Fırat'ın da Danışma Meclisi kökenli oluşu Malatyalıların eleştirilerini çekiyordu. Mardin'de ise, Nurettin Yılmaz'ın aday gösterilmemesine Kenan Nehrozoğlu'nun etken olduğu söylentileri Nehrozoğlu'nun önseçim şansını yitiriyordu.

Sinop'ta Barış Can oldukça seviliyordu, ama eski kurt politikacı Fikret Övet'in liste sonuna düşürülmesi nedeniyle önseçimde şans verilmiyordu.

Diğer birinciler. Önseçim halin-

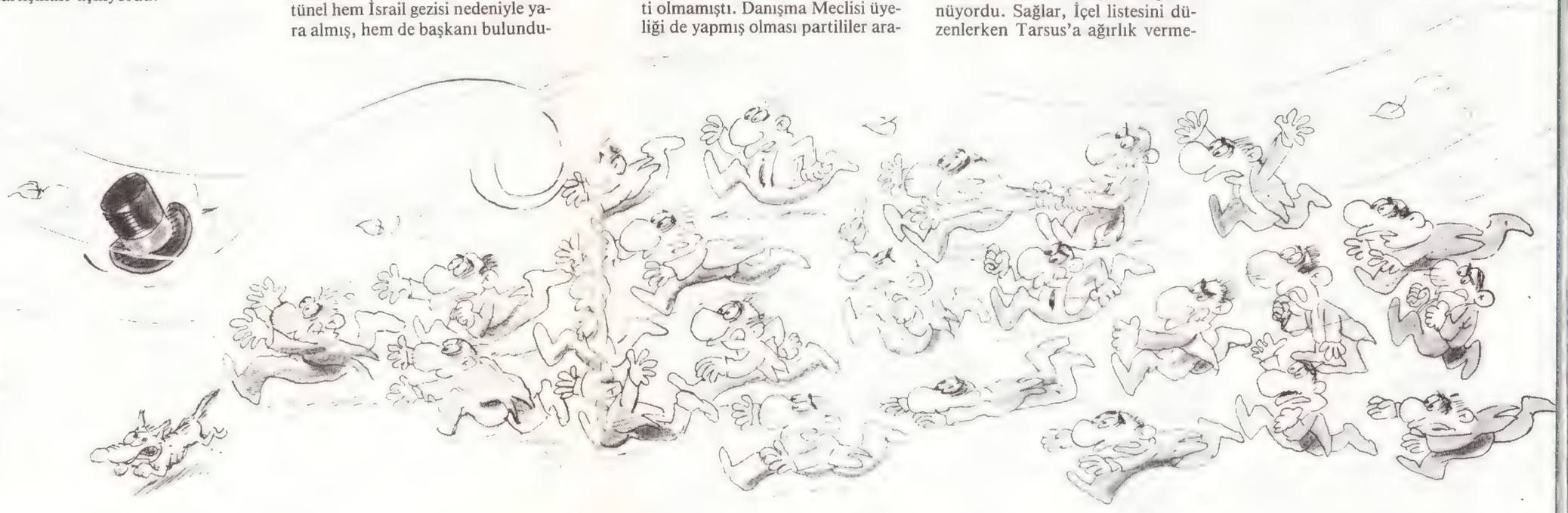

ŞAHİN ERKOÇAK / NOKTA

de tekrar birinci sıraya gelmeleri zor gözüken diğer parti meclisi üyelerinin en büyük handikapları "yöreye yabancı politikacı" oluşları gösteriliyordu. Bunların kişiliklerine itiraz yoktu ama daha önce o yörelerde aktif politika yapmamış oluşları şanslarını azaltıyordu. Bunların başında da Bursa'da Fehmi Işıklar, Eskişehir'de Cevdet Selvi, İstanbul'da Mustafa Timisi, İzmir'de Birgen Keleş, Edip Servet Demirci, Türkan Akyol, Kırşehir'de Eşref Erdem, Manisa'da Güler Tanyolaç, Tunceli'de Doğan Taşdelen geliyordu.

DYP'nin genç adaylarının başında Gökberk Ergenekon geliyor

Doğru Yol'da durum:

Çok muhtıra aldım ama bu kadar bunalmadım. DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel, geçtiğimiz perşembe günü yapılan grup toplantısında, "Siyasal hayatta bunca sorunla karşılaştım. Muhtıralar aldım, ihtilaller gördüm. Ama aday listelerinin tespiti anında bunaldığım kadar hiçbir olayda bunalmadım. Yoksa ben vefasız değilim" diyordu.

Nahit Menteşe DYP'de durumu sarsıntılı olanlardan

Demirel'in bu sözleri iptal edilen birinci listelerden kendinin de fazla memnun olmadığını gösteriyordu. Zaten genel başkan seçilir seçilmez yaptığı ilk konuşmada önseçimsiz aday tespitini bir "bühtan" olarak nitelemişti. Önseçim fırsatı doğduğuna göre bu yola başvuracaktı ama ilk listelerden rahatsızlık duymayan iller de vardı. Bu yerlerde önseçim yapılmayabilirdi de.

DYP'de örgütün en büyük tepkisi çok yaşlı adaylara karşı oluyordu. Parti merkezinde "Doksan iki yaşındaki Kinyas Kartal'la, asırlık Çağlayangil'le mi iktidara hazırlanıyorsunuz?" diye bağıranlara bile rastlanıyordu. Bazı örgütler ise, kızgınlık ve kırgınlıklarını parti mühür ya da anahtarlarını genel merkez yöneticilerine vererek gösteriyorlardı.

Kimler zorlanacak? Örgütün genel merkeze ulaşan tepkisinden, önseçimde zorlanacak adayların başında eski politikacıların, bakanların geleceği gözleniyordu. Bu arada halkoylaması sonuçlarından da söz ediliyor, yıllardır bakanlık yapmış Nahit Menteşe, İsmet Sezgin, İskender Cenap Ege gibi "üç büyük"ün Aydın, ünlü Çağlayangil'in Bursa'da başarılı olamadıkları öne sürülüyor ve bu durumun örgütçe değerlendirileceği savunuluyordu. "Hep eski politikacılar liste başına geçerse büyüyemeyiz. Yeni kuşak istemeyerek de olsa ANAP'a kayar. Örgüt artık gençleri seçecek" diyenler de bulunuyordu.

Yabancı aday sorunu küçük de olsa DYP'yi de etkiliyordu. Örneğin İçel liste başına getirilen gazeteci Abdullah Uraz'a "Gelme, oy vermeyiz" diye telgraf çekenlerin sayısının hayli kabarık olduğu bildiriliyordu:

Liste başlarına yeniden oturmaları zor görülen DYP'liler sıralanırken özellikle şu isimlerden söz ediliyordu.

Afyon'da İsmail Heral, Aydın'da İsmet Sezgin, Nahit Menteşe, Ankara'da Bülent Şimşek, Gaziantep'te Aykut Kuranel, İstanbul'da Melih Esenbel, Manisa'da Önal Şakar, Trabzon'da Ömer Lütfü Hocaoğlu, Konya'da Vefa Tanır, Kastamonu'da Ahmet Nusret Tuna.

Genç adayların favorilerinin başında ise Gökberk Ergenekon geliyordu ●

TSE / PREZERVATİF KAVGASI

Prezervatifte Türk standartı

TSE yaptığı çeşitli deneylerden sonra, Türk erkeğine en uygun prezervatif ölçülerini belirledi. Buna göre Türkiye'de kullanılacak prezervatifin en az 17 cm. boyunda olması gerekiyor.

Geçtiğimiz günlerde ithalatçılar arasındaki kavgalara yeni ve ilgi çekici biri daha ekleniyordu: Prezervatif kavgası...

Çağın korkunç hastalığı AIDS'in başgöstermesi, ithal malları arasına bir yenisini daha ekliyor, piyasa çeşit-çeşit, renk renk prezervatiflerle doluyordu. İthalatçı firmalar, "Benimki daha iyi" diye ilginç reklamlar veriyorlar, basın organları yeni reklam gelirlerine kavuşuyorlardı. Kimi, "sağlıklı, mutlu bir cinsel yaşam için" kendi markasının ne denli ideal olduğunu savunuyor, kimi de pazarladığı malın inceliğini, hassaslığını, zevk artırıcılığını övüyordu.

Marka sayısı çoğalınca ithalatçı firmalar birbirlerini baltalamak için kampanyaya girişiyor, diğer firmaların pazarladığı prezervatiflerin "Türk standartı"na uygun olmadığını yayıyorlardı. Karşı firmalar, bu söylentileri yalanlamak için gazetelere ilanlar bile veriyor, eczacı ve toptancıların dikkatini çekerek, "Türk standartlarına uygun olmayan prezervatiflerin ithali mümkün değildir. Bütün ithal malları TSE'ye uygundur. Yanlış bilgilerden etkilenmeyin" diyorlardı.

Neydi prezervatifte Türk standartı? Kimler, nasıl hazırlamışlardı, hangi koşullar aranıyordu? Bunu bilene pek rastlanmıyordu.

Bakanlar kuruluna öneri. Türk standartına uygun prezervatifin tespiti ve yürürlüğe konulması, hükümete kadar gidiyordu. Standart ilk kez Mart 1984'te saptanıyor, uygulamada aksaklıklar görülünce de biri Mayıs 1986'da, diğeri Temmuz 1986'da olmak üzere iki kez değiştiriliyordu.

AIDS olayları ile birlikte birdenbire hayati önem kazanan prezervatif yeni bir ithal mal pazarı oluşturdu. Yerli yabancı prezervatif savaşında bazı gazete ilanlarında "Türk standartlarına uygun olmayan prezervatif ithal edilemez" sözleri yer almaya başladı

Türk Standartları Enstitüsü Teknik Kurulu, 6 Mart 1984 tarihli toplantısında, Türkçe adı ile "kaput" un standartını saptıyor, Bakanlar Kurulu'na da, bu standartın yürürlüğe konulmasını öneriyordu.

Eni dar geldi. Prezervatifte Türk standartını tespit için, yüzlerce deney yapılıyor, deneylerde çeşitli aygıtlar, mikrometreler, dinamometreler kullanılıyordu. Kurul, bir sürü hesap kitaptan sonra, Türk erkeğinin kullanacağı prezervatif boyunun en az 17 santimetre olmasını kararlaştırıyordu.

Genişlik ise, Avrupa standartları da dikkate alınarak önce 45-50 milimetre olarak saptanıyordu. Ancak Avrupa standartı Türk erkeğine dar geliyor ve 1 Temmuz 1986'da yapılan değişiklikle Türk erkeği prezervatifinin eni 44-56 milimetre olarak belirleniyordu.

Düz yüzeyden kabarcıklısına. TSE, prezervatifin tanımını, "Cinsel ilişki ile geçebilecek hastalıklardan korunmak ya da kadının gebe kalmasını önlemek için erkekler tarafından kullanılan kauçuk malzeme" olarak yapıyor, bir adetinin net ağırlığının 1,70 gramdan kalınlığının ise 0,05 milimetreden az olması gerekiyordu.

Enstitü ilk kararında, Türk erkeklerine yüzeyi düz prezervatif kullanma koşulu getiriyor, ancak dünyadaki gelişmeler karşısında Mayıs 1986'da "yüzey özellikleri serbest bırakılmıştır" kararını alarak kabarcıklı prezervatifler kullanımına ve bu tür malların üretimine izin veriyordu.

Kaydırıcı yasak. Enstitü, prezervatif ambalajlarında mutlaka "Bir defadan fazla kullanmayınız" uyarısının yazımını şart koşuyor, bu arada, vazelin içeren petrole esaslı kaydırıcıların kullanılmasını ise yasaklıyordu ●

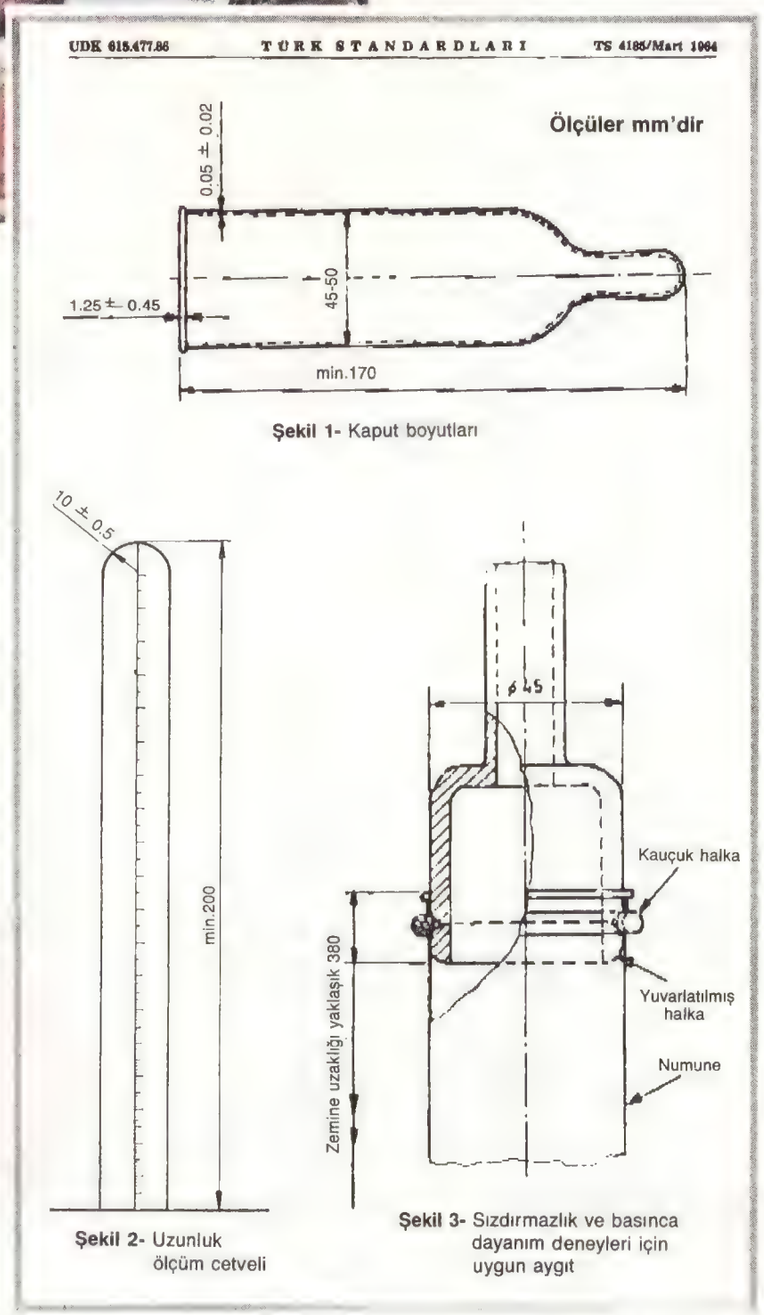

TOPRAK

Çok yaşa Gala!

Yeni Gala Kapaklı Mendil

1402'LİKLER / YENİ BİR YASA BEKLENTİSİ

Bu taşı kuyudan kim çıkartacak?

Sıkıyönetim komutanları tarafından görevlerine son verilen ünlü 1402'liklerin durumu tam bir çıkmaza girdi. Sakıncalılıkları kaldırılmayan 1485 kişi için hiçbir makam karar alamıyor. Genelkurmay'a göre bu kişiler için ya yeniden sıkıyönetim ilanı gerekli ya da yeni bir yasa.

Genelkurmay Genel Sekreteri Tuğgeneral Tuncer Kılınç, gerçeği ifade ediyordu belki, ama söyledikleri hiç de iç açıcı değildi. 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'na göre görevlerinden uzaklaştırılan toplam 4 bin 891 kişi vardı. Bunların 3 bin 406'sının sakıncalılık durumları kaldırılırken, 1485 kişinin sakıncalılık hali devam etmekteydi. Üstelik bu kişilerin sakıncasız vatandaşlar arasına girebilmesi ya yeni bir sıkıyönetim ilanı, ya da yeni bir yasa çıkarılması sayesinde mümkün olabilecekti.

Tuğgeneral Kılınç, Ulusal Basın Ajansı'na (UBA) yaptığı açıklamada "Sıkıyönetim komutanları tarafından görevlerine son verilen kamu görevlilerinin başvurabilecekleri merci yok" diyordu. Bu sözler, Başbakan Özal'ın "Başvuracak merci vardır. Danıştay'a, İdare mahkemelerine gidilir, karar alınırsa uygularız" sözlerine bir yanıt gibiydi.

Komutanların "sakıncalı" uygulaması 1981 yılında başlamıştı. Çeşitli ihbarlar "dikkate alınarak" toplu halde, ya da tek tek görevlerinden uzaklaştırılan insanlar, sıkıyönetim devam ettiği için dava açma hakkına da sahip değildiler. Bazıları Sıkıyönetim Komutanlığı'na başvurarak sakıncalılık hallerinin kaldırılmasını istemiş ve bunu başarmışlardı. Özellikle üniversitelerden uzaklaştırılan öğretim görevlileri bu yola başvurmak istememişlerdi. Avukat Yahya Zabunoğlu, "Bildiğim kadarıyla onların hiçbiri sakıncalılıklarının kaldırılması için bir istemde bulunmadılar. Haklılardı, çünkü çoğu profesör ya da doçent olan bu görevliler, bu pisliği düşüren kaldırmalıdır diye düşünerek başvuruda bulunmadılar" diyordu.

Hukuk ucubesi. 1981 yılında TRT'de hazırladığı "Anarşi ve Terör" adlı program nedeniyle görevinden uzaklaştırılan ve halen Ulusal Basın Ajansı'nın (UBA) Genel Yayın Yönetmenliği'ni yürüten Baki Özilhan, "Şu anda sakıncalı

EMRE ULAŞ / NOKTA

olup olmadığımı bilmiyorum'' diyordu. 1983 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden uzaklaştırılan Prof. Alparslan Işıklı, ''sakıncalı'' sözcüğünü kabul etmediğini belirterek, ''Belki de yurtsever olduğumuz için uzaklaştırıldık fakülteden. Bize gerekçe açıklanmadı ki'' dedikten sonra şöyle devam ediyordu sözlerine: ''1402 sayılı yasaya göre görevden uzaklaştırıldığımız için üniversite ya da herhangi bir kamu kurumunda çalışmamız mümkün değil.''

Aynı yıl içinde Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden uzaklaştırılan Doç. Nurkut İnan, Işıklı ile aynı fikirde değildi: ''Ben şu anda bir kamu kurumunda çalışabileceğim gibi çalışamayabilirim de, bu yoruma bağlı.'' Çünkü, yasayla getirilen ''bir daha kamu kurumunda çalışamazlar'' cümlesi, İdare mahkemelerinde yorumlanmış ve ''bir daha'' sözcüğünün ancak sıkıyönetim devam ettiği sürece geçerli olabileceği, bir anlamda hükme bağlanmıştı.

Bu arada Doç. Dr. Nurkut İnan'ın avukatı Metin Günday, Genelkurmay Başkanlığı'na başvurarak, ''İşlerinden uzaklaştırılan kamu görevlilerinden bazıları görevlerine iade edilmişlerdir, müvekkilimin durumunun tarafına bildirilmesini'' arz ediyordu. Genelkurmay İstihbarat Başkanı Korramiral Vural Beyazıt'ın yanıtı ilginçti. Beyazıt, ''Müvekkillerinizin görevlerine son verilmesi isteminde bulunan Sıkıyönetim Komutanlığının hukuki varlığı 19 Temmuz 1985 tarihinde sona erdiğinden, durumlarının yeniden incelenmesi mümkün olamamaktadır'' diyordu. O halde sıkıyönetim yeniden ilan edilecek olsa bile, ''sakıncalılar'', görevlerine son verme isteminde bulunan aynı Sıkıyönetim Komutanlığı olmadığı ve bu nedenle durumlarının incelenemeyeceği cevabını da alabileceklerdi. Tek çözüm kalıyordu ortada: Yeni bir yasa.

Prof. Dr. Alparslan Işıklı'nın deyimiyle bu uygulama, ''bir hukuk ucubesi'' olarak değerlendirilebilirdi.

''Hukuki çözüm yok.'' Avukat Yahya Zabunoğlu, ''sakıncalılığı devam eden bin beş yüze yakın kişinin dertlerine şimdiye kadar hukuki bir çözüm yolu bulamadık'' diyordu. Prof. Dr. Tuncer Bulutay, görevden uzaklaştırılmasını çok daha farklı bir tepkiyle karşılıyor, hiçbir idari ya da yargı merciine başvurmuyor, ayrıca bu konuda konuşmak istemediğini belirtiyordu. Prof. Bulutay bir istisnaydı. Prof. Dr. Bahri Savcı emekliliğine beş ay kala görevden uzaklaştırılmıştı. Bölge İdare Mahkemesi'nde açtıkları davalar kabul edilerek görevlerine iade edilen Baskın Oran, Nurkut İnan gibi öğretim görevlileri görevlerine döndükleri gün tekrar ayrılmak zorunda kalmışlardı. Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi öğretim görevlilerinden Prof. Dr. Ziya Güner, görevine dönmek istiyor ancak bunun için herhangi bir mercie başvurmuyordu. Prof. Dr. Rona Aybay'ın davası reddediliyordu. Bu keşmekeş içinde Genelkurmay Genel Sekreteri Tuğgeneral Tuncer Kılınç'ın açıklaması çok büyük değer kazanıyordu: ''Sakıncaları devam eden 1485 kişinin görevlerine iadeleri hususunda anılan yargı mercilerince bir karar verilebilmesi için yasa değişikliği gerekmektedir.'' Tuğgeneral Kılınç, Genelkurmay Başkanlığı'nın bu durumu dikkate alarak bir yasa tasarısı hazırladığını, ancak bugüne kadar bu tasarının TBMM gündemine alınmadığını da belirtiyordu.

''Görülen lüzum üzerine'' görevlerinden uzaklaştırılan ve sakıncalılık hallerinin devam ettiği açıklanan bin beş yüz kişinin tepkisini Prof. Dr. Alparslan Işıklı şöyle açıklıyordu: ''Bu uygulama tarihe geçecektir. Ben hocalık yaptığımı zannediyordum. Askerlik mi yapıyoruz ki komutanın emrine göre sakıncalı ya da sakıncasız kabul edilelim. Ben kendimin ve arkadaşlarımın sakıncalı olduğumuz kanısında değilim.''

Sakıncalıların kuruluşlara göre dağılımı

Milli Eğitim	712
İçişleri	251
Maliye	53
Sağlık	42
Adalet	34
Tarım	40
Enerji	49
Ulaştırma	39
Bayındırlık	20
Çalışma	4
Sanayi	54
Milli Savunma	11
Devlet Bakanlığı	61
YÖK	85
TBMM	1
TSK	5

Özilhan sakıncalı olup olmadığını bilmiyor

Avukat Yahya Zabunoğlu: "Hukuki çözüm bulamadık"

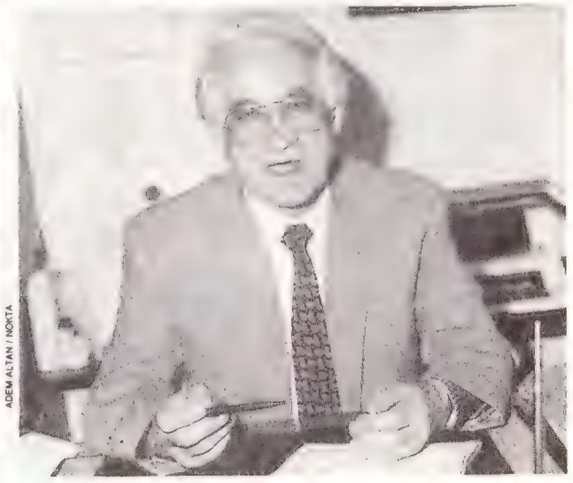

ADEM ALTAN / NOKTA

İbrahim Öztürk'ün (sağ başta) 29 yıllık yaşamı, karakolda geçirdiği beyin kanamasıyla son buldu

ADALET / İŞKENCE İDDİASI

Karakolda ölüm var!

29 yaşındaki garson İbrahim Öztürk, ifadesi alınmak için getirildiği Beyazıt Karakolu'ndan ''beyin kanaması'' geçirerek çıktı ve üç gün komada kaldıktan sonra öldü. Polise göre ''Kaçmaya çalışırken merdivenlerden yuvarlandı''; yakınlarına göre ise ''İşkence gördü...''

''Bu arkadaş, memurlarımızın karakolda elindeki kelepçeleri çözmeleri üzerine kaçmaya çalışmış. Koşarken merdivenlerden yuvarlanmış, kalkmış, koşmaya devam etmiş, yeniden yuvarlanınca da durumu ağırlaşmış! Dayak ve baskı yoktur.'' Eminönü Emniyet Amiri Haluk Gözen Beyazıt Karakolu'na girdikten sonra beyin kanaması geçirerek hastaneye kaldırılan ve üç gün sonra da hayata gözlerini yuman İbrahim Öztürk'ün başına gelenlerle ilgili bu açıklamayı yapıyordu. Böylece karakolda ''ayağı sürçerek'' düşüp ölenlere bir yenisi daha ekleniyordu.

İbrahim Öztürk'ü ölüme götüren olayların başlangıcı eylül sonlarında Laleli'de bulunan Yaşar Bozkurt'a ait Emek Saray adlı kebapçı dükkânının kasasının soyulması ve 6 milyon liranın çalınmasıyla başlıyordu. Kısa bir araştırmadan sonra soygunu gerçekleştirenin, bir süre önce işten çıkartılan Recep Öztürk adlı işçi olduğu anlaşılıyor ve yapılan soruşturma sonucunda Öztürk suçunu itiraf ederek paraları polise teslim ediyordu. Olaylar buraya kadar son derece klasik bir görünümdeydi. Ancak birkaç gün sonra bu kez kebapçı Yaşar Bozkurt'un evindeki kasadan 20 milyon tutarında döviz ve para çalınmasıyla olay yeni bir boyut kazanıyor ve bundan sonrası kötü polisiye filmlerde olduğu gibi gelişiyordu.

Sherlock Holmes gibi kebapçı. ''Olayın polise şikâyet bölümünü anlatan sahnede'', Yaşar Bozkurt'la polisler arasında şöyle bir konuşma geçiyordu: Polis- ''Şüphelendiğiniz birisi var mı?'' Bozkurt: ''Evet, İbrahim Öztürk.'' Daha sonra **Nokta** muhabirinin ''Niye İbrahim Öztürk'ün adını verdiniz?'' sorusunu, kebapçı Yaşar Bozkurt, şöyle yanıtlıyordu: ''İbrahim'le 1978'de aynı lokantada garsonduk. Bir gün kavga ettik ve bana okkalı bir tokat attı. Sonradan lokantadan ayrıldı. Ben daha sonra kendi dükkânımı açınca yeğeni Recep Öztürk'ü işe aldım. İbrahim sık sık Recep'in yanına uğrardı. İlk hırsızlığı Recep yapmıştı, ikinci hır-

MEHMET TELİ-NOKTA

Zeki Öztürk, vücudundaki dayak izlerini gösteriyor

dılar. İbrahim'in yerini soruyorlar, bilmediğimi söyleyince 'İstersen söyleme, gebertiriz ulan' diye dayağa devam ediyorlardı. Kalçalarıma ve sırtıma da vurdular sopayla. Bir ara bayılmışım. Ayılınca üç kişi üstüme çıkıp çiğnediler. Daha sonra ayaklarımdan iple bağlayıp tavana asarak dövmeye devam ettiler.'' İbrahim Öztürk'ün yeğeni Zeki Öztürk polislerin amcasının yerini söyletmek için kendisine yaptıklarını böyle anlatıyor ve sözlerini şöyle sürdürüyordu: ''Daha sonra iki arkadaşımı gözaltına alıp aynı işkenceleri onlara da uyguladılar. Yerini bilsek söyleyecektik, ama bilmiyorduk.''

Şöyle ya da böyle sonunda hedefe ulaşılıyor ve kebapçı Yaşar Bozkurt'un 20 milyonunu çaldığı varsayılan İbrahim Öztürk yakalanarak 11 Ekim Pazar gecesi Beyazıt Karakolu'na getiriliyordu. Zeki Öztürk olayın bundan sonrasını **Nokta**'ya şöyle anlatıyordu: ''Gece biz içerdeyken getirdiler. Ben nesızlıkta İbrahim'in bana olan düşmanlığını da düşündüm ve onun adı aklıma geldi...'' Bozkurt'un bu ''parmak ısırtan'' çözümlemesinden sonra polise İbrahim Öztürk'ü bulup suçunu itiraf ettirmek kalıyor, ancak araya giren ''merdivenden düşme''yle birlikte gerçek koyu bir sis bulutunun içinde yitip gidiyordu.

İbrahim Öztürk'ün bulunması da öyle bir çırpıda olmuyordu. Polisler işe yeğeni Zeki'den başlıyordu.

Götürürler merkeze... ''Beni dükkânımdan alan iki sivil polis tarafından Beyazıt Karakolu'na getirildim. En üst kattaki nezarethaneye çıkarıldım. Önce falakaya yatırzaretteydim. Onu gördüğümde yediği dayaktan yüzü gözü şişmiş, bağırıyordu. İki yanındaki polisler ağzını tutup susturmaya çalışıyorlardı. Amcam sürekli 'Bir şey bilmiyorum, bana iftira ediyorlar' diyordu. Onu, bizim yakınımızdaki bir bölmeye aldılar. Üç saat boyunca dövdüler. Çığlıklarını duyuyorduk. Bir süre sonra çığlıklar kesildi ve onu polislerin kollarında üstü örtülmüş götürülürken gördük. Hareketsizdi...''

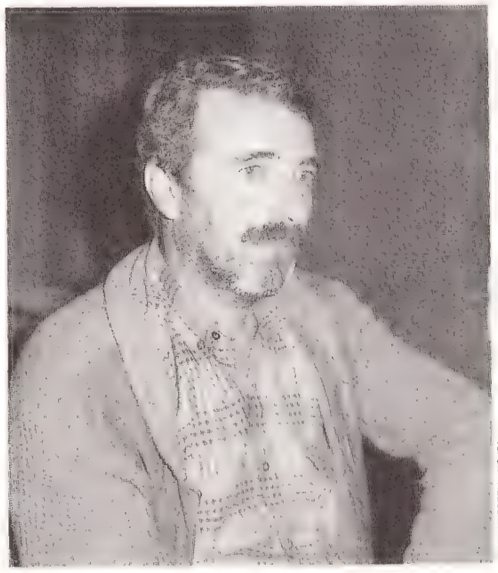

ERZADE ERTEM - NOKTA

Mehmet Öztürk:''Kardeşimi öldürenlerden hesap sorulsun''

Ölüme adım adım. İbrahim Öztürk'ün bir diğer yeğeni İhsan Bulut ise amcasıyla son görüşmesini ve aralarında geçen konuşmayı şöyle anlatıyordu: ''Cumartesi günüydü. Polislerin kendisini aradığını söyleyip 'Teslim ol!' dedim. O da 'Karakola gidersem döverler. Bir-iki ay çalışıp kendimi toplayayım, memlekete biraz para göndereyim, sonra gider savcıya teslim olurum' dedi. Memlekette de katıldığı bir kavgadan, yaralama suçuyla aranıyordu. Ertesi gün polisler gözaltına almışlar. Gidiş o gidiş...''

İbrahim Öztürk pazartesi sabah 6 sularında polislerce Çapa Tıp Fakültesi Acil Servisi'ne getiriliyordu. Beyin kanaması teşhisiyle hemen ameliyata alınan Öztürk, iki gün komada kaldıktan sonra arkasında bir dizi soru bırakarak ölüyor, böylece yıllar önce Diyarbakır'dan umut kapısı İstanbul'a gelip, burada garsonluk yaparak yaşamını kazanmaya çalışan üç çocuk babası Öztürk'ün hikâyesi trajik bir sonla noktalanmış oluyordu. ''Dün ailesiyle beraberdim. Kara haberi veremedim. Çocukları babalarının, ne zaman geleceğini soruyorlardı. Bir yumruk düğümlendi boğazıma, cevap veremedim.'' İbrahim Öztürk'ün cenazesini almak için Diyarbakır'dan gelen ağabeyi Mehmet Öztürk duygularını bu sözlerle dile getiriyordu.

Top savcılıkta. İbrahim Öztürk'ün cesedi savcılıkça yapılan otopsi sonrasında gömülmek üzere köyüne gönderilirken, bu arada ağabeyi Mehmet Öztürk'le yeğeni Zeki Öztürk, savcılığa verdikleri dilekçelerle Beyazıt Karakolu'nda görevli Haşim, Cumali ve Ahmet adlı polisleri olaydan sorumlu tutarak şikâyet ediyorlardı. Ayrıca İbrahim Öztürk'ün bulunması için gözaltına alınan ve işkence gördüklerini iddia eden Sübhan Özer, Sabri Güzel ve Zeki Öztürk de Adli Tabiblik'ten rapor alarak savcılığa şikâyette bulunuyorlardı.

Mehmet YALÇIN

Başarılı bir modacı ALKENT'i seçti.

Ayşe JOURDAN, modacı

Ayşe Jourdan, 1953 İstanbul doğumlu başarılı bir modacı. İlkokulu Işık Lisesi'nde okuduktan sonra, öğrenimini yurtdışında sırasıyla Wycombe Abbey, Ecole Internationale de Genève okullarında sürdürdü. Ecole Hoteliere Lausanne'da okurken Charles Jourdan'la tanışıp evlendi. 1976'da, Paris'te, Yves Saint Laurent-Rive Gauche adlı butiği açtı. Bu butik, YSL-Rive Gauche'un dünyadaki 120 butiğinden biridir ve yıllık cirosu açısından dünyada ikinci sırada bulunmaktadır.

Ayşe Jourdan, moda konusunda müşterilerinden satıcılarına kadar herkese sade ve zarif olmalarını tavsiye ediyor. Önceleri, eşi Charles Jourdan'a yardım ederken daha sonra Champs Elysées'deki butiğini, YSL-Rive Gauche'u açmaya karar vermiş. İşi, çok çalışmayı ve dinamizmi gerektiren, yorucu fakat zevkli bir iş.

Ayşe Jourdan, iş saatleri dışında bütün vaktini ailesiyle geçiriyor. 11, 9 ve 7 yaşlarında üç çocuğu var. Onlarla birlikte olmaktan çok mutlu oluyor.

İlerde, Türkiye'de de bir iş yapmak isteyen Ayşe Jourdan, İstanbul'u çok seviyor. Bu yüzden, Türkiye'yi ziyaret ettiğinde kalmak için ALKENT'ten bir daire seçti.

Bu seçiminde, geçerli bir kriteri var: **Çocuklarının, ailesinin rahat etmesi.**

Ayşe Jourdan... Başarılı bir modacı, başarılı bir iş kadını ve çocuklarına her şeyden çok önem veren mutlu bir anne... ALARKO'nun Etiler'de inşa ettiği ALKENT'in Açelya bloklarından bir daire seçti. Mutlu bir yaşam için ALKENT'i seçen diğer kişiler gibi.

ALKENT
BAHÇE ŞEHİR
MUTLU ŞEHİR

ALARKO ALKENT Tepecik Yolu, ETİLER-İSTANBUL Tel: 163 19 25/163 81 43-44/157 13 01

Güzel Sanatlar / Sanayi & Sanayi

ŞAHİN ERKOÇAK / NOKTA

BİR SAPTAMA

Çağ atlıyoruz...

Gazetelerin ortalama satış rakamları da, aydın kamuoyunun merak ettiği önemli konulardan birini oluşturuyor. Geçtiğimiz eylül ayında, ülkemizde yayınlanmakta olan toplam 11 büyük günlük gazetenin net satışları 2 milyon 888 bin 830 olarak belirlendi.

Ortalama okur sayısı, gazetelerin satış rakamlarının üçle çarpılmasıyla elde ediliyor. Buna göre, geçtiğimiz eylül ayında Türkiye'de ortalama 8 milyon 666 bin 490 kişi gazete okumuş oluyor. Rakamlar "yuvarlanırsa", yaklaşık üç milyon gazete satılıyor, yaklaşık dokuz milyon kişi gazete okuyor... Türkiye'nin nüfusu da elli iki milyon... Yarısının çocuk olduğunu varsayarsak, Türkiye'de yaklaşık 17 milyon kişi gazete okumuyor!

BİR KAMUOYU ARAŞTIRMASI

Höpürsen de köpürsen de Özal!

Seçimler yapıldı yapılacak derken, hemen her gazete de kamuoyu araştırmaları yaptırarak seçmen eğilimini saptamak niyetinde.

ADEM ALTAN / NOKTA

Özal, bir bardak soğuk su içerken...

Çeşitli anketler arasında belki de en ilginç sonuçlara ulaşanı, Veri Araştırma AŞ'nin ilettiği: Buna göre, bugün seçim yapılsa, iktidar partisi yüzde 40,8 ile çoğunluğu koruyacak. DYP yüzde 14,7 düzeyine ulaşırken, SHP de yüzde 12,5 dolayında kalıyor... DSP'nin yüzde 9,8 ile barajı aşabilmesi kuşkulu. Kararsız olan seçmen oranının ise yüzde 19,7 olduğu belirlenmiş. Başbakan Özal'ın hukuk dışı bütün manevralarına rağmen bu kadar yüksek düzeyde oy oranı garantileyebilmesi üzerine, Mümtaz Soysal tarafından "Halkımız hodri meydan diyen pehlivanı sever" yorumu yapıldı.

KISA... KISA...

• **Hükümet tarafından TBMM'ye** sunulan 1988 bütçesinin, Resmi Gazete'de yayınlanmış 1987 bütçesinin fotokopisi olduğu bildirildi. Fotokopi, "anlaşılmasın" diye bü-

yültülerek sarı kâğıda çekilmiş!

• **Sonunda Necmettin Erbakan da** muradına erdi ve Refah Partisi kongresinde genel başkanlığa seçildi. Eski MSP'lilerden Süleyman Arif Emre, Lütfü Doğan, Hasan Aksay, Şevket Kazan, Oğuzhan Asiltürk, Fehmi Cumalıoğlu, Fehim Adak, Recai Kutan, gibi "Erbakan'ın beyin takımı" da MKYK üyeliklerine seçildiler.

BİR FOTOĞRAF

GÜNAYDIN

Burası Şişli Etfal Hastanesi... Tarih, 11 Ekim 1987... Çağ atlayan Türkiye'de hastanenin elektrikleri kesik, lüks lambası ışığında acil ameliyat yapılıyor...

BİR PORTRE

Fahri Korutürk

Cumhurbaşkanlığı hiç hesapta yoktu... 12 Mart rejiminin son günlerinde, Faruk Gürler, Meclis'te "boyunun ölçüsünü almış", Muhsin Batur'un Genelkurmay Başkanlığı hevesi suya düşmüş, birdenbire akla gelen Korutürk adı bunalımı dindirmiş, 12 Mart dönemi de böylece geride kalmıştı... Görevinin sona ermesiyle de bir başka dönem, 12 Eylül dönemi başladı denebilir.

Korutürk, gerçekten de 1973-1980 arası Türkiye'nin en sorunlu döneminde cumhurbaşkanı olmak talihsizliğini yaşadı. Eski bir İstanbul efendisi, örnek bir subay, kibar ve çelebi adamdı. Sık sık yetkisizlikten, yetersizlikten yakınır, Atatürk ve İnönü'nün tarihi kişiliklerine sahip olmadığından söz ederdi. Yıllarca ezilen, horlanan sanatçılara Çankaya Köşkü'nün kapılarını açan kişi olarak da tarihe çok olumlu geçen bir devlet başkanı olmasını bilmişti...

Oramiral Korutürk 84 yaşındaydı. 1923'te Deniz Kuvvetleri'ne katılmış, 1933'te kurmay olmuş, ataşemiliterliklerde, Montreux Konferansı'nda bulunmuş, filo komutanlığı, kolordu komutanlığı ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı da yapmıştı. Moskova ve Madrid büyükelçilikleri ve kontenjan senatörlüğü döneminde de ılımlı, olumlu bir devlet adamı olarak göze çarpmıştı...

HAFTANIN İNCİSİ

"Başbakan'ın 1 Kasım tarihindeki ısrarı hukuka saygısındandır."

Hasan Celal Güzel

BASINDAN YORUMLAR

"Halkın sevgi gösterileri..."

Ülkemizi ziyaret eden dost ve kardeş Pakistan'ın Devlet Başkanı Ziya Ül-Hak'ın gidişi ile ilgili TV görüntülerini eminim hüzünle izlemişsinizdir.

Çünkü bu nedenle dün yine sayısız telefon aldık.

Okurlarımız, Pazar günü Ziya Ül-Hak'ın uğurlanması sırasında okul öğrencilerinin "uğurlama malzemesi" olarak kullanılmasından doğan üzüntülerini belirttiler.

Gerçekten de Türkiye ile Pakistan arasındaki ilişkiler, böyle suniliklerle zedelenmeyecek kadar değerlidir.

Öyle sanıyorum ki, 2000 tane önlüklü çocuk yerine, 20-30 tanesade vatandaşın göstereceği sevgi ve saygı çok daha anlamlı, çok daha değerlidir.

Yöneticilerimiz, tek parti döneminden kalma bu totaliter devlet alışkanlıklarını artık terketmelidirler.

Sonra diktatörleri de o kadar saf zannetmemelidirler.

Ziya Ül-Hak, o çocukların polis zoruyla olmasa bile öğretmen korkusuyla yol kenarlarına dizildiklerini tahmin edemez mi?.

—Güngör Mengi, 13 Ekim, Sabah

EMRE ULAŞ / NOKTA

Salatalıklar

Bütçemiz veriyor, her ay yeni bir açık,
Don gömlek kalmadı, popomuz açık saçık,
Kandırıyorlar yine, garip halkı birazcık,
Bu kılavuzlardan ne yoğurt olur, ne cacık!

Rahmi Turan, 14 Ekim, Günaydın

Sir Turgut!

Başbakan, "İngiltere'de 20 günde seçim yapılır" diyor. Ama İngiltere'nin şartları bizden çok farklıdır.

İngiltere'de yasaklarından yeni kurtulup partilerinin başına henüz geçen liderler yoktur.

İngiltere'de başbakan, meclisi feshedip seçime gidebilir ama, kanunlarla, kendisini avantajlı bir duruma getirecek şekilde gönlünce oynayamaz.

İngiltere'de televizyon ve radyo, muhalefetin görüşlerine iktidar kadar açıktır. Yani İngiliz televizyon ve radyosunun başında Tunca Toskay'ın benzerleri yoktur.

İşte bu yüzden bizim erken seçimimiz onlarınkine hiç benzemiyordu.

Nazlı Ilıcak, 11 Ekim, Tercüman

Kurmaylar telaşta

Anayasa Mahkemesi'nin seçimle ilgili iptal kararı üzerine en çok karalar bağlayan, ne Başbakan Özal'ın kendisi, ne ANAP'ın önde gelenleri, ne de hangi partiden olursa olsun, milletvekili aday listelerinin birinci ya da ikinci sıralarında yer alanlar... Hiçbiri değil...

İptal kararının "erken seçim tarihinin daha ileri bir güne ertelenebileceği" kuşkusu en çok "ekonomi kurmaylarını" tedirgin ediyor. "Eyvah, eğer seçim ertelenirse şimdi ne olacak" kaygısına kapılanların başında "ekonomik bürokrasi" geliyor.

Yalçın Doğan, 12 Ekim, Cumhuriyet

Goodyear teknolojisi, yepyeni bir çelik kuşaklı radial sunuyor şimdi: Goodyear GPS

Uzun süreli araştırmalar ve bilgisayar çalışmaları sonucu yaratılmış ideal lastik...
Özel deseniyle, her tür hava koşulunda, yol kavrayışı tam; frende ve virajda güvenli. Esnek, yumuşak sürüş kabiliyeti ile konforlu, dayanıklı ve ekonomik! Gerek şehir trafiğinde, gerekse uzun yollarda direksiyon rahatlığı mükemmel...

Goodyear GPS: Güzel, keyifli yolculukları seven... evine güvenle kavuşmayı özleyen sürücüler için!

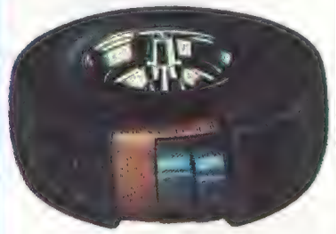

GOODYEAR
YUVAMA ULAŞTIR

GOODYEAR

ZEKİ ALASYA
METİN AKPINAR
NEVRA SEREZLİ

DEVEKUŞU KABARE

23 EKİM CUMA'DAN İTİBAREN

Müzikli Güldürü

deliler

Salı, Çarşamba,
Perşembe, Cuma: 21.30'da
Cumartesi: 18.00 / 21.30
Pazar: 15.00 / 18.30'da

Tel: 152 25 26

Yazan: Turgut Özakman Yöneten: Zeki Alasya Müzik: Altan İrtel Koreograf: Selçuk Borak

BİLETLER SATILMAKTADIR.

BU SEZON
BEYOĞLU'NDA FİTAŞ SİNEMASINDA

PROKTOLOGİE
(Hemoroid, Fistül)
VARİSLERİN
İNFRAROD, İĞNE İLE TEDAVİSİ

OPR. DR.
HAYATİ F. KOCAL

Rumeli Cad. Ogan Apt. No: 10 Kat: 2
NİŞANTAŞI/İST Tel: 141 35 89

Apartmanlarda, gecekondularda
yakıt masrafını azaltmak,
duvardan-çatıdan gelen
soğuğu önlemek için

FEPOR® / polistiren sert köpük

FEPOR ISI YALITIM VE AMBALAJ SANAYI A.Ş.
MERKEZ: 2 Taşocağı Cad. Oğuz Sok. Barbaros Han Kat 1 80300 Mecidiyeköy-İSTANBUL
Tel: 159 00 60 - 172 97 15
ANKARA BÜROSU: Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 139/A Maltepe Tel: 230 40 82 - 230 74 09
(FEPOR A.Ş. Bir FEN-İŞ HOLDİNG ve SAFAŞ A.Ş. Kuruluşudur)

İSTANBUL BELEDİYESİ
ŞEHİR TİYATROLARI

FATİH REŞAT NURİ TİYATROSU'nda

Yağmurlu bir sonbahar günü...
Bir otel odası...
İki çift, yüzlerce soru...

VEDAT TÜRKALİ'nin
DALLAR YEŞİL OLMALI

Yöneten: Hakan ALTINER Dekor: Atıl YALKUT

21 Ekim'den başlayarak:
Çarşamba: 15.00-20.30 / Perşembe: 20.30
Cuma 20.30 / C.tesi: 15.00-20.30 / Pazar: 15.00-18.30

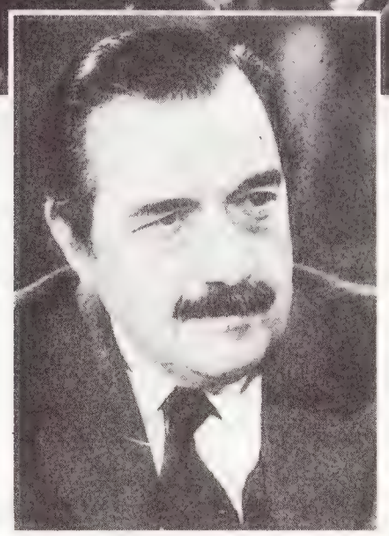

Alfonsin bir zamanlar coşkulu kalabalıklara hitap ediyordu. Ya şimdi?

GÜNEY AMERİKA / LİDERLER YIPRANIRKEN

"Başkan babaların sonbaharı"

1980'li yılların ortalarına doğru orduların kışlalarına dönmelerinden sonra, büyük umutlarla işbaşına gelen Arjantin, Brezilya ve Peru devlet başkanları bugün iktidardaki en zor günlerini yaşıyorlar

Her şey başlangıçta ne kadar da umut doluydu. Sabahleyin erken kalkan generallerin darbe yaptığı bir kıtada, ordular birer birer kışlalarına dönmüştü. Artık yepyeni bir çağ başlıyordu. Latin Amerika'nın Felipe Gonzales'i olarak anılan Alan Garcia, IMF önerilerine ve yoksul ülkelerin borç yüküne karşı çıktığında, sadece Peru'nun değil, tüm borçlu Üçüncü Dünya Ülkeleri'nin sembolü haline gelivermişti. Raul Alfonsin, cuntanın bütün kalıntılarını silip süpürecekti. Bir zamanlar generallerin adamı olduğu için başkanlığı biraz-cık ihtiyatla karşılanan Jose Sarney ise, bir yıl içerisinde, çiçeği burnundaki Brezilya demokrasisinin emniyet supabı olmuştu.

Şimdi ise çok şey değişmiş gibi görünüyor... Batı'nın önde gelen basın organlarından Newsweek, geçtiğimiz haftaki sayısında Alan Garcia'nın kayan yıldızından söz ederken, L'Express, Alfonsin'in yalnız tangosunu anlatıyor, Le Monde ise, Sarney hükümetinin tamamen bölünmüş olduğunu okuyucularına duyuruyordu. 1980'lerin ortalarında Latin Amerika'ya demokrasiyi getiren her üç lider de, bugünlerde iktidarlarının en güç dönemlerini yaşıyorlardı.

Alan Garcia'nın sorunlarından ikisi: Aydınlık sol gerillaları (üstte) ve halkın yoksulluğu (sağda)

Buenos Aires'in yalnız adamı. Arjantin'de bir ay kadar önce yapılan parlamento yenileme seçimleri, Alfonsin için belki de bir sonun başlangıcı olacaktı. Seçimleri kazanan taraf, Peronizm yanlısı Adaletçi Parti olmuştu. Arjantinliler, İkinci Dünya Savaşı sonrasının olağanüstü koşullarında iktidara gelen ve sosyal politikalarla desteklenen faşizm benzeri bir rejim kuran "Gran Lider"leri Juan Peron'u henüz unutmamışlardı.

Ama uluslararası gözlemcilerin üzerinde birleştikleri nokta, Alfonsin'in Radikal Parti'sinin ağır seçim yenilgisinin ardında yatanın, Peronizm mitosunun ülkede hâlâ prim yapmasından çok, iktidarın akıl almaz hataları olduğuydu. Alfonsin, işin başından beri, ikili oynamak durumunda kalmış ve inandırıcılığını kaybetmişti. Ekonomik alanda, IMF reçetelerine karşı olduğunu sık sık açıklamasına rağmen, ülkenin 54 milyar dolarlık dış borcunu ödemek için bir süre sonra bu kuruluş önerilerini kabul etmek zorunda kalmıştı. Üstelik, bu reçeteler doğrultusunda yürürlüğe konulan sert önlemler de hemen hemen hiçbir işe yaramamıştı. İşsizliğin, dış ticaret açığının, enflasyonun ve bunların doğal bir sonucu olarak grevlerin hızla arttığı ülkede, çalışanların gerçek geliri azalmış, üretim durma noktasına gelmişti.

Ekonomik yönden tam bir batağa saplanmış Arjantin'in lideri, verdiği siyasi sözü de tutamamış, askerlerin üzerine daha fazla gitmemek için, 10 bin kişinin "kaybolduğu" cunta döneminin sorumlularını yargı önüne çıkarmayı durdurmuştu. Ama yıllarca ülkenin yönetiminde birinci derecede söz sahibi olmuş askerlerin böylesine "önemsiz" tavizlerle yetinmeleri beklenemezdi. Mayıs ayında girişilen ve Alfonsin'in bizzat isyancılarla görüşerek önlediği darbe girişi-

Yetkilerinin çoğunun elinden alınması sözkonusu olan Sarney yoksullukla zenginliğin iç içe geçtiği ülkede pastanın adil bölüşümünü gerçekleştirebilecek mi?

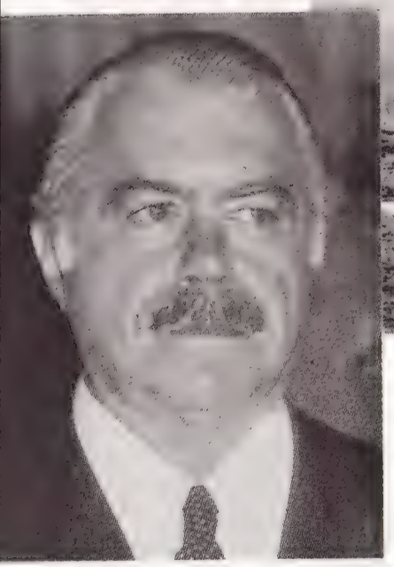

minden sonra, 20 gün kadar önce ordu, sivil otoriteye yeniden başkaldırmıştı. Buenos Aires'in kuzeybatısında bulunan 3. piyade alayı, Mayıs ayındaki isyana katılanlardan yarbay Dario Fernandez Maguer'in mahkemeye sevk edilmesini protesto etmek için kışlalarından çıkmamışlardı. Asilerin sözcülüğünü yapan subaya göre, Başkan Alfonsin, mayıs ayındaki darbe girişimini bastırırken, sadece işin örgütleyicisi konumundaki yarbay Mayo'nun yargılanacağı, diğer isyancılara dokunulmayacağı konusunda kendilerine teminat vermişti. Şimdi ise sözünden dönmüştü ve 3. piyade alayı işte bunu protesto ediyordu. Böylesine keyfi bir başkaldırının diğer birliklere sıçramasından korkan Genelkurmay Başkanı general Carditi ise, 3. piyade alayında aslında isyan olmadığını, bunun sadece gazetecilerin abartması olduğunu ısrarla vurgulayacaktı.

Garcia eskisi gibi değil. Üç üniversite mezunu, Sorbonne doktoralı, Avrupa'daki öğrencilik yıllarında sokaklarda gitar çalarak öğrenciliğini sürdüren Peru'nun 38 yaşındaki genç başkanının karşılaştığı ekonomik sorunlar Alfonsin'inkilerden pek farklı değildi: Ağır bir borç yükü, doludizgin giden bir enflasyon ve halkın gittikçe düşen yaşam standartı... Bütün bunların ötesinde, kıtanın en etkin gerilla örgütlerinden biri olan Maoist eğilimli Aydınlık Yol ile devlet güçleri arasındaki sıcak savaş hâlâ sürüp gidiyordu.

Ama Alan Garcia'nın başını, herhalde bunlardan hiçbiri, son dönemde giriştiği devletleştirme hamlesi kadar ağrıtmamıştı. Garcia'nın yeni hamlesine karşı, Peru sağı, bugüne kadar ülkede eşi görülmedik bir salvo ateşini başlatmıştı. "Libertad" sloganıyla geniş bir kampanya başlatan sağ hareket, "komünizm geliyor" temasını işleyerek puan topluyordu. Devletleştirmenin ülkenin Sovyetleştirilmesi anlamına geldiği, hükümetin bunu gerçekleştirdikten sonra sırayla, hukuk devletini ortadan kaldıracağı, siyasi partileri ilga edeceği, demokrasiyi rafa kaldırarak komünizm ilan edeceği sağ kesimin her fırsatta tekrarladığı iddiaların başında geliyordu. 1990 seçimlerinde adaylığını koyacağını açıklayan, sağ muhalefetin lideri Mario Vargas Llosa ise, devletleştirmelerin, "komünizmin Truva Atı" olduğuna dikkat çekiyordu. Sağ güçlerin, özellikle, Garcia'nın hedefinin Peru ekonomisini ellerinde tutan üç dört kişiyi değil, bütün küçük tarım ve sanayi işletmelerini de devletleştirmek olduğu yolundaki propagandası, kırsal kesimde bayağı tutmuş ve genç devlet başkanının seçimi kazandığı 1985 yılından bu yana iktidar ibresinin ilk kez sağa dönmesine yol açmıştı. Ülkenin yeni yıldızı, Mario Vargas Llosa idi.

Şair başkana ne oldu? Dünyanın en sanayileşmiş ülkelerinden biri olmasına karşın pastanın bölüşümündeki büyük adaletsizlik nedeniyle büyük bir sorunlar yumağı olmaktan hiçbir zaman kurtulamayan Brezilya'nın şair Devlet Başkanı Jose Sarney de, bugünlerde kendini son yılların en ciddi hükümet krizinin içinde bulmuştu. Milli Eğitim, Sanayi ve Ticaret Bakanı'nın istifasına neden olan bunalımın konusu, Sarney'in bizzat kendi makamıydı. Parlamentoda büyük bir çoğunluk, ülkede uygulanmakta olan Amerikanvari başkanlık yasası yerine, başkanın yetkilerinin kısılacağı, parlamento tarafından seçilecek bir başkanlık kurumunun yürürlüğe gireceği yeni bir anayasa ve yeni bir başkanlık sisteminin yürürlüğe girmesi için kolları sıvamıştı. Sarney'in ayak diremelerine rağmen çıkması beklenen yeni yasanın taraftarlarına göre, ülkede 60 yıldan beri uygulanagelen sistem Brazilya yönetiminin "elitist ve otoriter" yapısını muhafaza etmekten başka bir şeye yaramıyordu ve tamamen iflas etmişti.

Latin Amerika'yı seksenli yıllarda demokrasiyle yeniden tanıştıran üç liderin yıldızlarının sönmeye yüz tutması, akla hep aynı ihtimali getiriyordu. Acaba, günün birinde, ordular yeniden kışlalarından çıkacaklar mıydı?

Aydın DEMİRER

Türkiye'de 2, ALKENT'te dünyanın TV kanalı var.

Çünkü ALKENT'te, uydu anten sistemi kuruluyor. Sevdiğiniz bir şarkıcının konserini, Wimbledon tenis turnuvasını, Grand Prix araba yarışlarını, Seul'de yapılacak olan olimpiyatları, aklınıza gelebilecek her şeyi, ALKENT'te dilediğinizce ve anında seyredebilirsiniz. TV'nizi, aynen radyo gibi, istediğiniz ülkenin, istediğiniz kanalına ayarlayın, koltuğunuza kurulun ve istediğiniz herhangi bir programı seyredin.

ALKENT'in özellikleri bununla bitmiyor. ALKENT bloklarının hepsinde, doğrudan asansöre bağlanan yeraltı garajı, ısındığınız kadar yazan elektronik sayaçlı merkezî ve tabandan ısıtma var.

ALKENT'te; suların hiçbir zaman kesilmediği, 24 saat sıcak suyun aktığı, İtalyan fayans ve karolarıyla döşeli banyo mutfağından, görüntülü kapı telefonuna kadar **her şey sizin konforunuz, mutluluğunuz ve güvenceniz için.**

ALKENT toplantı salonu, restoran, gece klübü ve diskotek, yüzme havuzu, tenis kortları, jimnastik ve raketbol salonları, basketbol ve voleybol alanları, koşu ve bisiklet yolları, çocuklar için oyun alanları ve aklınıza gelebilecek her şeyin elinizin altında olduğu alışveriş merkeziyle **tam bir rekreasyon merkezi.**

ALKENT'te, doğayı reddetmeyen ve doğanın reddetmediği bu "Bahçe Şehir"de, mutlu, sorunsuz, tasasız yaşayacak; çağdaş kullanılan teknoloji sayesinde **aradığınız her şeyi bulacaksınız.**

ALKENT "Bahçe Şehir"de, günün 24 saati faaliyette olan bir organizasyonla **hiçbir hizmet aksamayacak.**

Anlayış ve nezaketten oluşan bir ortamda, çiçekler içinde mutlu ve huzurlu yaşayın... Kişiye özel yaşayın.

ALKENT'TE "ŞEHİR SORUNLARI" OLMAZ! GELİN. ALKENT'İ GÖRÜN

ALKENT
BAHÇE ŞEHİR
MUTLU ŞEHİR

ALARKO ALKENT Tepecik Yolu, ETİLER-İSTANBUL Tel: 163 19 25/163 81 43-44 /157 13 01

ÖZEL SANATLAR / SANATÇIR & SANATÇIR

MISIR / NASIR'IN AİLESİ

Sessiz aile kabuğunu kırdı

Mısır'ın ünlü lideri Cemal Abdül Nasır'ın ölümünden sonra 18 yıl boyunca sessizliğini koruyan ailesi, kendilerine karşı basın tarafından açılan karalama kampanyasından sonra sükunete bir son vererek haklarındaki iddiaları teker teker yanıtladı.

Altmışlı yıllarda bütün Arap âleminde monarşiye ve Batı'ya başkaldırmanın sembolü haline gelen Cemal Abdül Nasır'ın durumu, kendi ülkesi Mısır'da böyle mi olacaktı? On sekiz yıl önce öldüğünde arkasından gözyaşı dökenlerden kimse kalmamış mıydı?

Bugünlerde Mısır'da Nasır'a hâlâ bağlılığını koruyan birçok insan bu şekilde düşünüyordu. Ünlü liderin ölüm yıldönümü olan 28 Eylül'de Libya, Cezayir, Suriye gibi radikal Arap ülkelerinde, hakkında uzun ve coşkulu söylevler verilir, gösteriler yapılırken, Mısır'da resmi ağızlar olayı bir iki cümleyle geçiştirmişlerdi. Birkaç gün sonra, ülkede muhalefetteki Veft Partisi, Mısır basınının dadesteğiyle Nasır'dan geride kalan her şeye, özellikle de ailesine karşı, yeni iddialarla dolu bir karalama kampanyası başlatacaktı.

Kendi halinde bir aile. Cemal Abdül Nasır'ın ailesi, babalarının büyük ününe karşılık, bugüne kadar sessiz sedasız, kendi halinde bir yaşam sürmüştü. Nasır'dan sonra başkanlığa getirilen Enver Sedat'ın eşi Cihan Sedat, kocasının ölümünden sonra "Mısır'da bir bayan... Cihan Sedat," adlı bir kitap yazarak kocası ve kendisi hakkında İslami kurallara uymadığı ve Alman casusu olduğu konusundaki karalamalara polemikle cevap vermişti. Sedat'ın kızı ise isim yapmak için başka bir yol denemiş ve o da başka bir kitap yazarak babasına çatmıştı.

Oysa Nasır'ın ailesi yıllardan beri reklam olacak açıklamalardan ve polemiklerden her zaman için titizlikle kaçınmışlardı. Mısır'ın eski first lady'si Tehiyye, zaten eskiden beri izzet-i nefsine düşkün ve kendi halinde bir anne rolünü benimsemişti. Büyük kız Hude, bütün yaşantısı boyunca topu topu dört kez basında yer almıştı. Kardeşi Mune, Mısır'ın ünlü ailelerinin birinin oğluyla evlenerek Londra'ya yerleşmişti. Erkek kardeşlerden Kahire Üniversitesi'nde profesör olarak çalışan Halid Abdül Nasır, başarılı işadamı Abdülhâkim ve eski hariciyeci Abdülhamit de bugüne kadar sessizlikleriyle tanınmışlardı.

İftiralar silsilesi başlıyor. Karalama kampanyasını ilk başlatan taraf, Mısırlı aristokratların partisinin yayın organı El Veft gazetesi olmuştu. Gazetenin iddiasına göre, 6 Gün Savaşı'ndan sonra intihar eden Hava Kuvvetleri Komutanı Mareşal Abdülhakim Amir'i bizzat Nasır öldürtmüştü.

Nasır, ölümünden sonra Mısır'da prestijini önemli ölçüde kaybetti

Tehiyye Abdülnasır sessizlik geleneğini bozdu

Basın, Hude'nin okul yaşantısının şaibeli olduğunu iddia ediyor

Nasır'ın cinayetle suçlanmasının üzerinden henüz bir iki gün geçmişti ki, bu kez İhbar El Yom gazetesi, Nasır'ın oğlunu büyük bir hırsızlıkla suçluyordu. İddiaya göre, İran Şahının tacından çalınan oldukça değerli bir elmas, Nasır'ın oğlu Halit Abdül Nasır tarafından İngiltere'ye kaçırılarak burada satılmıştı.

Karalama kampanyası almış başını gidiyordu. Nasır'ın küçük oğlu Abdülhamit'in, ünlü liderin hasımlarından feodal toprak sahibi El Bedrevi Aşur ailesinden bir kızla evlendiği, böylece bu ailenin devletten bazı imtiyazlar kopardığı bir başka gazetenin ortaya attığı iddialardandı. Parlak bir araştırmacı olarak tanınan, Nasır'ın büyük kızı Hude'nin "gayrı meşru yollardan" yüksek okuldan mezun olduğu ve o sırada hocası bulunan Mısır'ın tanınmış devlet adamı Butros Gali sayesinden doktorasını alabildiği, büyük oğlu Halid'in torpille Kahire üniversite görevlisi yapıldığı da basının ortaya attığı iddialar arasındaydı.

Kampanya sürüp giderken, bu kez, parlamentoda halen görevli olan kadın milletvekili, Kerime El Arusan bir önerge vererek, devletin bir zamanlar Nasır'ın ailesine verilen malların geri alınmasını, ödeneklerin de kaldırılmasını istiyordu.

Ve aile konuşuyor. Karalama kampanyasına karşı sessizliğini sürdüren aile için son meclis önergesi artık bardağı taşıran son damla olmuştu. Önergenin verildiğini bizzat radyodan işiten Nasır'ın eşi Tehiyye, sessizliğin bozulması yolunda

Nasır'ın büyük oğlu Halid, hırsız olmadığını kanıtladı

ilk adımı atmaya karar veriyordu. Vakur anne, önce Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek'e bir mektup "döşenerek" devletin bir zamanlar kendilerine verdiği arabaları iade ettiğini açıklıyor, Kahire ve İskenderiye'deki başkanlık köşklerinin birini geri veriyor, diğerinden de, devletin açtığı "Mısır'ın borçlarını ödeme kampanyası lehine" feragat ettiğini açıklıyordu. Daha önce muaf tutulan vergilerini ise yeniden ödemeye başlamıştı.

Nasır ailesinin 18 yıl sonra kabuğundan çıkma girişimi çocukların da katılımıyla amacına ulaşacaktı. Önce Halit Abdül Nasır, söz konusu elmasın İran Şahı'nca Mısır'ın eski kralı Faruk'a verildiğini, babasına ise meşru yollardan intikal ettiğini ve ihtiyaçtan ötürü satmak zorunda kaldığını belgelerle kanıtlıyordu. Kızkardeşi Hude ise, kendisine ve babasına yönetilen eleştirileri birer birer yanıtlandıracaktı. Nasır'ın ailesinin seslerini yükseltiğini gören devlet yöneticileri de kendilerine destek çıkıyorlardı. Hava Kuvvetleri Komutanı Mareşal Abdülhâkim Amir'in intihar etmeyip öldürüldüğü resmi bir açıklamayla yalanlanıyordu.

Aile, sadece karalama kampanyasına yanıt vermekle kalmamıştı. Kahire'de dolaşan son haberlere göre, büyük kardeş Halid Abdül Nasır, küçük kardeş Abdülhâkim ile Mısır'da, Nasırcı bir gazete çıkarma hazırlığındaydılar. Kurulacak gazetenin daha şimdiden 5 bin ortağı olduğu söyleniyordu. Gazete tutacak olursa Nasır'ın ailesinin ve Nasırcılığın susmasına artık imkân kalmayacaktı●

Dünya Su Birliği'nin üyeliğe kabul ettiği Türkiye'nin tek suyu.

Oh, be! Emirhan varmış...

Emirhan zengin mineralli, billur gibi su.

Yüzyılların arıttığı coşkun kaynak şimdi evinizde. Arı-duru, billur gibi bir su: Emirhan. Emirhan, Dünya Su Birliği'nin kalitesini onayladığı Türkiye'nin tek suyudur. Unutmayın. Sudan suya fark var. Emirhan zengin mineralli kaynak suyudur. Kaynağı Çarşamba'dan, Coşkun Karadeniz doğasından.

Tanju Çolak
Gol Kralı, Milli Futbolcu

EMİRHAN®
Kaynak Suları İşletmeleri A.Ş.
143 23 20 - 143 23 21 - 524 75 06 - 524 76 41
Emirhan Kaynak Suları, bir Menteşoğlu kuruluşudur.

FENERBAHÇE KORU SİTESİ

İstanbul'da özel bir mekan...

Konfor ve estetiğin birleşimi
Fenerbahçe Koru Sitesi,
Fenerbahçe koyu, yat limanına cepheli,
denizin yanıbaşında,
hem doğanın, hem şehrin içinde,
208 m² dubleks veya 212 m²'lik
ferah mekanlarda
farklıyı, kaliteyi arayanlar için...

▶Bitmiş ve teslime hazır, fiyatları 180 ile 220 milyon arasında değişen dairelerimiz hakkında daha detaylı bilgi için 1660027 no'lu telefondan Kamil Mortaş ile görüşünüz.

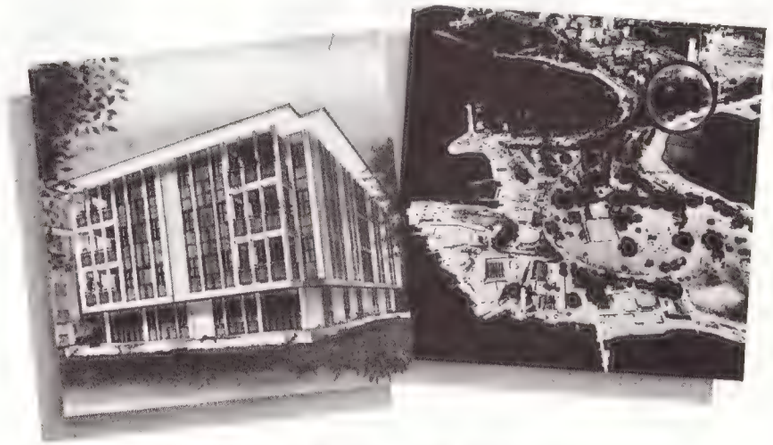

KORAY
YAPI ENDÜSTRİSİ VE TİCARET A.Ş.
Büyükdere Cad. 127 Kat: 5 80300 Gayrettepe İstanbul
Tel: 172 99 30 Tlx: 26 215 Kyet-tr

BUGÜN VE YARIN İÇİN...

İTALYA / KADIN PAPAZLA SÖYLEŞİ

"Kendimi hep kadın hissettim"

İtalya'da yaşayan papaz Don Paolo, geçen yıl ameliyatla kadın oldu ve geçenlerde bu sırrını bir gazeteye açıklayarak din çevrelerinde karmaşık tartışmalara yol açtı. Don Paolo'nun amacı kendisi gibi kendini kadın hisseden papazların sorunlarını duyurmak.

Elli yaşındayken ameliyat olarak kadın olmayı seçen papaz Don Paolo, şimdiki adıyla Paola, hayatından çok memnun. Ancak onun bu durumu kilise çevrelerini karıştırmış durumda. Bazı din adamları onun artık bir papaz olarak hayatını sürdüremeyeceğini ileri sürerken, bazı teologlar da papaz olmanın tek şartının erkek olarak vaftiz edilmek olduğunu belirterek, Paola'nın kilise için bir sorun teşkil etmediğini söylüyorlar. Paola, bir süredir resmi olarak papazlık yapmıyor ama kilisenin bu sorunu çözümleyerek ona eski görevini sürdürme izni vermesini umutla bekliyor. İtalyan Oggi dergisi muhabiri Gilda d' Valdemone, resminin çekilmesinden korktuğu için gazetecilerden kaçan Paola ile görüştü.

Valdemone: Kadın olmaya nasıl karar verdiniz?

Paola: Elli yıl boyunca kendi kendimi suçladım durdum. Başıma gelen korkunç bir şeydi kendimi erkek gibi hissetmiyordum, tümüyle kadındım. Çektiğim acılar çift yönlüydü. Çünkü bu yalnız halk tarafından değil, kilise tarafından da benimsenmeyen bir durumdu. Bir kadın papazlık yapamazdı. Şiddetli depresyonlar, intihar girişimleri birbirini kovaladı.

Bir gün bir gazetede bir transseksüelin yaşamını ve nasıl kadın olduğunu okudum. Onun dramı benimkinin aynıydı. O günden sonra şerefle sürdürdüğüm hayat bana yük olmaya başladı. Kendimi günahkâr hissediyor ve duygularımı bastırıyordum. Bir çifti evlendirdiğim zaman kendimi gelin gibi hissediyor ve bundan utanıyordum. Sonunda bir psikoloğun ve muhterem bir pederin tavsiyeleri üzerine bir doktora gittim ve ameliyat oldum. Artık Don Paolo olarak değil Paola olarak huzurluyum. Fakat kendimi papaz olarak hissetmeye de devam edeceğim.

Valdemone: Yeni hayatınıza uyum gösterebildiniz mi?

Paola: Bir kadın nasıl konuşur, nasıl hareket eder bunları yeni yeni öğreniyorum. Sarı bir peruka, sade bir makyaj. Temiz ve sade olmaya özen gösteriyorum. Niyetim kendimi teşhir etmek değil. Ben bir kişilik tercihi yaptım, basit ve fakir bir kadın oldum.

Valdemone: Hikâyeniz La Stampa gazetesinde yayınlandığında, diğer tüm gazeteler resminizi çekip basmak için size milyonlar teklif ettiler. Paraya çok ihtiyacınız olduğu halde neden hepsini reddettiniz?

Paola: Tanınmak istemiyorum. Eğer yolda giderken beni tanıyacak birileri çıkarsa bu benim sonum olur. Ömrümün geri kalan kısmını huzur içinde geçirmek istiyorum.

Valdemone: Peki o zaman niye bir gazeteye gidip açıklama yaptınız?

Paola: Kendi gerçeğimi kiliseye yansıtmak istedim. Aslında benim gibilerin sayısı az değil. Ancak hepimiz dramımızı yansıtamıyoruz. Ben kendimi anlatarak, kimlik arayışında olanlara yardımcı olmak istedim. Bir şey ancak bilinirse tartışılabilir.

Paola, papaz olduğu günlerde birçok kişiye yardım elini uzatmıştı

Valdemone: Kendinizi papaz hissediyor musunuz?

Paola: Ben papaz kaldım, eskiden bağlı olduğum değerleri aynen koruyorum. Kadın olarak da papazlığı gayet iyi yapabilirim. Allah'ın sınırlarını kim çizebilir ki? Kilisenin düne kadar başarılı birini "artık bu papaz değil" diye itmesini düşünemiyorum. Papa ve Vatikan çevresinin bu soruna daha derin bakmalarını istiyorum. Olaya bilimsel olarak yaklaşmaları gerek. Kilise dogmatik olmamalı. En derin saygılarımla bu sorunu çözmelerini istiyorum.

Valdemone: Hâlâ kilisede çalışıyor musunuz?

Paola: Hayır çünkü kilisenin bazı kurallarına uymak gerektiğine inanıyorum. İstesem çok iyi bir şekilde papazlık yapabilirim. Hayatımda hiçbir şey değişmedi. Motivasyonlarım, başkalarına karşı görev hissim, Tanrı'ya karşı sorumluluklarım aynen devam ediyor. Fakat bazı kurallara saygım nedeniyle iki buçuk yıldır resmi olarak papazlık yapmıyorum. Allah'a bu hassas ve dramatik sorunu çözümlemesi için yalvarıyorum.

Valdemone: Kilise sizin için sorgulama yaptı mı?

Paola: Hayır hiçbir sorgulama yapılmadı. Piskoposumuz da sorunu anlayışla karşıladı ve beni hiçbir zaman yargılamadı. Ancak yine de kilise, çoğumuz patlama noktasına geldiğimiz halde sorunu görmezlikten geliyor.

Valdemone: Peki şimdi nasıl geçiniyorsunuz?

Paola: Biraz birikmiş param vardı. Emekliliğimin de yakında çıkacağını ümit ediyorum. Ayrıca piyano dersleri veriyorum. Benim geçmişimi bilmeyen anneler çocuklarını bana derse yolluyorlar. Yoksul ama huzurluyum. İçimdeki tek korku, bir gün keşfedilip, gazetelerde resimlerimin basılması ●

Paola'yı tedavi eden psikoloji Profesörü Jole Baldaro Verde

"Küçükken de garipti"

Eski Don Paolo, şimdiki Paola'nın annesi bir köyde yaşıyor ve oğlunun durumunu pek tasvip etmiyor. Yaşlı kadın Oggi dergisine oğlu hakkında şunları anlattı: "Kocam ve ben, daha Paolo küçükken, onda bir gariplik olduğunu seziyorduk. Tek oğlumuz oydu ve hep bebeklerle oynuyordu. Ona bir erkek işi verildiğinde hep evde kalıp ev işleri yapmayı tercih ederdi. Bir keresinde on bir yaşındayken, benim en güzel elbiselerimi giyip kendini seyrederken yakaladık. Kocam çok kızıp onu dövmüştü. Oğlanın geleceği bizi endişelendiriyordu. Sonunda onu papaz yapmaya ve böylece onu kurtarmaya karar verdik. Fakat yine de pek işe yaramadı anlaşılan."

Paola'yı tedavi eden psikoloji profesörü Jole Baldaro Verde ise, hastası hakkında şöyle konuştu: "Olay tamamıyla cehaletten doğmuştur. Baştan beri yanlış hareket edildiği anlaşılıyor. Papaz bana elli yaşındayken geldi. Bedensel ve ruhsal olarak saftı. Tamamıyla bir kadın kimliği taşıyor, biyolojik ve psişik olarak kimliğini bulmak istiyordu. Bence önemli olan, kadın veya erkek olmak değil, dengeli bir insan olmaktır. Hastam aslında bir arayış içinde değildi. Yalnızca kadın olmak istiyordu. Fakat içinde yaşadığı çevreler, aile, kilise, öylesine acımasızdı ki, hep duygularını bastırmak zorunda kalmıştı. Büyük bir suçluluk duygusu içinde eziliyordu. Hayatta en çok önem verdiği değerlerin nezdinde büyük bir günahkâr olduğuna inanıyordu. Bana geldiğinde perişan bir durumdaydı."

II

Teşrih masasında bir politikacı!

Gazeteci ve Usta yazar TAHİR KUTSİ'nin kaleminden

"BENİM BENİM O BENİM"

Gazeteci ve usta yazar TAHİR KUTSİ MAKAL bu eserinde, bir politikacıyı "teşrih masası"na yatırmaktadır. Yazar, bir neşter gibi kullandığı kalemi ile ünlü bilim ve siyaset adamı PROF. TURHAN FEYZİOĞLU'nu derinliğine ve genişliğine inceleyip değerlendirmektedir.

Canlı bir uslüpla kaleme alınan bu eseri zevkle okurken geçtiğimiz yakın günlerin politik ve sosyal olaylarını tarihin canlı aynasından ibretle izleyeceksiniz.

İNANÇ YAYINLARI

SAY DAĞITIM
Sirkeci-İSTANBUL
Tel: 512 21 58

BÜTÜN KİTAPÇILARDA

Boydan Boya
Sık Doku, Sık Halı.

DOKUDA, ÖZENLİ, SIK.
GÖRÜNÜŞTE, CAZİBELİ, ŞIK.
DOKUNUNCA...
İPEK GİBİ YUMUŞACIK!
DESENDE, ÇAĞDAŞ, ÇEŞİTLİ.
RENKTE, DÜZ, GÜZEL, FERAH.
KALİTEDE, ÜSTÜN, DEĞERLİ,
RAKİPSİZ.
DİRENÇTE, GÜÇLÜ, DAYANIKLI,
BENZERSİZ.

YÜNSA
ŞAMPİYON
Sık Doku... Sık Halı...

İşte Yünsa'nın Yeni Halı'sı...

Şampiyon

Tamil gerillaları, Hint birliklerinin sürdürdüğü operasyonlarda büyük kayıplar verdiler

SRİ LANKA

Roller değişti

Sri Lanka'da Tamil gerillalarıyla hükümet kuvvetleri arasındaki iç savaş, Hint birliklerinin de işin içine karışmasıyla yeni bir boyut kazandı. Ancak yeniden kanlı olaylara sahne olan ülkede roller değişmiş durumda. Temmuz ayında Sri Lanka Devlet Başkanı Jayewardene ile Hindistan Başbakanı Gandi arasında imzalanan anlaşmaya göre, Tamillere Jaffna bölgesinde sınırlı bir özerklik verilmiş ve gerillalarla hükümet kuvvetleri arasında ateşkes ilan edilmişti. Ancak Tamil gerillalarının ateşkese uymalarından bir süre sonra bu kez de bölgede barış gücü olarak bulunan Hint birlikleri, Tamillere karşı bir operasyon başlatarak ülkeyi yeniden kana boyadı. Geçen hafta boyunca süren çarpışmalarda yüzlerce kişi öldü. Oysa Hindistan, anlaşmanın imzalanmasına kadar hep Tamilleri desteklemiş, onlara silah ve yiyecek yardımında bulunmuş ve Sri Lanka hükümetine karşı Tamillerin yanında yer alan bir taraf durumunda olmuştu.

KÜBA

Castro, Gorbaçov'a çattı

Bir süredir Küba'yı ziyaret etmekte olan Sovyet Dışişleri Bakanı Şevardnadze bu ülkeden ayrılalı daha henüz bir saat geçmişti ki, Küba lideri Fidel Castro, kendi ikametgâhında Che Guevara'nın anısına düzenlenen bir toplantıda Gorbaçov'un "ekonomik devrimlerine" veryansın etmeye başladı. "Eğer Che'ye, paranın insanı harekete geçiren tek güç olduğunu söyleseydik, dehşete düşerdi. Çünkü o, bu yolun hiçbir zaman komünizme götürmeye ceğini bilirdi," diyen Castro, Che'nin Endüstri Bakanlığı sırasında yazdığı ve ekonomik sorunlara çözüm getiren kitabını özellikle sosyalist ülkelere salık verdi. Gerçi Castro, çok diplomatik bir dille ve isim vermeden konuşmuştu ama herkes "ekonomik devrimler" yapan komünist liderin kim olduğunu çok iyi biliyordu.

Castro, Glasnost'a karşı mı?

ABD

Stalin'in kızı Allah'a sığındı

1967'de Sovyetler Birliği'nden kaçarak ABD'ye iltica eden Stalin'in kızı Svetlana İtalyan la Repubblica gazetesine göre şimdi de manastıra kapanmaya karar vermiş. Mutsuz evlilikler ve aşklarla dolu fırtınalı bir yaşam süren Svetlana, Batı'da huzur bulamadığı gerekçesiyle 1984'te tekrar ülkesine dönmüş, fakat burada yaşamaya ancak iki yıl dayanıp yeniden Amerika'nın yolunu tutmuştu. Svetlana bir süre önce de Ortodoksluk'tan vazgeçip Katolik olmuştu. Bir papaza yazdığı mektupta, isminden dolayı bir cehennem hayatı yaşadığını ve herkesin ona sırt çevirdiğini belirten Svetlana artık yalnızca Allah'a inandığını ve bir manastıra kapanmak istediğini söylemiş, Stalin'in mutsuz kızı ayrıca Papa ile görüşmek talebinde de bulunmuş.

Svetlana rahibe mi olacak?

Bir süre önce bir dergiye çıplak pozlar vererek kendinden söz ettiren Mussolini'nin torunu Alessandra şimdi de akrabası Sophia Loren'in sayesinde artistliğe adımını attı. Alessandra, Sophia'ya büyük bir hayranlık beslediğini, fakat ünlü bir film yıldızının yeğeni ve faşist bir devlet adamının torunu olmanın, kendisi için hiç de kolay olmadığını belirtiyor. 22 yaşındaki yıldız adayı, bu iki isimin her yerde karşısına çıktığını ve bunların ağırlığıyla ezildiğini ifade ediyor. Alessandra'nın bu konudaki en önemli derdi de, Sophia Loren'in kocası ünlü prodüktör Carlo Ponti'nin, kendisiyle politik soyadından dolayı konuşmaması.

KISA... KISA...

● **Kanser şüphesiyle geçenler de ameliyat** edilen Japonya'nın 60 yıllık imparatoru Hirohito geçtiğimiz hafta içinde taburcu edildi. Doktorlar Hirohito'da kanserli hücreye rastlanmadığını belirttiler.

● **Dünyanın en büyük kitap pazarı durumunda** olan ve geçtiğimiz hafta içinde yapılan 39. Frankfurt Kitap Fuarı'nın yıldızı Gorbaçov'un "Yeniden Yapılanma" adlı kitabıydı. Kitap kasım başında ABD'de de yayınlanacak.

● **"Çakal" lakabıyla bilinen uluslararası** terörist Carlos'un Güney Yemen'e ait Socotra Adası'na sığındığı iddia ediliyor.

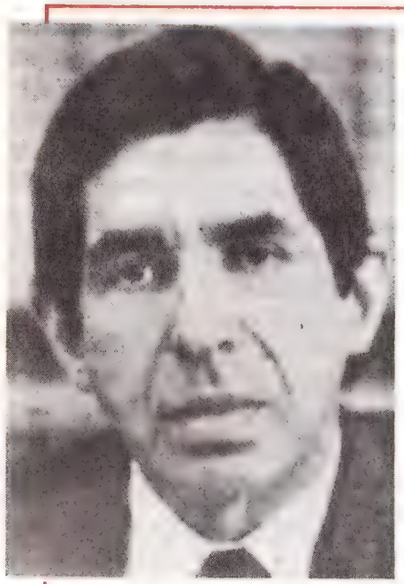

PORTRE

OSCAR ARIAS SANCHEZ

Orta Amerika'ya barış

Bu yılın Nobel Barış Ödülü, hiç beklenmedik bir şekilde Kosta Rika'nın çiçeği burnunda devlet başkanına verildi. Orta Amerika'nın en huzurlu ülkesi olan Kosta Rika'nın lideri Oscar Arias Sanchez, iç savaşlarla kaynayan bu bölgeye barış getirme çabaları nedeniyle ödüle layık görüldü. Sanchez 1986 Mayısı'nda iktidara geldiği günden itibaren Orta Amerika için bir barış planı önermiş ve bunun gerçekleşmesi için hemen kollarını sıvamıştı. Guatemala, Honduras, Nikaragua, El Salvador ve KostaRika'yı kapsayan Arias Planı, geçen ağustos ayında söz konusu beş ülke tarafından imzalanan barış antlaşmasıyla noktalanmıştı.

Hukuk ve ekonomi öğrenimi gören Arias Sanchez'in, politikaya ilgisi daha öğrencilik yıllarında başlamış ve Merkez-Sol Ulusal Kurtuluş Partisi içinde hızla yükselmişti. Beş yıl boyunca Planlama Bakanlığı yapan Sanchez daha sonra partinin genel sekreterliğine seçilmiş ve devlet başkanı olana kadar bu görevde kalmıştı.

İŞ DÜNYASININ SANATLA İLİŞKİSİ

Estetik yatırımlar

Türkiye'de sanatsal etkinliklere destek vermede yabancı sermayeli kuruluşlar dikkat çekiyor. İstanbul Festivali'nin en büyük destekçisi Osmanlı Bankası'ydı

Şirketler dünyasının yeni yıldızlarından ESKA'nın Yönetim Kurulu Başkanı Selim Edes'le yaptığı görüşme sırasında, **Nokta** muhabirinin gözü, birden duvardaki tabloya ilişti. Tablo, Edes'in çalışma masasının tam karşısına gelen duvarda asılıydı... Ve, üstünde eski Türkçe bir imza taşıyordu. Arkadaşımız sordu: "Kimin bu tablo?" Selim Edes, -ki, kendisi, ODTÜ mezunuydu. Bugüne kadar, Amerikalılarla ve birçok yabancıyla iş yapmıştı, İsviçre ya da Colorado'ya kayağa gitmekten büyük tat alıyordu- birden tabloya doğru hamle yaptı.

"Evet" diyordu Edes,"gerçekten de bu tablonun üstündeki imza, eski Türkçe. İlk defa fark ediyorum. Bu tabloyu sevdiğim için buraya astım. Ama ressamını şimdi tam bilemiyorum. Daha doğrusu biliyordum da unuttum."

Evet. Geçmişi ve donatımı ile dışa dönük bir izlenim veren bir işadamımız, çalışma masasının tam karşısında asılı duran bir tablo ile ancak bu kadar ilgilenebilmişti.

İş dünyasının geri kalan bölümünün sanatla ilişkileri ne durumdaydı acaba?

Bir işadamından, bir "sanatçı inceliği" ile sanata ilgi duyması beklenemezdi elbet. Ama, Türk işadamlarının, parasal olarak sanatsal etkinliklere ne kadar ve ne biçimde omuz verdikleri merak edilebilirdi...

Örneğin, 25 Eylül-15 Kasım tarihleri arasına yayılan 1. Uluslararası İstanbul Çağdaş Sanat Sergileri'ne iş dünyası ne ölçüde arka çıkabilmişti?

Söz konusu sergiler için hazırlanan küçük broşürde, ilk ipuçları vardı zaten: İstanbul Kültür Sanat Vakfı 7 kuruluşun adını vererek katkılarından dolayı teşekkürlerini belirtiyordu.

Organizasyonu düzenleyen ilgililer, biraz zorlanmışlardı doğrusu. Zorlanmışlardı. Çünkü, ilk kez, böyle bir etkinlik yapılıyordu. Dolayısıyla, yapılan işin ne olduğunu kimse pek bilmiyordu. Bu da ekonomik katkılara "düşünce payı" katan bir engel oluyordu. Bir de, söz konusu sergilerin yılın ikinci yarısına denk gelmesi işi zorlaştırmıştı. Çünkü, firmalar, bütçelerinde sanata ne kadar katkı yapacaklarını yıl başından belirliyorlar ve yıl sonuna doğru gündeme gelen bir yeniliğe ekonomik olarak uyum yapamıyorlardı.

Bütün bu zorluklara karşın, 1. Uluslararası İstanbul Çağdaş Sanat Sergileri'ne:

- **Bezmenler** (Mensucat Santral) 30 milyon
- **Northern Telecom** 15 milyon
- **Eczacıbaşı** 10 milyon
- **Kavala** 5 milyon
- **Hürriyet** 5 milyon
- **Soyak İnşaat ve Tic. AŞ** (ışıklandırma işini yaparak) 2 milyon liralık bir katkı yapmışlardı.
- **Alexander and Alexander Sigorta Müşavirlik AŞ**'nin katkısını ise, rakamla yansıtmak kolay değildi. Çünkü, şirket, sergilenen tabloları sigorta etmek gibi belalı bir işi üstlenmişti.

Sanat etkinliklerine katkısı açısından adı en çok duyulanlardan biri Nejat Eczacıbaşı. Yandaki tablo da Eczacıbaşı Vakfı'nın koleksiyonu arasında yer alan Eren Eyüboğlu'nun Beylerbeyi adlı tablosu

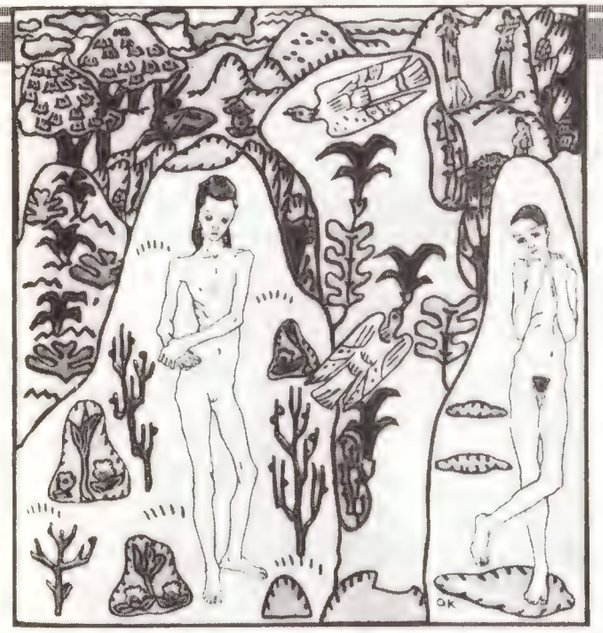

Yabancı sanatçıların eserlerinin getirtilip sergilenmesinde işadamlarının katkısı önemli. Örneğin 1908 yılına ait taş baskı bu eser Avusturya'dan Bezmen'ler sayesinde getirtilebildi ve İstanbul'da sergilendi. Eser Oscar Kokoschka'ya ait.

Bu yedili listede, Koç ya da Sabancı gibi Türkiye'nin önde gelen kuruluşlarına rastlanmıyordu. Yalnız bu sergilerde ekonomik destek vermede değil; İstanbul Festivali'ne katkı yapmada da Koç ya da Sabancı adını listelerde bulmak kolay değildi.

Neden böyleydi?

Koç ve Sabancı Holding'te bu konuyla ilgili yetkililer aşağı yukarı aynı şeyi söyleyeceklerdi.

"Biz ne yaparsak, kendi çatımız altında yaparız. Kendi çatımız altında olsun isteriz."

Anlaşılan ekonomideki "tekelci" eğilimleri, sanatta da sürüyordu...

Sabancı'nın "kendine ait" büyük bir resim koleksiyonu olduğu biliniyordu. Kuşkusuz tablo satın almak da sanata, sanatçıya destek çıkmak anlamına geliyor. Ama bir de, bütün bu sanatsal değerleri, daha geniş yığınlarla paylaşmak var. Bu anlamda, Sabancı, henüz "**tekelci**" gözükmekle birlikte, ileri dönük olarak elindeki koleksiyonu "**müze**" haline getirmeyi de düşünme aşamasına gelmiş bulunuyor. Sabancı'nın vakıf çatısı altında yaptıklarına bakıldığında ise, sanattan çok, eğitime, okullara, kütüphanelere destek vermeyi yeğlediği görülüyor. Onun dışındaki konser, resim sergileri gibi etkinlikleri, Sabancı Holding'in, Akbank kanalı ile ve Akbank çatısı altında desteklediği biliniyor.

En büyük tablo koleksiyonuna sahip işadamlarından Halil Bezmen de iddialı isimlerden. Sergilenen bu tablo da Bezmen'lerin koleksiyonundan Zeki Faik İzer'e ait Figür isimli tablo

Koç Topluluğu'na gelince... Onlar da Sadberk Hanım Müzesi ile övünüyorlar. Vehbi Koç'un eşi Sadberk Hanım'ın topladığı eski antikalardan oluşan ve Koç ailesinin yeni birikimleri ile zenginleşen bir müze bu.

Sadberk Hanım Müzesi'nin bir de 100 kişilik bir konser salonu var. Orada, belli zamanlarda konserler

15. İstanbul Festivali'ne hangi firma ne kadar katkı yaptı?

Firma adı	Milyon TL.
Osmanlı Bankası	50
Etap Otelleri	35
Netaş	20
Airbus	15
Eczacıbaşı	10
Cumhuriyet	10
JVC	10
Sheraton	10
Otomarsan	10
Sandoz	10
Garanti Bankası	10
Aygaz (Koç'a bağlı)	8
Perfektüp	8
Bumerang	8
Mensa	7
Tatko	7
İzzet Baysal	7
Dışbank	7
Chemical Mitsui Bank	7
Vakko	6
Koç Amerikan Bank	6
Hilton	6
Roche Ciba-Nestle	6
Hürriyet	6
Sabah gazetesi	5
Halk Sigorta	5
Organik Kimya	5
İktisat Bankası	5
Pirelli	4
Birleşik Alman İlaçları	4
IBM	4
Milliyet	4
Tekfen	4
Ünilever-İş	3
Işıklar Holding	3
Türk-Henkel	3
Libaş	3
Basf-Hoechst	3
Ege Holding	3
Tutibank	3
Alarko	3
Şişe Cam	3
Vakıflar Bankası	3
BP	2
Fethi Tanalay	2

Caz ustası Ray Charles'ın gelişine katkıda bulunan kuruluş Türkiye ETAP Otelleri idi.

veriliyor. Ama sadece 100 kişi için...

Sanatsal etkinliklere kendi çatısı altında (kendine bağlı bir vakıfla) katkı yapmayı tercih eden kuruluşlardan biri de ENKA. Onlar da İstanbul Festivali gibi etkinliklere para ayırmayı pek tercih etmiyorlar. Buna karşın, son yıllarda bilim ve sanat ödülleri dağıtmaya başladılar. Sanatçının doğrudan "kendisine" katkı yapmayı hedef alan bir yaklaşım bu. Oysa, konser ya da sergi gibi etkinliklere katkı yapıldığında, hem sanatçıya hem de sanatı izlemek isteyenlere arka çıkmak mümkün olabiliyor. ENKA Vakfı yetkilileri son dört yıl içinde bilim ve sanat ödülleri çerçevesinde -yemek ve ziyafetler hariç- 150 milyon harcadığını açıklıyorlar. Bu yılın bütçesi ise 50 milyon.

"Yapacaksam ben yaparım, arada kendi ismimi kaynattırmam" diyen Koç'lara Sabancılara, ENKA'cılara kolay rastlanmamasına karşın, İstanbul Festivali'ne katkı yapan firma isimlerine bakıldığında, çoğunluğu **"yabancı kökenli"** firmaların aldığı görülüyor. Onların içinde de **"birinci"** sırayı Osmanlı Bankası alıyor. Geçtiğimiz yaz, Osmanlı Bankası, İstanbul Festivali'ne Orpheus Oda Orkestrası için 25 milyon liralık katkı yapmış. Onunla da kalmamış 15 milyon lira konser salonu sandalyeleri için, 10 milyon da poşet ve broşür için vermiş. Sandalye katkısını duyunca şaşmamak mümkün değil. Meğerse, her yıl Spor Sergi gibi büyük salonlarda yüzde 35-40 sandalye firesi ortaya çıkıyormuş.

İstanbul Festivali'ne katkı yapmada Osmanlı Bankası'ndan sonra gelen isim, Etap Otelleri. Ray Charles konserleri için Etap'ın yaptığı katkı 35 milyon lira gözüküyor. Hemen burada bir not düşelim. Otellerin katkısı, parasal olarak ifade edilmekle birlikte, konaklama hizmeti vererek (bir miktar aynı) olabiliyor.

Üçüncülük, Netaş'ta. Büyük Kanada Devlet Balesi'nin 3 gösterisi için Netaş 20 milyonluk katkı yapmış.

Festival'in önemli destekçilerinden biri de hiç kuşkusuz Eczacıbaşı. Nejat Eczacıbaşı'nın İstanbul Kültür Sanat Vakfı'nda yönetim kurulu başkanlığıyla "somut" olarak gözüken desteğin ötesinde, şunu da unutmamak gerek. Eczacıbaşı, kendi çatısı altında bir ayrı sanat vakfına sahip olduğu halde, İstanbul Festivali'ne de katkı yapıyor. Bu yaz İstanbul Festivali'ne 10 milyon liralık destek vermişler.

Festival programı incelendiğinde hemen hemen her gösteriye bir kuruluşun destek verdiği görülüyor. Bazı gösterilerin de destekçisi yok. Bu durum son anda belirlenen bir gösteriye "destekçi" bulmanın imkânsızlığından kaynaklanabildiği gibi STFA türü içine kapalı, utangaç, reklamdan kaçınan firmaların -küçük de olsa- katkı yapıp, adlarının kullanılmasını istememelerinden doğabiliyor.

1987'de İstanbul Kültür Sanat Vakfı'nın tüm bütçesi 1,5 milyar (bütün gösteri, sergi ve festivaller dahil olmak üzere). Vakfın tüm gelirleri bundan ibaret değil kuşkusuz. Bilet satışlarından da kazanıyorlar ve sonuçta asla zarar etmiyorlar.

Bugünlerde, I. Uluslararası Çağdaş Sanat Sergileri ile meşgul gözüken vakfın, gerçekte gündeminde çok daha başka işler var. 1988 bizim için **gelecek yıl** ise onlar için şimdiden başlamış bulunuyor. 7. Uluslararası Sinema Günleri için harıl harıl çalışıyorlar. Bütçeler hazır. Firmalara katkı yapmaları için sunulacak öneriler, dosyalar da öyle... Yaklaşık 76 milyonluk bir harcama kalemi var gündemlerinde... Bakalım, şirketler dünyası sinema sanatına ne kadar arka çıkacak? ●

New York'un ünlü Orpheus Oda Orkestrası da Osmanlı Bankası AŞ'nin katkıları sayesinde İstanbul Festival'ine katılmıştı.

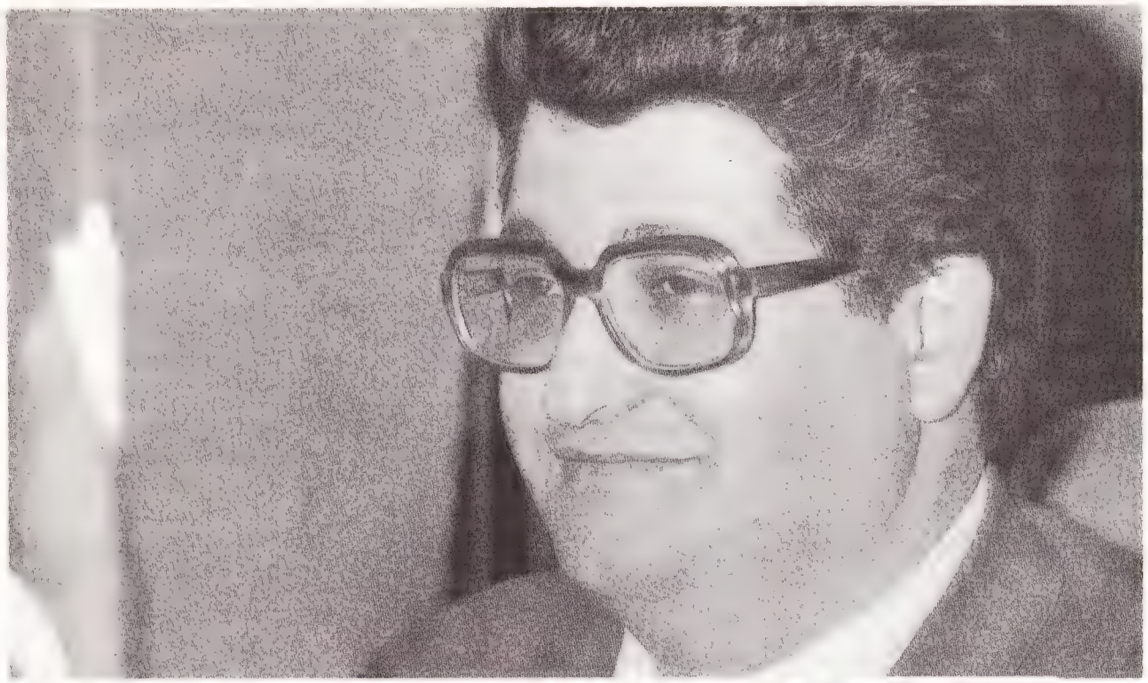

"Çağ atlamak, Türk insanının ancak televizyonlarda görebildiği refah ve yaşama imkânlarının Türkiye'ye gelmiş olmasıdır"

SÖYLEŞİ / YUSUF BOZKURT ÖZAL

"Borcumuz itibarımızdır..."

DPT Müsteşarı iken ANAP'tan milletvekili adayı olan Özal biraderlerden Yusuf Bozkurt Özal, Özal ekonomisinin çeşitli sorunları üzerine* Nokta*'dan Ayşe Sazak'ın sorularını yanıtladı.

Nokta: Sizin öncülüğünüzü yaptığınız ABD deneyimli bir ekol işbaşında ve etkin. Bu etkinliğin daha da artacağı gözlemleniyor. Bürokrasi konusunda görüşlerinize dayanarak, yani bürokrasiyi yenilemek ve azaltmak,engel niteliğinden sıyırarak, dışticaret,maliye ve Hazine konularında yapacağınız yenilikler neler olacaktır?

Özal: Beni, ABD deneyimli, ABD eğitimli olarak nitelendirmemeniz gerekir. Ben uzun seneler Türkiye'de çalıştım, ABD'ye 1979-1984 arasında Dünya Bankası'nda çalışmak üzere gittim. Dolayısıyla ben bürokraside çalıştım, bürokrasiyi iyi bilirim. Türkiye'nin özel sektöründe uzun seneler çalıştım. Dışarıdan yabancılar geliyor ve Türkiye'nin ekonomisini yönlendiriyor gibi düşünmemek lazım. Tabii ki ANAP iktidarının önemli meselelerinden birisinin de bürokrasinin azaltılmasıdır. Bu konuda pek çok çalışma yapılmıştır ve pek çok konuda bürokrasi azaltılmıştır. Bürokrasinin en yoğun olduğu yerlerden biri Teşvik Uygulama, yani yabancı sermaye konusuydu. Buradan 50 bin kadar evrak geçiyordu. Nitekim geldiğimizden itibaren bürokraside modern metotlar kullanmışızdır.

Nokta: Türkiye'nin en önemli sorununun "kaynak" olduğunu söylersek, DPT'deyken sizin ekonomiye kazandırdığınız veya önerdiğiniz ne gibi kaynaklar oldu.?

Özal: Bizce en önemli kaynak, kendi içimizdeki kaynak, yani "insan kaynağıdır." Türkiye'nin nüfusu büyüktür. Bu nüfus içerisinde tahsilli ve kültürlü insanlar yetişmektedir. Bakınız, Türkiye'de çok değerli insanlar vardır. Bunları bulup bulup ortaya çıkarmak lazımdır. Ben kendi teşkilatımda, işbaşına geçtiğimden bu yana, her sene 20 kadar elemanımızı yurtdışına master yapmaları için gönderdim. Aşağı yukarı bunların önemli bir kısmı bu sene yurda dönmeye başladılar. Diğer yandan biz plancılık anlayışımızla gördüğümüz diğer bir kaynak, yani para kaynağı, "iç tasarruf"lardır. İşte bizim 1983-1987 arasında yaptığımız en önemli icraatlardan birisi de iç tasarrufu artırıcı yönde olmuştur. Uygulanan faiz politikası, gelir ortaklığı senetleri sistemleri ve diğer tasarruf araçlarıyla -ki bunlar döviz tasarruf hesaplarıdır- 1983'te GSMH'nın yüzde onaltısı olan tasarruf oranı, 1986'da yüzde yirmi iki oranına çıkmıştır. Bizim 1983 - 1986 arasında yaptığımız en önemli şey, ülkenin dış itibarını artırmış olmamızdır. Diğer partiler tenkit ediyorlar: "Efendim, Türkiye'nin dış borçlarını şu kadar yükseltiniz..." Biliyorsunuz itibarsız kişiye dışarıda kimse borç vermez. Eğer dış borcumuzu ne kadar yükselttikse, biz bunları dış itibarımızla almışızdır. Daha önce 16 milyar borç ama, ihracat iki buçuk milyar düzeyindeydi. Şimdi borç 33-34 milyar dolar, ihracat 9 milyar dolar düzeyi-

ne çıkmış. Ayrıca bunun, turizm gelirleri bölümü var. O zamanlar turizm geliri de doğru dürüst yoktu. Bugün Türkiye, çok büyük ödeme gücüne erişmiştir. Yani anlayacağınız ikinci kaynak hem iç tasarruflar hem de dış tasarruflardır.

Nokta: "Çağ atlamak" gibi bir sloganınız var. 30 milyar dolar dış borçla çağ atlamak zor olmayacak mı?

Özal: Çağ atlamak ile şunu kastediyoruz. Türk insanının ancak televizyonlarda görebildiği başka ülkelerin refah ve yaşama imkânlarının Türkiye'ye gelmiş olması. Ben burada akrabamda kalıyorum. Eskiden evlerinde radyo bulunmazdı. Gaz lambası ile aydınlanıyorlardı. Şimdi evlerinde Renkli televizyon ve video var. Otomatik telefonlarını çevirdikleri zaman dünyanın herhangi bir yeriyle konuşabiliyorlar. Belki bunlara başkaları lüks diyebilir ama bu, memleketimizin insanının yaşam standartıdır.

Nokta: Bu "çağ atlama" olayı insanların yaşamında olumsuzluk getirecek mi?

Özal: Olumsuzluk getiriyor. Köylümüz evde oturuyor. Eskiden elektrik yoktu, gaz lambasıyla aydınlanırdı, çamaşırını karısı yakındaki derede yıkardı. Biz çağ atlarken, köylere elektrik geliyor. Elektrik geldiği için benim vatandaşım televizyon istiyor, çamaşır makinası alıyor, hanımının elleri bozulmasın diye bulaşık eldiveni istiyor. Fakat bunları alırken bir bakıyor borca girmiş. Hayat pahalılaştı diye feryat ediyor, bu sefer. Sıkıntı budur. İnsanlar hayat standartlarının yükseldiğini görüyorlar fakat bunları alırken söylüyor, eski hayatını düşündüğünde Allaha şükür diyor.

Nokta: Çağ atlarken 30 milyar dolarlık dış borç meselesi...

Özal: Eskiden biz 16 milyar borcu ödeyemiyorduk. Çünkü, gelirimiz yoktu. Türkiye eskiden kalma usulle tütün, pamuk, fındık gibi alışageldiğimiz malları ihraç edegelmiş bir ülkeydi. Biz borçlarını en iyi ödeyen ülkelerin yanındayız.Türkiye'nin ihracatının yüzde yetmiş beşi bugün sanayi mallarıdır. İnşallah bu yıl 9 milyar doları geçer. 33 milyarın dörtte biri yapar bu rakam. 16 milyarın ise 2 milyarlık ihracat sekizde biri yapar. Bir de turizm gelirlerini ilave ederseniz, bunlarla birlikte hesap ederseniz Türkiye'nin ödeme gücünün çok arttığını göreceksiniz.

Nokta: Enflasyon konusunda Sayın Turgut Özal ile sizin aranızda, ne tip bir ayrılık vardır? Yani enflasyonun aşağı çekilmesi konusunda...

Özal: Dışa açılıyoruz. Gümrük vergileri iniyor. Türkiye'deki fiyat yapısıyla yavaş yavaş, Ortak Pazar'daki fiyat yapısı birbirine yaklaşıyor. Türkiye'de yiyecek maddeleri sanayi maddelerine göre daha ucuzdur. Türkiye'de otomobil pahalıdır, meyve-sebze daha ucuzdur nispi olarak. Avrupa ülkelerinde bunun tersi söz konusudur.

Türkiye'de enflasyon hesabında gıda maddeleri ağırlıklıdır. En önemli mesele iç tasarrufu artırarak finansmanı, çoğalan ve sağlam kaynaklara dayandırırsak, enflasyonu vatandaşı etkilemeyecek düzeylere indirebiliriz. Enflasyonu Batı ülkelerindeki gibi sıfıra indirmek biraz önce belirttiğim bebeplerden dolayı Tükiye için mümkün değildir. Bu,Türkiye için Ortak Pazar ülkeleriyle aynı seviyeye geldiği zaman mümkün olur●

ODAK FİLM SUNAR

ANAYURT OTELİ

Beyoğlu DÜNYA
Kadıköy KADIKÖY
Orfakoy O.S.M
Bakirkoy SİNEMA 74

Oğlumuz
GÖRKEM 'in
doğumunu müjdeleriz.
10.Ekim.1987
Tülin-Haluk Bolat

DEVREN
Satılık Cilt Atölyesi
Tel: 528 48 07

ÇAĞDAŞ PİYANO KURSLARI

Piyanist Leyla Pamir'in, TİMUR SELÇUK'un **ÇAĞDAŞ MÜZİK MERKEZİ**'nde, çağdaş temel piyano okullarını tanıtan ve çağdaş piyano pedagojisini amaçlayan kursları başlıyor. 15 Ekim'den itibaren müracaatları alan kurs, çocuklara müzik kültürünü, müzik üslûplarını ve piyano tekniğini vermek isteyen amatör ve profesyonel piyanistlere sesleniyor.

DÜNYANIN EN MODERN FİLOSUNA SAHİP HAVAYOLU İLE İLK KARŞILAŞMANIZ.

30 Ekim 1987 gece yarısından sonra her Cumartesi, Singapurlu genç kızlar göreceksiniz İstanbul'da. Her biri birbirinden nazik ve zarif birer Singapur simgesi...Geleneksel kıyafetleri Sarong Kebeya'larıyla dolaşacaklar İstanbul caddelerinde. Ve, dünyanın en modern filosu içinde yer alan 747'lerden biri ile direkt Singapur'a götürecekler sizleri.Uçuş boyunca ağırlayacaklar... Konukseverliğiyle diğer havayollarının bile takdirini kazanan Singapur Havayolları'na yaraşır biçimde.

bir harika yolculuk
SINGAPORE AIRLINES

Rezervasyon: (1) 132 37 06 (4 hat)

Çöpçatanların ecesi Yüksel Uzel

ANAP ÇÖPÇATANI

Uzmanlaşmanın giderek önem kazandığı bir dünyada yaşıyoruz. Ülkemiz ise birçok alanda uzman sıkıntısı çekiyor. Ancak değişen dünyayla ters orantılı gelişmeler de yok değil. Örnekse çöpçatanlık. Bu eskiden beri hiç eksikliği duyulmayan bir uzmanlık alanı. Bu alanda isim sahibi olanlardan biri de Türk sanat müziği sanatçısı **Yüksel Uzel.** Şarkıcılığın yanı sıra çöpçatanlığı da yürüten Uzel'in yaptığı işlerin büyüklüğüne bakılırsa ona çöpçatanların ecesi demek de mümkün.

Uzel'in meslek kariyerinde Başbakan Turgut Özal'ın kızı, **Zeynep Özal'**la baterist **Asım Ekren'**i, hafif batı müziği sanatçısı **Osman Yağmurdereli** ile eski Ulaştırma **Bakanı Veysel Atasoy'**un kardeşi **Işıl'**ı baş göz etmek gibi önemli başarıları var. Ancak bir süredir ANAP içinde icrai faaliyet eden Uzel, araya aile sorunu girince politik arenadan çekildi ve türkücü **Kâmil Sönmez** ile 25 yaşındaki yeğeni **Nilgün Emre'**nin tanışıp evlenmelerini sağladı. 17 Ekim günü Kadıköy Evlendirme Dairesi'nde kıyılan nikâhtan sonra yeniden elleri boş kalan Uzel'in, bu kez hangi alanda birbirinin yolunu gözleyen yalnız kuşlara çöpçatanlık yapacağı merak konusu.

ZAMAN GAZETESİ DOĞRAMACI'YA KARŞI

Zaman gazetesi, **İhsan Doğramacı**'dan intikamını aldı. YÖK binası son günlerde telefon sesleriyle çın çın çınlıyor ve arayanların büyük bölümü İhsan Doğramacı'yı istiyorlar. Telefon edenlerde türbanlı kızlar. Gerçi sekreterler bunları atlatıyorlar ama, gürültüden kafası şişen Doğramacı yine de Zaman'a çattığına pişman olsa gerek.

Mücadele, bir süre önce Doğramacı'nın kendisini türban konusunda sıkıştıran Zaman muhabirine "Siz maksatlı sorular soruyorsunuz. Zaten adınızdan da belli. Zaman'ı tersinden okuyun 'namaz' çıkar. Maksadınızı biliyorum" demesiyle başlıyordu. Zaman gazetesi bu saldırıyı ertesi gün şu açıklamayla yanıtlıyordu: "Sorunu olan türbanlı öğrencilerin başvurması için Doğramacı'nın telefon numarasını yayınlıyoruz." Bakalım olay nereye bağlanacak. Doğramacı pes edip türbana geçit mi verecek? Yoksa telefon numarasını mı değiştirecek? Bizden YÖK Başkanı'na hatırlatması, Zaman muhabirleri son derece "sabırlı."

Doğramacı: Ziller türban için çalıyor

TAŞAR'IN GENELEV KORKUSU

ANAP Genel Başkan Müşaviri **Mustafa Taşar,** şöminenin başında bir yandan sanki gizli belgeleri imha edermiş gibi, binlerce kartvizitini yakıyor, bir yandan da acaba benzer başka olaylarda olur mu? diye kara kara düşünüyordu. Sebebini sormadan imzalanan bir kartla başlayan olayın öyküsü son derece traji-komikti.

ADEM ALTAN / NOKTA

Taşar, "Bize kart yaktıran kadere bak" şarkısını terennüm ediyor

Geçtiğimiz günlerde bir partili Taşar'a gelerek "Aman Taşar, canım Taşar. Bilirim senin kartların her kapıyı açar. Gözünü seveyim şu Malatya Valisi'ne bir kart yaz da işim görülsün. Duam üzerinden eksik olmaz" diyordu.

Ehh, işin içine partili duası da girince akan sular durur. Taşar, kartın arkasına isteneni yazıyor ama partilinin derdinin ne olduğunu sormak aklına bile gelmiyordu. Ancak iki gün sonra Malatya Valisi'nden gelen telefon Taşar'ı yerinden hop oturtup, hop kaldıracak cinstendi. Malatya Valisi şaşkın bir şekilde "Sayın Taşar gerçekten Malatya'da bir genelev açılmasını siz mi istiyorsunuz? Kartınızla gelen yakınınıza ben ne cevap vereyim?" diye soruyordu. Bugünlerde Taşar, her rastladığına ilk olarak "Eski kartlarım hükümsüzdür" demekle meşgul.

ÖMER BALIKSIRTI

200 MİLYARLIK ÇANTA

Juan Carlos, Leydi Diana, Julio İglesias... Bu ünlülerin ortak noktası hepsinin kollarında **Chopard** saatleri taşıyor olmaları. Her biri sermaye değerindeki saatleri üreten Chopard firması, geçtiğimiz günlerde İstanbul'da 200 milyar değerinde, 450 parçadan oluşan bir koleksiyonu sergiledi. İstanbul sosyetesinin doluştuğu bu sergide, bütün gözler 20 güvenlik görevlisi tarafından korunan siyah bir deri çantanın üzerindeydi. 200 milyarın içine sığdığı bu çantaya ulaşmak, bırakın ulaşmayı fotoğrafını çekmek bile neredeyse imkânsız gibiydi. Nitekim arkadaşımız **Ömer Balıksırtı,** çantanın fotoğrafını çekmek için harekete geçmişti ki bu "hain emeli" isminin **Kâmil** olduğunu söyleyen bir güvenlik görevlisi tarafından sert bir sesle engellendi: "Senin niyetin bizi soydurmak mı? Başımıza iş mi açacaksın?" Her ne kadar çantanın fotoğrafını çekmekle, başa iş açmak mantıksal düzlemde yan yana gelmiyorlarsa da sonunda iş tatlıya bağlandı ve bu "bir başka çanta"nın kadınlar tuvaletinde olmak kaydıyla fotoğrafının alınmasına izin çıktı.

Çanta 200 milyarlık olunca, ancak kadınlar tuvaletinde poz veriyor (yanda) ; Yeni moda kurdelalı saatler, elbisenin rengine göre farklı kurdelaları mevcut

ESAS OĞLAN ŞENER ŞEN

Şener Şen, Antalya Film Festivali'nde "En İyi Erkek Oyuncu" seçildi. Arkadaşımız **Hızır Tüzel,** bu durum muvacehesinde dayanamayarak Şener Şen ile konuştu:

—Altın Portakal aldığınız söyleniyor. Aslı var mı?

—Öyle bir söylenti benim de kulağıma geldi. Hatta konuyla ilgili bir-iki resim de gördüm. Elimde ödül havaya kaldırmışım falan. Evet, evet gördüm. Ama ne dereceye kadar doğru bilemem. Ben bu resimlerin yalancısıyım.

—Antalya'da adı komedyene çıkmış sanatçılara pek ödül verilmez de onun için sorduk. Şimdiye kadar bir tek **Kemal Sunal** almıştı.

—Şaka bir yana bütün festivallerde komedinin dışlanması diye bir kural vardır. Ama ben kendimi salt komedi oyuncusu olarak görmüyorum. Filmlerimizde komedi-dramı, hayatın kendisi kadar yansıtmaya çalışıyoruz.

—Bu ödülü hep starlarımız alır. Siz de artık kendinizi bir star olarak görüyor musunuz?

—Biz seyircinin ilgisiyle filmlerimizin karşılığını, ödüllerini zaten almıştık. Ödül seyircinin beğenisinin festivalce de onaylamasıdır. Bizim için ödüller belirleyici değildir.

—Yine de artık "esas oğlan" sayılırsınız, neler hissediyorsunuz?

—Esas oğlanlık buysa, demek ki çok değişmiş. Bizim esas oğlanlığımız, klasik esas oğlanlığa pek uymuyor. Bu yüzden onların duyduğunu duymama imkân yok.

DENİZ DOĞAN / NOKTA

Şen, "Esas oğlanlık buysa, demekki çok değişmiş"

Mesela!

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Ali Coşkun, geçtiğimiz günlerde basına verdiği yemekte, gazetecilerin soru bombardımanına tutuldu. Sorulara birbiri ardına patlayan flaşlar da eklenince Coşkun dayanamadı ve dedi ki:

Çekin, çekin! Sonra da işadamları yıyor diye yazarsınız. Ama hakkınız da var yani...

DOSYA

2000 YILINDA TÜRKİYE

BİLİMSEL KEHANETLER

Geniş omuzlar, dar kalçalar, iri sert hatlı bir gövde ve yüz, ama yumuşak, alımlı, alabildiğine kadınsı bir ifade. Prenses Stephanie'nin öncü-tipini oluşturduğu "erkek bedende güzel kadın" estetiği 21. yüzyılın hemen başında egemenliğini kabul ettirecek. Birkaç yüzyıldır kadın bedeninde yavaş yavaş törpülenen yuvarlaklıklara "işte güzel" diyenlere de artık hiç rastlanmayacak. Dünya ölçeğindeki bu "estetik ilerleme"ye 2000 yılının Türkiye'sinin duyarsız kalması olanaksız. Ancak popüler kültürdeki estetik kanı ve kabulleri iki unsur derinden etkileyecek: Birincisi "Edirne modası", yani Avrupa'yla bütünleşen Türkiye'nin modası. Erkeklerin yüzünden, asırların kazınmış kıllı bir izi, bıyık silinip gidecek. İkincisi de "Urfa modası", yani GAP ve Aşağı Fırat projeleriyle ortaya çıkan olağanüstü kentleşme ve yoğunlaşmanın gündelik yaşama yansımaları. Sözgelimi, sokaklarda baş ve boyunlarına poşu bağlanmış, kara kaşlı, sürmeli gözlü, derin bakışlı Stephanie'ler...

İşte 2000 yılının modası, güzellik anlayışı. Bir tahmin bir anlamda da kehanet. Ya da bir başka yönüyle, erkeklerin çocuklarını farelerden elde edilen sütlerle beslediği, yaşamın toptan bir kumar masasına konduğu, her evin alıcı-verici radyo istasyonu haline geldiği bir Türkiye.. Hayal güçlerinin ötesinde bilim adamları, uzmanlar Nokta *için 2000'li yılları değerlendirdiler.*

1930'lular için 2000 bir dönüm noktasıydı. Merakla beklenen bir eşik taşı. 60'lılar içinse korkulu bir gelecek, sorumlulukların omuzlarına bindiği bir yılbaşı. Peki nasıl geçilecekti 1 Ocak 2000'e? Çetin Altan "Tıpkı bir geminin lombozundan geçip giden sulara bakarcasına" diyordu. "İnsanlar değişimin farkına varmayacaklar. Çok güzel bir yüzyıla, herkesin 1900'lerin gariplikleriyle alay edeceği ve sadece 22. yüzyılla kıyaslandığında kötüleyebilecekleri bir çağa tereyağından kıl çeker gibi..." gidecektik Altan'a göre. Tabii bu 31 Aralık 1999 gecesinin ihtişamını reddetmek anlamına da gelmiyordu. Belki de 3 yıl önceden tüm dünyada hazırlıkların başlayacağı, haftalarca süren bir eğlence ve festivaller silsilesiyle gireceğiz 2000'e. Dile kolay, öyle bir dönüm noktası ki, tüm insanların düşünce biçimleri değişecek. "Kumar, tek gerçek özgürlük haline gelecek" diyordu Aleaddin Şenel. Belki de yüzyıllardır insanların güç anlarında içine gömüldükleri hayal dünyaları yeryüzünden silinecek, belki de tıpkı kanser gibi insanlar birbirlerine "Aaa, bunda hayalcilik tümörü var" diyecekler. Maddi ve sistemli bir yaşamın dışında hiçbir gücün karşı koyamayacağı bir temponun ezikliğiyle girecek insanlar bu yeni çağa. Türkiye'de de...

2000 yılının Türkiye'si yepyeni ve oldukça eski, ama başa çıkılmaz sorunları beraberinde getirecek. Trafik bunun en kolay akla gelen örneği: Prof. Ruşen Keleş, geçtiğimiz aylarda düzenlenen "2000 Yılında Türkiye" sempozyumuna sunduğu bildiride geçen müddet içinde insanların işyerlerine gitmek için harcayacakları zamanın yüzde 50 oranında artacağını belirtiyordu. İTÜ Mimarlık Fakültesi'nde hazırlanan bir raporda ise, 2000 yılına kadar İstanbul'da ilk ve ortaöğrenim öğrencilerinin sayısının iki misline çıkacağı saptanmıştı. Bu bilgiler ışığında 2000 yılında okulların açıldığı sabah işine gitmeye çalışanların halini düşünmek ise gerçekten ürkütücüydü.

Böyle "basit" sorunlar bir yana, yurt dışındaki Türklerin geri dönüşünden, hızla değişen teknolojik atılımlara, insan beyninin keşfinden bitmek üzere olan petrol kaynaklarına pek çok yeni alan ve kavramı zorlayacak, gündeme getirecek yıllar olacak 2000'li yıllar.

"Yeni bir çağa adım atıyoruz" diyen günümüz siyasilerinin başarıları da bir anlamda, o yıllarda sınanıyor olacak. Tüm dünyada binlerce bilim adamı bu alanda, yani geleceğe yönelik projeksiyonlarda, ülkelerinin hangi alanlara ağırlık vermesi gerektiğini araştırırken, Türkiye'de yaşanan rehavetin faturası da o yıllarda çıkarılacak. Bunun tipik bir örneğini Doç. Türkcan şu soruyla ortaya atmıştı denecek belki de: "Önümüzdeki 50 yıl içinTürkiye'yi ipotek altına alan bir proje, GAP, belki 2000'de tamamen anlamsız olacak, çünkü 1960'larda tüm dünyayı sarsan buğday kıtlığına o yıllara kadar binlerce çözüm bulunmuş olacak."

2000 YILINDA TÜRKİYE

"Bir fal açtım"

2000 yılında Türkiye sınırları içinde insanların nasıl düşünüp, nasıl yaşayacakları konusunda eski SBF öğretim üyelerinden Aleaddin Şenel düşüncelerini şöyle açıkladı:

2000 yılında insanlarımızın yaşayacaklarından ve düşüneceklerinden bile emin değilken, nasıl yaşayıp nasıl düşüneceklerini fal açmadan bilemem. Gerçekten, 2000 yılında bir süper gücün nükleer üslerini barındıran TC sınırları içinde hiç kimse yaşamıyor olabilir. Ya da, doğanın, toplumun, kültürün yozlaştırılması sonucunda insanlarımız "insanlıktan çıkmış" bulunabilirler. Veya ortalıkta TC diye bir şey kalmamış olabilir. Son ve ebedi Türk devleti, örneğin Avrupa Topluluğu'na katılma duası kabul edilerek, ebediyete intikal etmiş, insanlarımız öteki ulusların insanlarıyla kaynaşmış olabilir. Her şey bir yana kuramsal ve kavramsal kartlarımla açtığım falıma dayanarak şöyle bir kehanette de bulunabilirim: Eğer hâlâ varlarsa, 2000 yılında insanlarımız ömürlerini yaşamadan ve düşünmeden tüketeceklerdir.

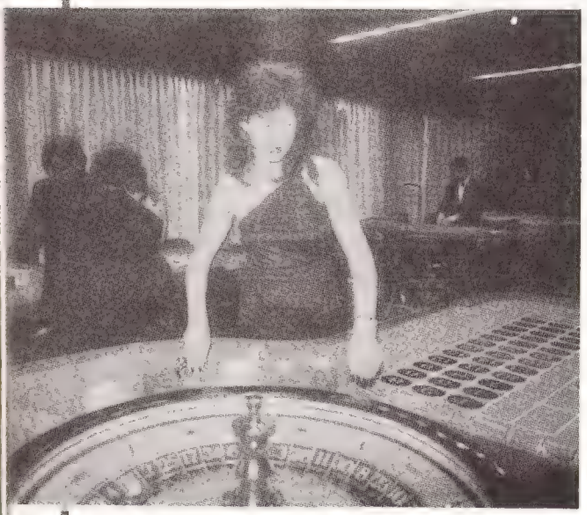

Çalışanlara hafta ortasında verilecek bir gün izin dışında, insanlarımızın büyük kesimi dolapbeygirleri gibi her gün aynı işi yapmayı sürdürecek, makineleşme çalışanların sırtındaki yükü azaltırken, yapılan işin monotonlaşması ve hızlanması, çalışmanın "eski tadını" kaçıracak, insanlarımız bir zamanlar severek sarıldıkları çalışmadan tiksinir olacaklardır.

Kendileri çalışmayıp, "kafalarını" ve paralarını çalıştıranlar ise, gelecek korkusunu ve güvensizlik duygularını yenebilirlerse, fırtına gibi sürükleyici bir iş yaşamının mutluluğuna erişecekler, işten boş kalan zamanlarını da bilumum nimetlerden faydalanarak "insanca" yaşamaya hasredeceklerdir. Örneğin cuma namazlarını Hicaz'da kılacaklar, Paris'ten aldıkları mayolarını, sekreterleri ile birlikte, Bikini Adaları'nda sınayacaklar.

Diğer taraftan, büyük çoğunluğun boş vakitlerinin bir kısmı, tüketim toplumunun mağazaları kolaçan eden insan seli içinde tükenecek. Bir kısmı da, kitle iletişim araçlarıyla sunulan "kültürel" afyonları çekme alışkanlıklarının kurbanı olacak. Çalışanlarımız bu kumarda çalışmayanlar sınıfına atlamanın yollarını arayacaklar; oy pusulalarını oyun kâğıtları gibi kullanıp, bir "hür teşebbüsçü" partiden diğerine şanslarını deneyecekler.

Öte yandan, toplumumuzun atardamarlarından pompalanan kumar tutkusu bu gidişle 2000'e kadar, insanlarımızın kılcal damarlarına dek ulaşmış olacak. Politikacılar, diplomatlar, komutanlar, yeşil çuha kaplı masalarda nükleer silahlarla poker oynayacaklar. İşverenlerimiz kumarı yatırıma, yatırımı kumara dönüştürecekler. Devletimiz (Milli Piyango çekilişlerinin sıklaşma trendine dayanarak yaptığım projeksiyona göre) her öğünde bir piyango sistemini geliştirecek. Nakliye şirketlerimiz, yolcularının ve şoförlerinin yaşamlarıyla oynadıkları kumarı, özel havayolları düzeyine yükseltip hızlandıracaklar. Emeklilerimiz, tüm çalışma yaşamları boyunca biriktirdikleri tasarruflarını, hisse senetlerine yatırarak, bir günde Karun olmanın ya da bir anda kalpten ölmenin heyecanı ile yaşayacaklar.

Ve insanlarımız, kendilerini bu "umut ticareti"ne öylesine kaptırmış olacaklar ki, her bir kumar makinesinin bir programcısının olduğunu ve genelde bu kumarhanenin bir de sahibinin olduğunu göremeyecekler.

Ve insanlarımız, katıldıkları bu kumarda, yalnızca emeklerini değil, tüm yaşamlarını da çarptırdıklarını anladıklarında, iş işten geçmiş olacak mı, olmayacak mı? Açtığım falda işte bu nokta biraz bulanık.

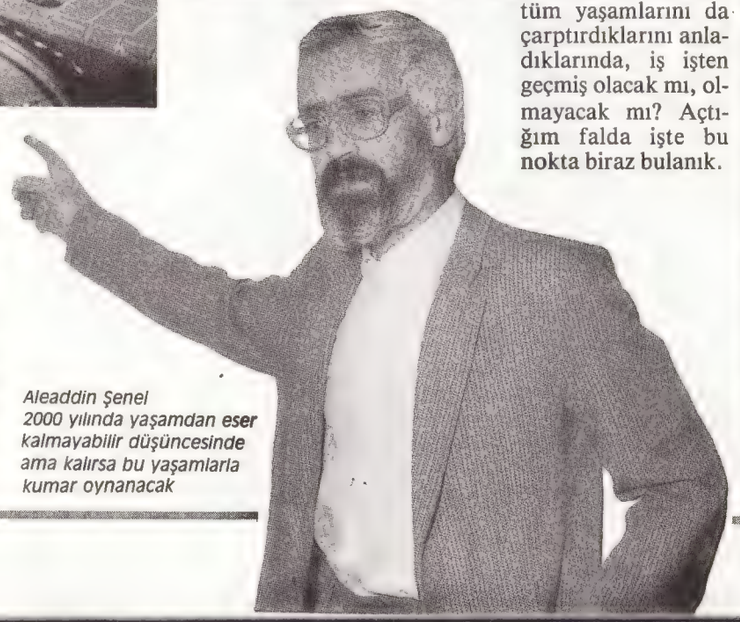

Aleaddin Şenel 2000 yılında yaşamdan eser kalmayabilir düşüncesinde ama kalırsa bu yaşamlarla kumar oynanacak

AET: Tatlı bir hayal mi?

AET-Türkiye ilişkilerinin geleceği konusunda, uzmanlığı her çevrede tartışmasız kabul edilen gazeteci-yazar Mehmet Ali Birand, Nokta için bir senaryo tasarladı.

Tarih: 4 Ocak 2000. Bin yıl şenlikleri Sosyal Demokrat-Liberal koalisyonun başbakanının ağzından dökülen şu sözcükler her şeyi özetliyor: "1990 yılında başlayan katılma müzakerelerini, bir on yıl daha sürdürelim mi, yoksa her şeyi rafa mı kaldıralım?" Gelecek on yıl sonunda, yani 2010'da Türkiye otomatik olarak üyeliğe kabul edilecek mi? Dinci akımların yarattığı tehlike nedeniyle bir diğer askeri müdahaleyle karşılaşıp AET üyeliğini hepten kaybedecek miyiz? Müzakerelerin bir on yıl daha uzatılması karşısında Türk hükümetinin ortaya atacağı koşulu, yani tüm AET organlarında Türkiye'nin gözlemci olarak bulunması koşulunu AET kabul edecek mi? Bu sorular çerçevesinde üretilecek senaryoların sayısı sonsuz. Ama şu şüphesiz ki 2000 yıllarında Türkiye'yi (hiç değilse başında) AET'ye tam üye statüsünde pek göremeyeceğiz. Ancak bunun nedeni de, çok kimselerin tahminlerinin aksine, Yunanistan'ın vetosu olmayacak. Başlıca neden, serbest dolaşımdan korkan Almanya'nın Ankara'ya beklenen desteği verememesi ve Türkiye'nin bütün müzakereler süresince "hazırlıksızlığı"nın ortaya çıkması. Adeta Türkiye adına AET teknisyenlerinin kendi kendilerine müzakere ettikleri bir pazarlık döneminden sonra "çıkmaz yol"a gelinmesi de normal olmayacak mı?

2013 yılında bulunan bir belgesel

Uluslararası politika uzmanı Prof. Haluk Gerger 2000 yılıyla yetinmeyip 2013 yılından hatıralarını kaleme aldı. Konu: Yabancıların gözüyle Türkler.

2000 yılının Ağustos ayında bir reklam şirketi, TRT'de yayımlanacak "İcraatın İçinden" programı için "Türkiye'nin artan itibarı"nı konu alan bir çekim yaptı. Eylülde yayınlanması planlanan filmde Türkiye'de bulunan yabancılarla yapılmış röportajlara da yer verilmişti.

Ne var ki, bu program hiç yayınlanamadı. O tarihte, 1960'tan sonraki dördüncü on yıl geçmişti ve akşamki yayın saatinde ekranda Hava Kuvvetleri Bandosu yer almaktaydı. Yakın tarihle ilgilenenler bileceklerdir; dönemin Genelkurmay Başkanı karargâhından Çankaya'ya gidene dek askeri marşlar çalmış, sonra da yeni Devlet Başkanı TV'nin tüm resmi ve özel kanallarından halka hitap etmişti.

Montajı (daha doğrusu o günlerin ünlü deyimiyle "sansürü") dahi yapılmadan TRT'nin arşivinde uzun süre unutulan bu film geçenlerde bir araştırmacı tarafından bulundu.

Dönemin Başbakanının "Stratejik önemimiz ve dünyadaki itibarımız hızla artmaktadır" sözleriyle başlayan filmde, görüşü alınan bazı yabancıların düşünceleri şunlarmış:

Fransız yayınevi sahibi: "İş yaptığımız Türk yayıncılar, bastıkları kitaplarımız için bize 5000 tiraj üzerinden telif ödüyorlar. Oysa ülkenizin nüfusu 75 milyon. Herhalde 500 bin basıp bize 5 bin bastık diyorlar. Yerinde inceleme yapmaya geldim."

Hong Konglu tüccar: "Biliyorsunuz ülkem geçen yıl Çin'e bağlandı. Ben de İstanbul'a yerleşmeye karar verdim. Memleket hasreti işte, naaparsınız."

Hollandalı öğrenci: "Fuhuş, intihar, hırsızlık ve toplumsal bunalım üzerine tez yazıyordum. Bu gezi çok yararlı ve öğretici oldu."

İtalyan iktisatçı: "Sizden öğrenecek çok şeyimiz var. Paranızdan 5 sıfır atmanız çok ilginçti, yararlı oldu mu acaba?"

Norveçli çevreci: "Denize girecek yer bulamadım. Yarın Yunanistan'a gidiyorum."

Suudi petrolcü: "Turkiyya bir cennet. Sizin ' Kent ' dediğiniz açıkhava kumarhaneleriniz, umumhaneleriniz pek maşallahı. Yine geleceğim inşallah."

Yugoslav futbolcu: "Aslında tatilim bitti ama bir sezon daha uzatacağım. Ülkenizin güneşi siyatiklerime iyi geliyor."

İsveçli hemşire: "Çocuk ölümlerinde dünya birinciliğini sürdürmenize çok şaşırdım. Oysa, bu tatil köyünde o kadar çok yiyecek var ki. Hepsi de burada üretiliyormuş."

Çokuluslu işadamı: "Doğrusu çok etkilendim. Hele ülkenizdeki 'çalışma barışına' hayran oldum. İşçileriniz grev yapacaklarına çalışıyorlar, çok şanslısınız. İşte ben yatırım yapacak yer diye buna derim."

Patagonya'dan üniversite rektörü: "İhsan Doğramacı'nın mezarını ziyarete geldim. Çok heyecanlıyım."

2000 YILINDA TÜRKİYE

AİLE VE CİNSELLİK

Erkekler değişecek

Sosyolog Nilüfer Göle, 2000 yılında erkeklerin kadınlarla, hemcinsleriyle ve çocuklarla olan ilişkilerinde köklü değişiklikler olacağını şu cümlelerle açıklıyor:

2000 yılında erkeğin dokunulmazlığı kalkacak. Kadın kendini sadece zevce ve anne olarak değil de, birey olarak da tanımlamaya başlayınca erkekleri de değiştirecektir.

Erkek "erkek"liğini, hem aile reisi, hem de sosyal başarısı nedeniyle kadına karşı üstünlüğüyle tanımlamıştır. Kadınlar da profesyonel yaşamda etkin olmaya başladıkça erkek-kadın ilişkilerinde eşitlik talep etmeye başlayacaklardır. İşte 2000 yılının erkeği, kadını hem eşi hem de eşiti olarak kabullenmek durumunda kalacaktır.

İkincisi, homoseksüel hareket erkekliğin putlarını yıkacaktır. Erkek ağlamaz fikri yerini "erkek de duygusaldır"a, kendini sadece statü ve para gibi soyut değerlerle tanımlayan erkek, yerini "güzel erkek"e, kendine özen gösteren erkeğe bırakacaktır.

Üçüncü olarak da, erkeklerin "analık"a yaklaşan bir tarzda çocuklarla kuracakları ilişkilerin değişeceğinden söz edebiliriz. Erkek de özel yaşamın sorumluluklarını -çocuk altı değiştirme ya da akşam yemeği ne olacak? gibi- üstlenecektir.

Peki cinselliği nasıl bir evrim bekliyor? Biraz yadırgatıcı ama benim şöyle bir fikrim var: Genç erkekler, erkeklik yaşamlarına pornografik neşriyatla, genç kızlar da fotoromanlarla başladıkları müddetçe kızlarla erkekler arasındaki anlaşmazlığın, gerilimin, hayal kırıklıklarının ortadan kalkması mümkün değil. Kadınların da erkeğin nesneleşmesine, estetik bağlamda ele alınmasına, tıpkı eşcinsellerin getirdiği gibi "erkek de güzeldir" fikrine ihtiyaçları var. Yani bir anlamda erkek pornografisine.

Cinsellik sadece statü, para, başarı gibi soyut hareket noktalarından kurtulacaktır. Zaten pornografinin de bir yasaklar zinciriyle, erkek-kadın eşitsizliğiyle kurulduğu ve erkeklerin de nesneleşmesiyle, bedenleriyle tanımlanmaya başlandıklarında, o, gizemli gücünü kaybedeceğini unutmamalıyız.

Toplumsal rolleri ve statüleri dışında kimlik bilmeyen kadın ve erkekler, ancak daha özgün kimlik arayışına girdiklerinde oyuna, hayalgücüne ve yaratıcılığa yer veren bir toplumdan söz edebileceğiz.

BİLİM

Genetik tak tik tak

Gen mühendisliği, biyoteknoloji ve tıp alanlarındaki bugünkü bazı bulgulardan çıkarak 2000'li yıllar için neler düşünülebileceğini Biyokimya Doktoru Sevgi Yücel* Nokta*'ya anlattı.

2000 yılında insanlar yosunlarla aydınlatılmış sofralarında bir yandan mikrop proteinleri ve yağlarıyla yapılmış yemeklerini yerken bir yandan da çoktan ölmüş anne ve babalarından olma yeni doğmuş kardeşlerine farelerden elde edilmiş koyun sütü içireceklerdir. Bu cümleyi okuyanlar abartılı bir bilimkurgu romanından bir pasaj okuduklarını düşüneceklerdir büyük olasılıkla. Oysa bilimsel açıdan kurgu yönü oldukça hafif bir kehanet bu. Ancak, laboratuvarda elde edilen sonuçların uygulama çalışmaları henüz tamamlanmadığı, ayrıca bilimsel bulguların uygulanmasında yalnızca bilimin kendisinin değil, ekonomik ve politik unsurların da rol oynadığı göz önünde bulundurulursa belli bir tarihte bu bulgular uygulanacaktır demek kehanetin esas kurgu yanını oluşturuyor. Mevcut bazı bulgulardan çıkarak ileriye dönük neler düşünebileceğimizi birlikte inceleyelim isterseniz.

Mikropları protein kaynağı olarak kullanma yönündeki çalışmalar ilerlemiş durumdadır. Yan etkiler giderildiği takdirde, çok ucuz maddelerle ve çok hızlı üreyebildikleri göz önünde bulundurulursa, mikroorganizmalar ucuz protein kaynağı oluşturacaklardır. Mikroorganizmalardan yağ üretilmeye çalışıldığı da hesaba katılırsa 2000'li yıllarda dünyanın açlık sorununa çare bulmak açısından çok önemli adımlar atılacaktır diyebiliriz.

2000 yılında bilim deyince akla genetik mühendisliği gelecek

Koyunlara ait bir gen, fare embriyosuna takılmış ve bu şekilde üretilen farenin geninde koyun sütünde bulunan beta-laktoglobülin saptanmıştır. Sığırlarla ilgili olarak yapılan tüp bebek çalışmalarında tüpte üretilen embriyolar dondurularak uzun süre muhafaza edilebilmekte ve istenildiği zaman bir sığır rahmine yerleştirilerek yavru oluşturulabilmektedir.

Bakterilere, insülin ve interferon üreten insan genlerinin takılması, yine insan geninin koyun embriyosuna, koyun geninin fare embriyosuna takılması, farklı canlılar arasında melezler yaratıldığını göstermektedir. İnsana da başka canlılara ait özelliklerin geçirilmesi yönünde çalışmalar yapılması sosyal sakıncalara rağmen teknik olarak mümkündür. Görülüyorki gen mühendisliği yeni yüzyılın mihenk taşı olabilecektir. Bulgular belki de bilimkurguculaların hayal gücünü de geride bırakacak şekilde artmış olacaktır.

DİN

İslami terör gelişebilir mi?

Prof. Şerif Mardin, Türkiye'de sık sık gündeme gelen İslam olgusunun 2000'e giderken taşıyacağı boyutları değerlendirdi.

İslamdan bahsedildiğinde iki şey birbirine karışıyor. Din bir sindirme aracı değil, bir başkaldırı aracıdır. Din Türkiye'de şimdiye kadar fikirlerini ifade edememiş bir tabakanın, bir orta sınıfın varlığıyla ilgilidir. Din bu tabakanın dilidir. Yaşam ilkokul sıralarında öğrenilen "Peru"nun başkenti Lima'dır", ya da lisede öğrenilen "Compte pozitivizmin kurucusudur," gibi önermelerden ibaret değildir. Bakkalla hesaplaşırken, kişiliğin çapraşık kalıplarına girerken, dünyanın gizemini çözerken renkli bir bilgiye, bir birikime ihtiyaç duyarız. Bahis konusu tabaka, geleneksellikten modernliğe geçerken karşılaştığı çapraşık problemleri çözecek bir dile sahip değildir. Bu dil onlara verilmemiştir. İşte İslami gelenek içinde bu dili bulacaktır.

Şimdilerde liderlerin karizması ortadan kalkıyor. Siyasi liderlerin portresi değişti, hidayete erme vaadi değil, köşeyi dönme vaadi verenler revaçta. İnsanların hepsi birden köşeleri dönmeye yöneliyor, ama hepsi dönemeyecek, hayal kırıklıkları olacak. İki soru ortaya çıkıyor; birincisi bir İslamcı karizmatik lider boşluğu dolduracak mı? Ve asıl önemlisi, hayal kırıklığına uğrayanların kuracağı küçük militan dinci gruplar, tek çözüm olarak terörizmi görecekler mi?

İslam 13 yıl sonra da kitleleri harekete geçirecek mi?

Ali BORATAV

İLETİŞİM

Teknoloji savaşı

Dr. Haluk Şahin, geleceğin en önemli öğesini, iletişim teknolojisinin Türkiye'de 2000 yılında ulaşacağı düzey hakkında sorularımızı yanıtladı.

İletişim teknolojisindeki gelişmeler tek kelimeyle muazzam. En önemli eğilim minyatürleşme. Başlangıçta devasa olan aletler (örneğin bilgisayarlar) mikroskobik hale geliyor. TV kamera ve alıcıları keza... Kol saatlerindeki telefonlar ve televizyonlar da bir hayal olmaktan çıkıyorlar. Bunların fiyatları da ucuzluyor. Öte yandan eskiden tamamen bakır tellere dayanan bilgi iletimi uzay optik sistemlerle gönderilmeye başlanacak, yani bilgi iletimi ışık hızına ulaşacak.

Bütün bunlar her bireyin portatif bir alıcı-verici radyo istasyonu haline geleceği günlerin uzakta olmadığını gösteriyor. Bu koşullarda sansür de anlamsız hale gelecek. Gorbaçov'un Glasnost'u bir anlamda iyi bir öngörüydü bir bakıma. Sansür, bin beş yüz deliği olan bir kazanın iki deliğinin kapatılması anlamına gelir böyle bir toplumda.

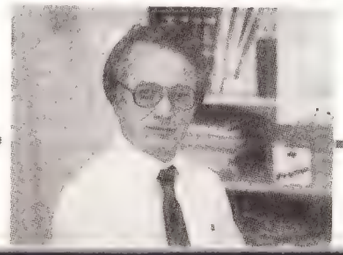

Bu gelişmelerin ışığında mesajın ve yaratıcılığın önemi artacak. Yazılı basın için de aynı şey söz konusu.

Uzmanlık yayınları, olası tehditlerin en önemli kurtarıcısı. Modern teknoloji, komüter baskısını yarattı. Bu sayede, örneğin Beşiktaşlı sosyal demokratlar için 30 tirajlı bir dergi rantabl olarak çıkartılabilecek.

Ve bir tehlike...

Ya bu araçlar kontrol amacıyla kullanılırsa... Bunları kullananların niyetlerine göre özgürleştirici ya da sindirici olabilirler. Meşhur Big Brother ve 1984 örneğinde olduğu gibi... O nedenle teknolojiyi kendiliğinden özgürleştirici sayan kuramların tehlikeli ve safça olduğunu düşünüyorum. Siyaset önemini 2000'li yıllarda hiç de kaybetmeyecek. Zira teknolojinin nasıl kullanılacağı sorusunu bir bakıma siyasetçiler denetleyecek.

39 yıldır kaliteli konutlar üreten
Polat İnşaat AŞ'den,İstanbul'da,
kışlık ve yazlık birarada,
özel konutlar.

TARABYA
POLAT KORU EVLERİ

Polat Koru Evleri *
konforlu bir yaşamı sağlayacak alt yapıya, inşaat kalitesi ve plana sahip daireleriyle...
yüzme havuzlarından squash sahasına ve çocuk parkına kadar, her yaşın insanına yönelik çeşitli sosyal tesisleriyle...
ve seçkin sakinleriyle...
İstanbul'da, yeni ve özel bir yerleşim merkezi olacaktır.
Şehrin gürültüsünden ve hava kirliliğinden uzak, ana yol üzerinde, sadece % 15'i yapı olacak bir arazide, inşaatı başlamış, 120 m²den 290 m² dublekse kadar yalnız 216 daire...
Bugüne kadar, İstanbul'a şehri güzelleştiren yapılar, İstanbullulara konforlu konutlar kazandırmış olan Polat İnşaat'tan.

(*) Levent-Tarabya ana arteri üzerinde, Şoför Sınav Yeri ilerisinde.

POLAT İNŞAAT AŞ

Büyükdere Cad. 87/2, Polat İşhanı, Mecidiyeköy-İstanbul
Tel: 167 55 00-01 Tlx: 26432 plat tr.
Şantiye Şefliği: 162 33 73

Polat İnşaat, bir İBRAHİM POLAT HOLDİNG kuruluşudur.

PHILIPS FSQ VISION

DÜZ VE KARE EKRAN

HER YÖNDEN İZLENEBİLEN

GENİŞ GÖRÜNTÜ ALANI

Düz kare ekran,
köşelerdeki resim kaybını önler;
her açıdan aynı rahatlıkla izleyebileceğiniz
net ve eksiksiz bir görüntü sağlar.
Pencere ve lambaların neden olduğu
yansımalardan etkilenmez; ekrandaki
yazılar ve sayılar, köşelerde bile,
kolaylıkla okunabilir.
Değişik ekran ebatlarından oluşan
Philips Düz Kare serisi, modern ve özgün
tasarımı ile evinizde şık, zarif bir
görünüm yaratır...

PHILIPS ALIN,
GELECEĞİ YAŞAYIN.

70cm 63cm 55cm 55cm

PHILIPS FSQ VISION Philips Düz Kare serisi

PHILIPS

YAŞAM / BİR TİCARET DEHASI

Mr. Turkish lokum

Yıllar önce Türkiye'den Afrika'ya doğru beş parasız ayrılan bir Türk genci bu gün İngiltere'de krallığını ilan etti. Şimdilik sırf lokumculuk alanında...

Yıl 1962...

Anavatan Türkiye'den sürüler halinde kara trene bindirilip, Almanya'da davul zurnayla karşılanan işçilerimizin gözler yaşartan maceraları gazete manşetlerinden düşmezken, adamın biri Kıbrıs'ın Güzelyurt'undan Rodezya'ya doğru yola çıktı... Çıkış o çıkış!.

Yıl 1987...

İngiltere'nin en ünlü gazetelerinden "The Sunday Times" pazar ekinde tonlarca Türk lokumunun üzerine sere serpe uzanmış, keyifle gülümseyen genç işadamını şu sözlerle tanıtıyordu.

"İşte Türk lokumunun gerçek kralı Nihat Darbaz.."

1962 yılında Afrika'nın bilinmezine doğru yola çıkan "Adamın biri" bugünün "Turkish Delight" kralı Nihat Darbaz'ın ta kendisiydi!..

Gerçi Darbaz Rodezya'ya giderken her insanın cesaret edemeyeceği bir "macera yaşamak" düşüncesindeydi, ama o günlerini **Nokta**'ya anlatırken daha o zamanda ticari dehasına sonsuz güven duyduğu anlaşılıyordu:

"Bakir yerlerdi buralar, paranın oluk oluk aktığı yerlerdi, oraları yaşamayan bilmez efendim. Çağdışı zannederler, iddia ediyorum, Avrupa'da bile bu kadar modern, güzel bir cennet köşesi bulamazsınız."

Tam 15 sene yaşadı bu cennet köşede Darbaz, süpermarketler açtı, çiftlikler kurdu. Kısacası milyoner olma yolunda emin adımlarla ilerledi. Ancak 1970'lerin ikinci yarısında Rodezya'da siyahlar bağımsızlık bayrağını açınca Nihat Darbaz tehlikenin kokusunu aldı ve her şeyini satıp İngiltere'nin yolunu tuttu. Genç işadamı haklı olduğunu çok kısa bir süre sonra anladı, Rodezya'lı siyahlar bağımsızlıklarını kazanıp Zimbabwe adını aldılar. Yurtdışına çıkmak isteyen beyazlara da bin sterlinden fazla para çıkaramayacaklarını bildirdiler. Akıllı Türk paçayı tam zamanında kurtarmıştı.

İngiltere'de iki yıl elindeki 30 bin sterlini nasıl işletebileceğini araştırdı. 1980 yılında lokum fabrikasını açtığı zaman piyasa tamamen Rumların egemenliği altındaydı. Yılda elli ton kapasiteyle işe başlayan Darbaz, ilk yılın sonunda rakiplerinden ikisini iflas ettirmişti bile. İkinci yıl ise İngiltere'nin büyük iki süpermarketler zinciri "Tesco" ve "Sainsbury"i müşterileri arasına katmıştı. Bunları "Marks and Spencer" ve "Co Op" izliyor ve beşinci senenin sonunda yıllık 4 bin ton kapasite ve 5 milyon sterlin ciroyla lokumun kralı olduğunu dünyaya ilan ediyordu.

BBC televizyonunda yayınlanan "Nation wide" programının spikeri, Nihat Darbaz'ın Türk lokumunu İngiliz halkına tanıtırken "Hımmm nefis" diyerek beğenisini dile getirirken, ünlü gazete ve dergiler röportaj için sıraya giriyorlardı. Darbaz'a en çok sorulan soru "Bu kadar güzel lokum yapmayı nasıl beceriyorsunuz. Nedir bu işin formülü?" idi. Yanıt ise çok netti:

"Formülüm iki gerçek Türk ustası, Selahattin ve Sami ustalar!.

Ümit ZİLELİ

Nihat Darbaz uzanmış şekerlemelerinin üzerine zenginliğinin keyfini çıkarıyor

Mr. Lokum'un atölyesinde İngiliz işçiler çalışıyor

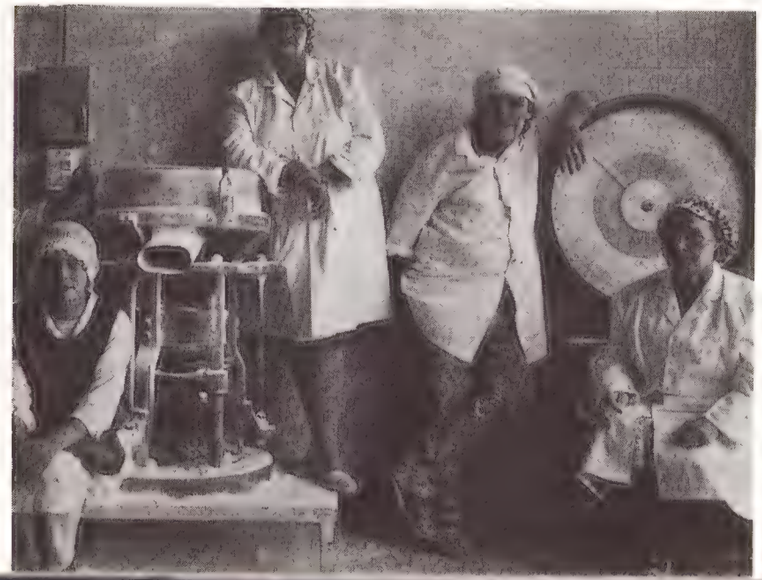

OBEY

For **YapiTel** Telekomünikasyon-Enformasyon Sistemleri Üretim ve Ticaret A.Ş. a Turkish-American joint venture company, we seek qualified persons for the following key positions:

BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER

The BDM will engage in active market research and business development for complex communication/information/control systems, identification and selection of projects, and in bid-and-proposal preparation. He/She will have at least two years of relevant and a total of eight years of professional experience; will hold a degree preferably in electronics or communications; and will be expected to reflect a market and result oriented personality.

ADMINISTRATION AND FINANCE MANAGER

The AFM will develop and manage accounting, internal control and budgeting systems, financial reports and administrative procedures for the Company. He/She will have at least eight years of relevant experience and be familiar with financial and taxation legislation and practices; will hold a degree in a related discipline; and will be expected to reflect a practical, problem solving personality and to display organizational and managerial skills.

EXECUTIVE SECRETARY

The ES will render administrative, PR and secretarial support to the Turkish Executive Director. She will have at least six years of work experience in comparable capacity; preferably hold a university degree and be expected to reflect an extrovert personality and to display personal initiative and coordinative skills.

COMPANY SECRETARY

The CS will be responsible for Company communications, file and office management. She will have at least four years of work experience; preferably be equipped with information processing skills and be willing to be a self-starter in a vibrant office environment.

- The ES will work in Istanbul at the Executive Office.
- The BDM, AFM and ES will work in Ankara at the Company Headquarters and report to the American General Manager.
- All candidates will be fluent in Turkish and English.
- Male candidates will have fulfilled their military duties.
- Salaries will be commensurate with qualifications and references.

Handwritten applications to include telephone number for immediate access, CV and a recent photo will be mailed until October 30, 1987 Friday to the following address to be treated in strict confidence and to be answered individually.

OBEY Yönetim Danışmanlık A.Ş.
Spor Caddesi 129 Maçka-İstanbul

OBEY

Danışmanlığını yaptığımız büyük bir kuruluşun İstanbul'daki Genel Müdürlük merkezinde çalışacak

GRUP SEKRETERLERİ

aranmaktadır. Asgari lise mezunu, seri ve düzgün daktilo yazabilen adayların fotoğraflarını ekleyecekleri ve elyazılarıyla düzenlenmiş özgeçmişlerini 23 Ekim 1987 Cuma gününe kadar aşağıdaki adresimize göndermeleri rica olunur.
Tüm başvurular kesinlikle gizli tutulacak ve yanıtlanacaktır.

OBEY Yönetim Danışmanlık A.Ş.
Spor Caddesi 129
Maçka-İSTANBUL

OBEY

ÖZER BAL

yağmurda yürümek güzeldir

Liman Yapımevi / Şiir

çıkıyor!

ARANIYOR

ANTİKA

PORSELENLER
HEYKELLER
GÜMÜŞ - MÜCEVHER
MOBİLYA - TABLO - HALI
BRONZ AVİZELER ...

Hazır müşterilerimize gösterilmek
Müzayedelerimizde değerlendirilmek ve adınıza satılmak üzere
aranıyor

ANTİK A.Ş.
Tel: 131 44 65

Çağdaş bir yerleşim, İdeal bir yatırım...

ÇESAN ÖZEL KONUT YAPI KOOPERATİFİ

Çesan'ın hızla gelişmekte olan Tuzla'da gerçekleştireceği 100 konutluk özel konut yapı kooperatifi, 100 m²'lik ve 80 m²'lik modern daireleri ve spor sahaları, otoparkı, çocuk bahçeleri ile hem ideal bir yerleşim alanı, hem de kârlı bir yatırım aracı... 100 konutluk bu kısıtlı imkandan sizde yararlanın.

Çesan özel konutları, Ankara asfaltından Tuzla'ya giderken İçmeler mevkiinde, Paşabahçe Satış Mağazasının yanında, Ankara asfaltına deniz tarafından 200 metre mesafede iki parsel seklinde ulaşımı kolay, havası temiz, üstelik uygun fiyat ve ödeme şartları ile 1990 Ağustos ayında teslime hazır...

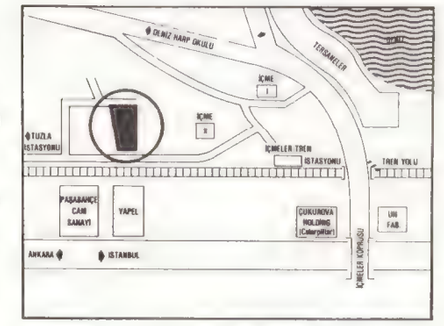

80 m²'lik dairelerde: 2 yatak odası, 1 salon yeralmakta, yatak odaları halı, salon parke, mutfak mermer paledyen, banyo ve WC zeminleri mermer döşenecektir. Muttakta tezgah üstü ve altı dolaplar, banyoda şohben ve döküm küvet, her blokta merkezi hidrofor ve kalorifer sistemi bulunacaktır.

100 m²'lik dairelerde: 3 yatak odası, 1 salon yeralmakta, yatak odaları halı, salon parke, mutfak mermer paledyen, banyo ve WC zeminleri mermer doşenecektir. Muttakta tezgah üstü ve altı dolaplar banyoda şohben ve döküm küvet, her blokta merkezi hidrofor ve kalorifer sistemi bulunacaktır

51 AY VADELİ ÖDEME PLANI (1987 Fiyatlarıyla)

DAİRE TİPİ	Peşin Fiyatı	Peşin	1987	1988	1989	1990	1991
80 m² (2 oda, salon)	12.500.000	3.000.000	125.000	200.000	350.000	425.000	250.000
100 m² (3 oda, salon)	15.500.000	3.700.000	175.000	250.000	400.000	450.000	350.000

ÇESAN'IN DİĞER FAALİYETLERİ

■ 101 DAİRELİK ÇESAN SİTESİ/ÇAMLICA	1985'te tamamlanmıştır.	Sahiplerine teslim edilmiştir.
■ 24 DAİRELİK S.S. ÇESAN MENSUPLARI ANADOLU KOOPERATİFİ/ÇAMLICA	%90'ı tamamlanmıştır.	Yer kalmamıştır.
■ 22 DAİRELİK S.S. ÇESAN MENSUPLARI İDEAL KONUT YAPI KOOPERATİFİ/ÇAMLICA	1988 Ekim ayında sahiplerine teslim edilecektir.	3 Dupleks ve zemin daire kalmıştır.
■ 31 DAİRELİK ACIBADEM FAİK BEY SOKAK LUKS KONUT İNŞAATI (ÇAMLICA)	1988 Mayıs ayında tamamlanacaktır.	Satılık daireler mevcuttur
■ 13 DAİRELİK ACIBADEM FULYA SOKAK LUKS APARTMAN/ÇAMLICA	Oturmaya hazır.	Normal daireler kalmıştır

▶ *S.S. Çesan Mensupları Özel Konut Yapı Kooperatifi Çesan İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş., Çesan Yüksek Kaliteli ÇelikSanayi A.Ş. tarafından gerçekleştirilmektedir. Türkiye'nin en geniş kapasiteli çelik hasır üreticisi olan Çesan, 10 yıldır TSE belgesi kullandığı için ödüllendirilmiştir. 1972'den bu yana faaliyetini sürdüren Çesan, 170 kişilik personeli, 36.000 ton/sene kapasitesi, 1.000.000.000.- TL sermayesi ile sektörünün önde gelen kuruluşlarından biridir.*

ÇESAN® İNŞAAT TAAHHÜT VE TİCARET A.Ş.

METE CAD. 26/10 80090 TAKSİM/İSTANBUL
TEL: 151 73 10 (5 HAT) TLX: 24 447 CSAN TR

SÖYLEŞİ / DİDO SOTİRİYU

"Bir zamanlar cennette..."

"Anayurduma selam söyle benden Kör Mehmet'in damadı! Benden selam söyle Anadolu'ya... Toprağını kanla suladık diye bize garezlenmesin... Ve kardeşi kardeşe kırdıran cellatların Allah bin belasını versin!" 1970'li yılların Türkiye'de en çok okunan romanlarından biri olan "Benden Selam Söyle Anadolu'ya" bu satırlarla sona eriyordu. Çağdaş Yunan edebiyatının önde gelen adlarından Dido Sotiriyu, Rum asıllı genç bir Anadolu köylüsünün 1910'lardan 1922'ye uzanan yıkıntı, ateş, kan ve gözyaşı dolu yaşamını anlatıyordu romanda. Bu, aynı zamanda büyük devletlerin Anadolu üzerindeki çıkar hesaplarının Batı Anadolu'daki Rum ahalinin kaderini korkunç bir çıkmaza doğru sürükleyişinin tarihsel panoramasıydı. Özgün adı "Kanlanmış Toprak" olan "Benden Selam Söyle Anadolu'ya" Ekim ayı başında Yunanistan'daki 40. baskısına ulaştı. 20 Ekim'de Türkiye'ye davetli olarak gelmesi planlanan ama daha sonra ziyareti seçim sonrasına ertelenen Dido Sotiriyu ile Frango Karaoğlan **Nokta** *için söyleşti.*

Nokta: Roman da kahramanınız Manoli Aksiyotis'in, bugünkü Selçuk yakınlarındaki köyünde geçen çocukluğu ve gençliğine geniş bir yer ayırmıştınız. Biraz da kendi çocukluğunuzdan, Anadolu'daki geçmişinizden söz eder misiniz?

D. Sotiriyu: Ben Aydın'da doğdum. Güzel çocukluk yıllarım orada geçti. Babam eşraftandır. Dönemin ileri gelenleriyle arkadaştılar. Talat Bey'i, sofraya peçesiz ve başı açık oturan eşini, doktor Şükrü Bey'i ve daha birçoklarını hatırlıyorum. Evimize gelen Türkler babama "gardaş" diye hitap ederlerdi. Evimize gelenlerin pabuçlarını dışarıda bırakıp mesleriyle içeri girmeleri, devecilerin boyunlarındaki peşkirler, develer, çocuklarla taş oynadığımız Cennet Bahçesi... Sonradan yeniden hayalimde canlandıklarında bir zamanlar cennette yaşamış olduğum gibi bir duygu uyandırıyorlar. Hayal dünyası geniş ve cesur bir çocuktum. Aydın efesi Çakıcı, çocukluğumun kahramanıydı. Bir keresinde kardeşimin midillisini kaçırdım. Amacım Çakıcı'yı bulmak, ondan tanıdığım yaşlı bir kadın için para istemekti. Hâlâ çocuklar için bir Çakıcı Efe öyküsü kaleme almak isterim.

Nokta: Yunan ordusunun gelişi ve işgal günlerinden neler hatırlıyorsunuz?

D. Sotiriyu: Bizans'ın canlandırılması, megaloidea gibi yeni kavramlar girmişti gündelik konuşmalara. Çocuk kimliğimle tüm bunları ve dahası kralcılar-Venizelosçular türünden tartışmaları yaşadım. Iyi ilişkileri olan,birbirlerini seven insanların boğazlaşmaya başlamalarını anlayamıyordum. Evimize gelip gidenlere hep bunu soruyordum. Bir Ali vardı ona sormuştum bir gün, "Türkler neden Hıristiyanları öldürüyor, onları sevmiyorlar" diye. "Bilmiyorum çocuğum..." demişti,"bilmiyorum, kim yaptırıyor bunları,bizim aramızda halledilemeyecek bir mesele yok ki..." Sonraları levantenlerin,yerli Rum ve Ermenilerin varlığına tahammül edemeyen , çıkarlarını Musul ve Arap petrol yatakları üzerindeki İngiliz-Fransız oyunlarını, Almanların Osmanlı devletine ilişkin düşüncelerini öğrendikçe Ali'ye sorduğum, sorunun yanıtını buldum "Emperyalizmin Ortadoğu politikaları ve Küçükasya felaketi" adlı kitapta da bunları ayrıntısıyla yazdım.

Nokta: Ardından mültecilik günleri geldi...

D. Sotiriyu: Evet, birdenbire kendimi Pire Limanı'nda buldum. Amcalarla birlikte gelmiştim. Her yan deliye dönmüş bahtsız insanlarla doluydu. Kayıklar ve gemiler canlı, cansız insan gövdeleriyle doluydu. Müttefik denizciler çaresiz insanların kayıklara tırmanmalarını önlemek için ellerine vurmuş, bağırtılarının duyulmaması için de cazbant çaldırmıştı. 1,5 milyon göçmen buradakilerin de dehşete kapılmasına yol açtı. Ellerindeki kuru ekmeğin de gideceği, Yunanistan'ın batacağı korkusu sindi içlerine. Oysa tersi gerçekleşti. Çalışkan göçmenler yeni bir gelişmenin mayası oldular. Doğulu bir sıcaklık vardı yüreklerinde. Ölürcesine çalışıp yorulduktan sonra, fukara da olsa evlerinde bir yemek, bahçelerinde birkaç çiçek, karısında bir işve arayan bu insanların yaşama sevinci gıptayla seyrediliyordu. Yine de yerligöçmen ayrımının tümüyle kalkması II. Dünya Savaşı'nda Alman işgaline karşı direnişte gerçekleşti. Savaş bizi bir potada eritti.

Nokta: "Benden Selam Söyle Anadolu'ya" birçok dile olduğu gibi Türkçe'ye de çevrildi. Yunanca'dan sonra en çok baskıya, 5 baskıyla Türkçe'de ulaştı. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Dido Sotiriyu, Yaşar Kemal ve Aziz Nesin'in Yunanca çevirmeni Ermos Argeos'la birlikte

D. Sotiriyu: İlk yıllarda kitabın Türkçe'ye çevrildiğini bilmiyordum. Bir ara kitabı Türk-Yunan ortak yapımı bir filme senaryo oluşturması tartışıldı, fakat sonuç çıkmadı. Böyle bir filmin yapılmasını çok istiyorum. Kitabın Türkiye'de sevilmesinde çevirmen Atilla Tokatlı'nın çok iyi olduğu söylenen çevirisinin de payı var sanıyorum. Şoven olmayan, ulusal kibirden, böbürlenmelerden uzak, doğruları, her zaman güzel olan doğruları savunan bir yapıtın bunca yankı bulması beni hoşnut ediyor. Çocuklarımız fanatizm, dogmatizm gibi korkunç şeylerden uzak yetişmeli.

Nokta: İlginç olan romanınızın Yunanistan'da okul kitaplarına da girmesi...

D. Sotiriyu: Çeşitli düzeylerde okul kitaplarında kitaptan parçalar var. Kırkıncı baskı üzerine yazılanları okudum, sağcısı, solcusu tüm basın büyük ilgi gösterdi. Eleftherotipia gazetesi kitabın Türk ve Yunan halkları arasında bir köprü olduğunu yazdı. Batı Almanya Cumhurbaşkanı Von Weizsaecker, Yunanistan ziyaretinde halka kitabın son paragrafıyla seslendi. Yunanistan'ın demokratikleşmesine paralel olarak özellikle 1980'den sonra kitaba ilgi arttı. Cunta döneminde yasaklılar arasındaydı.

Nokta: Okurun ilgisinden hazır söz ederken, yazarın toplumsal işlevi konusunda düşündüklerinizi öğrenebilir miyiz?

D. Sotiriyu: Yeni bir çağın doğumunu yaşıyoruz. Süper güçler bile artık yeni bir söylemin arayışındalar. Teknolojinin ulaştığı düzey dünyayı küçülttü. Uluslararasılaşmış sorunlarla yüzyüzeyiz. Çözümler de uluslararası olmalı. Doğanın korunması, savaşlardan ve silahlardan arındırılmış bir dünya gibi sorunlar karşısında gerek üyesi olduğumuz küçük ulusların, gerekse tek tek bireylerin bilgi ve kültürü yeni doğmuş bir bebeğinki gibi yetersiz kalıyor. Yazar, bu sorunlarla yüzyüze olan bir dünyada insanlığın müttefikidir. Yazmanın dünyayı değiştireceğine inanmıyorum ama yazmak bu değişimde bir katkıdır.

Nokta: Teşekkürler, kısa zamanda Türkiye'de görüşmek umuduyla...

D. Sotiriyu: Gelmekte geciktim aslında. Gelip görmek, çocukluğumdan bende kalanlarla bugün var olanları karşılaştırmak istiyorum. Varsın çok değişik olsunlar. Anadolu'ya benden selam söyleyin...

Dido Sotiriyu, Anadolu işi el işlemelerinin, ve Abdi İpekçi Barış Ödülü plaketinin süslediği evinde, Aydın'da geçen çocukluk günlerini özleyerek yaşıyor

Çılgın ve masum

Sinemalarda gösterime giren "Çılgın Madonna" sinemaseverleri yeni bir yıldızla tanıştırıyor. Rosanna Arquette, özgün tipi ve başarılı oyunuyla yönetmenlerin gözdesi.

Neşeli Günler'in sihirli mürebbiyesi, Hollywood'un mazbut yengesi Julie Andrews kamera karşısında kolayca göğüslerini açabilir miydi? Kocası Blake Edwards'ın yönettiği "O... Çocuğu" adlı filmde gerçekten de çok zorlanmıştı Andrews. Bir revü sahnesiydi ve sette hem filme çekilenler, hem de çekenlerin sayısı hayli fazlaydı. Ve işte "haydi, göğüsleri görelim" komutu geldiğinde Andrews'ın arkasındaki figüranlardan biri çabuk davranıp dolgunluklarını bir çırpıda sergileyivermişti. Daha geç davranan Julie Andrews'ın rahibelere layık göğüsleri çok sönük kalıyordu. Figüran Rosanna Arquette beklenmedik bir anda epeyce bildik bir yoldan ünün kapılarını açıvermişti.

Bir gün göğüslerini açtı Rosanna Arquette ve fark edildi. Ama asıl ün getiren değişik tipi ve oyunculuk yeteneğiydi

Bu hafta sinemalarda gösterime giren "Çılgın Madonna"nın süperstarı kuşkusuz Madonna'ydı ama yakında bir de yeni bir star vardı. Özgün adı "Desperately Seeking Susan" (Umutsuzca Susan'ı Arıyorum) olan filmde, Amerikan endüstrisinin orta halli ev kadınlarına sunduğu tüm nimetleri tüketmekten bıkıp serüven aramaya çıkan genç bir kadını oynuyordu Arquette. Bu rolü sinema yazarlarının gözüne girmesine yetmişti. Çekingen bir ifadenin altında ne fırtınaların koptuğunu belli belirsiz sezdiren bir çehreyle bu role tam oturmuştu. Her şeyi istiyordu, aşkı, hazzı, eğlenceyi istiyordu, bir yandan da başına kötü şeyler gelmesinden korkuyordu. Çılgınlık ve masumiyet. İkisini yan yana ve inandırıcı biçimde getirebilmek herkesin harcı değildi. Peki, Madonna filmde nasıldı? Arquette, "Siyah iç çamaşırlarıyla ortalıkta salınmaktan başka bir şey yapmadı. Üstelik çekim sırasında ünlenmesi senaryonun da değiştirilmesine neden oldu" diyordu. Bu filmin ardından genç yıldızın, 1986 Cannes Festivali'nde yönetmen Scorsesse'e ödül getiren "After Hours"daki (Saatler Sonra) başarısı geliyordu. Bu kez çılgınlık ve masumiyete, esrarlı bir hava da katmıştı.

Biraz hırpalanmışlık ifadesi ve etkili, gizemli bakışlar. İşte Rosanna

Modern ve biraz politik. Arquette gündelik yaşantısında 27 yaşında modern bir aktristi "canlandırıyordu." Sevgilisi ünlü rock grubu Toto'nun beyni Steve Porcaro. Biraz da bu yüzden, genellikle bir punkçı gibi giyinmeyi, takıp takıştırmayı seviyordu. Bedeni yeniyetmeleri andırırken, platin saçları, hafif çöküк yanaklarıyla yüzünün güngörmüş bir erotizmi vardı. Sanatçı bir çiftin kızıydı, babası radikal siyasi gruplardan birinin üyesi, annesi şairdi. Tabii, Rosanna Arquette de öyle Hollywoodvari bir yıldız değildi. Uluslararası Af Örgütü üyesiydi. Irkçılığa, işsizliğe, nükleer güçlere karşı açılan her kampanyada bir militan olarak katılıyordu. Anti-Reagan gösterilere gelince... Reagan, "mükemmel", "muntazam" ve "ideal" olanı, yani Amerika'yı simgeleyen yıldızları, örneğin ünlü fotomodel Christie Brinkley'i seviyordu. Arquette'in de Reagan'ı sevmesi için hiçbir neden yoktu...

Yıldızlar ve yönetmenler. "Tüm meslektaşlarımın filmlerini izliyorum ama hiçbirini kıskanmıyorum" diyordu Arquette. Zaten o prenseslere benzeyen, kaprisli güzellerin yerlerinde yeller esiyordu artık. "Farah Fawcett'e bakın" diye anlatıyordu Arquette, "doğru dürüst tek film yapmadan şöhret oldu. Öte yandan zavallı Jessica Lange, yığınla iyi film yaptı ama King Kong'taki rolünü unutturamadı. Onu görenler 'Hey Jessica, maymunun nerede?' diye bağırıyorlar."

İtalyan gazeteci Lorenzo Cairoli ile küçük bir oyun oynamışlardı: "Bana artist adı söyle, anımsattığı müziği söyleyeyim." Jessica Lange, Country müziğini, Debra Winger, blues şarkılarını, Kathleen Turner caz ustası Glen Miller'in bestelerini ve Meryl Streep Vivaldi'yi anımsatıyordu Arquette'e. Ya birlikte çalıştığı yönetmenler? Martin Scorsesse "bir dahi"ydi. Hall Ashby'e "çok şey borçluydu". İlkbaharda Avrupa'da oynayacağı ilk filmini çekecek olan "Subway"in yetenekli yönetmeni Jean-luc Besson'a "bayılıyor"du. En büyük ideali mi? "Fellini'yle çalışmak."

Sinemada onu en çok heyecanlandıran kişiye gelince, şöyle anlatıyordu Arquette: "Kocamla Los Angeles'ta bir restaurantta oturmuş yemeklerimizi ısmarlıyorduk. Ceketsiz, kravatsız girmenin yasak olduğu bir yerdi ama karşımda kırmızı lacoste'u dev cüssesini sımsıkı sarmış, Buddha heykeli gibi bir adam oturuyordu. Bir an göz göze geldik. Kıpkırmızı kesildim. Etyemez olduğum halde, yanlışlıkla iki biftek ısmarlamışım. Beni böyle çarpan kimdi biliyor musunuz? Marlon Brando." ●

1990'larda her beş kişiden dördü
kentlerde oturacak...kentlerde...nerede?

Toplu konut projelerinizle
Gök İnşaat'a bugün gelin,
yarının kentlerini yaratalım!

Prefabrik inşaat, insanların evlerine bir an önce kavuşabilmesinin, başarısı kanıtlanmış anahtarıdır.

Gök İnşaat A.Ş., Prefabrik alanında binlerce metrekareyi aşan birikimi ile, Toplu Konut Kooperatiflerine, yeni beldeler yaratmayı planlayan Belediyelere, bilgisini, deneyim ve süratini sunuyor.

Bugün gelin Gök İnşaat'a, hemen yarın, yarının kentlerini yaratmaya birlikte başlayalım!

Prefabrik ile!

Çağdaş teknoloji ile! Geleneksel inşaata kıyasla yarıya inen sürede... daha ucuz... daha güvenli... daha dayanıklı yapıları birlikte yükseltelim! Ulusal ekonomiye taşınamaz yükler yüklemeden, taşınmaz, sarsılmaz değerler kazandıralım. 1990'ları beklemeden!..

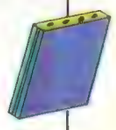

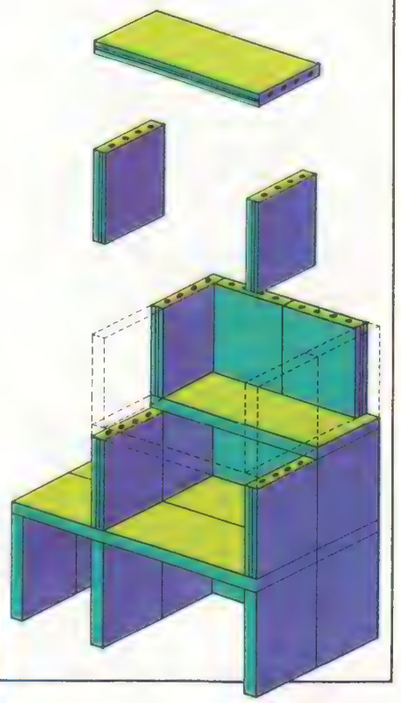

Gök İnşaat A.Ş., Prefabrik Yapı Teknolojisinin ülkemizdeki başarılı uygulayıcısıdır. Bilecik-Osmaneli'ndeki, öngerilimli Boşluklu Eleman Üretim Tesisi, Gök'e konusunda deneyim birikimi yanısıra teknolojik üstünlük de vermekte,

İtalyan Forap sistemi uygulaması, Batı dünyası ile yakın ilişki olanağı sağlamaktadır.

Toplu Konut alanında Gök İnşaat'ın sizin için yapabileceklerini daha detaylı öğrenmek isterseniz, lütfen Bay Toros Vural'ı arayınız.

İnönü Caddesi, Opera Palas 73/3-80090 Gümüşsuyu İstanbul
Telefon: 144 06 35 149 40 74 145 49 72 Telex: 25226 goin tr

25 YIL

GÖK İNŞAAT VE TİCARET A.Ş.

SÖYLEŞİ / ERTAN CİRELİ

"Bu sanat dalı yaygınlaştırılmalı"

Son günlerde tartışma konusu olan İstanbul Devlet Opera ve Balesi ile Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın kendisine bağlı sanat kurumlarına ilişkin çalışmaları üzerine bakanlık müsteşarı Ertan Cireli Nokta*'nın sorularını yanıtladı.*

Nokta: Sayın Cireli, İstanbul Devlet Opera ve Balesi, hem kurum içerisinden hem de dışarıdan çeşitli eleştirilere hedef oluyor. Bakanlığınızın bu konuda yapmayı düşündüğü şeyler var mı? Kısa dönemde neler yapıldı?

Cireli: İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde Türkiye'de bu işin öncülüğünü yapmış sanatçıları AKM'-de tamamen liberal bir havada 5-6 saat olmak üzere dinledim. Burada bana iletilen idari sorunların yüzde 50'sini toplantıdan kısa süre sonra çözdüm. Mesela balede çalışma yaptıkları yerden su içmeye gidememeleri, çay, kahve için mola verdiklerinde terlerinin soğuması gibi sorunları hallettik. Çalışma yaptıkları yerde havanın kirlendiğini söylediler. 2286 sayılı kanun çerçevesinde ödenekleri araştırdık. Odadaki oksijeni artıracak cihazları alacağız.

Nokta: Anlaşılan ilk elde sanatçıların pratikteki yakınmalarına kulak vererek işe başlamışsınız. Acaba bu hareketlilik gösterilere de yansıtılacak mı?

Cireli: Bu toplantıda opera ve bale izlemeye gelen seyircileri daha mutlu etmek için, daha fazla isteklerine cevap verebilmek için benim yurt dışındaki görevim sırasında edindiğim izlenimleri aktardım. Ayrıca kendilerini hem yabancılara, hem de İstanbullulara tanıtmak için bir broşür çalışmasında karar kıldık. Yurt dışında Kanuni Sultan Süleyman Sergisi'nin yanında niçin bir Hürrem Sultan balesi oynanmasın dedik. 21 Ekim'de verilecek bir baloda bir grup arkadaş bu baleden bazı bölümleri sahneleyecek. Böylece Batılılara, Batı sanatlarının Türkiye'de de kendi versiyonları içinde yapılabileceğini göstereceğiz.

Nokta: Operaseverlerin tartışma konusu yaptıkları bir nokta da, yıllarboyu sınırlı bir etkinlik içerisinde "kendi haline" bırakılmış sanatçıların müzikal yetenek ve kapasiteleri. Özellikle Hikmet Şimşek, Cem Mansur, Mesut İktu isimlerinde bu eleştiriler yoğunlaşıyor. Bakanlık olarak bu sanatçıları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cireli: Hikmet Şimşek, Cumhurbaşkanı'nın özel izniyle Anıt Kabir'de 19 Mayıs'ta Atatürk'le ilgili bestelerini sunan nadir sanatçılardandır. Son derece milliyetçi ve ülkesine bağlı olan, son derece sevilen ve yurt dışında ısrarla istenen bir sanatçımızdır. İstanbul'da misafir yönetmen olarak Yunus Emre oratoryosunda orkestrayı yönetecektir. Cumhurbaşkanlığı Senfo-

Ertan Cireli "Tenkitleri değerlendireceğiz" diyor, "yöneticilere talimatımız açık"

BATUHAN KIRANKOKTA

ni Orkestrası'ndaki şeflik görevi yanı sıra Ankara Devlet Konservatuvarı'ndaki öğretmenliğini de sürdüren Hikmet Şimşek, çok sesli korolar, radyo koroları gibi etkinliklerde çalışmıştır ve İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nın kurucularındandır. Cem Mansur'a gelince bizim onur duyduğumuz, yurt dışında da övgüler alan bir sanatçımızdır. İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin başına atadığımız Mesut İktu da Doçent unvanlı bir öğretim üyesi sanatçıdır. Ancak biz sanatçı kişiliği yanında bugüne kadar hiçbir dedikoduya, sürtüşmeye karışmamış, saygınlığını yitirmemiş bir yönetici olarak gördüğümüzden, bundan sonraki programlarımızda kendisine her türlü desteği veriyoruz. Bizim şimdi bu arkadaşlara destek olmamız gerekir.

Nokta: Öteden beri İstanbul Devlet Opera ve Balesi sezonu çok az sayıda temsille kapatmaktadır. Bu kadar geniş bir kadro ve bir kaç temsil...

Cireli: Daha geniş kitlelere daha etkileyici eserlerle gitme konusunda Bakanlığımız her türlü desteği opera ve baleye verecektir.

Şu anda yapabileceğimiz ne varsa yapacağımızı kendilerine söyledik. AKM'nin ses ve ışık düzenlemeleriyle diğer teknik düzenlemeleri bu yıl içinde bitirilecek ve AKM adına layık bir hale gelecek. Bakanlık olarak yöneticilere verdiğimiz talimat açık ve net. Tenkit edilen hususlarda ciddi olarak bu tenkitlerin cevabını araştırınız. Personelden şikâyet mi var, repertuarın toplumumuzla uyum sağlayamadığı konusunda basında tenkitler varsa bunları değerlendiriniz, bu sanat dallarını mutlak şekilde kitlelere yaygınlaştırın, dedik.

Nokta: Biraz da Bakanlığımızın bütün gösteri sanatları alanında yaptığı ileriye dönük çalışmalardan söz edebilir misiniz?

Cireli: Atlas Sineması'nı kamulaştırdık. Bu işlemler tamamlanıyor. İlgili kuruluşların seçeceği yerli filmlere tahsis edeceğiz. Küçük Tiyatro salonunu özel tiyatroların kendi aralarında oluşturacakları bir kurulla seçecekleri tiyatrolara bedava tahsis edeceğiz. Orada bir gelenek var, otantik yapı içinde hiçbir şeye dokunmuyoruz. Şu anda haftada bir verilen konserlerde bilet bulmak hayli güç. Konser salonlarının eksikliğinin farkındayız. Ankara AKM'nin kasım ayında açılacağını sanıyoruz. İstanbul'a layık daha büyük bir kültür merkezi inşasına Bakanlığımızın elinde bulunan bir arazide karar verdik. Çeşitli yerlerde de kültür merkezlerimiz var. Örneğin Sivas yakında açılıyor. Başlattığımız şeylerin devam edeceği inancındayız. Ancak bu konuda basının bize yardımcı olması gerekir ●

Müsteşar Cireli operanın ne yapıp yaygınlaştırılması gerektiğini vurguluyor ve önümüzdeki günlerde AKM'nin "adına layık hale getirileceğini" söylüyor

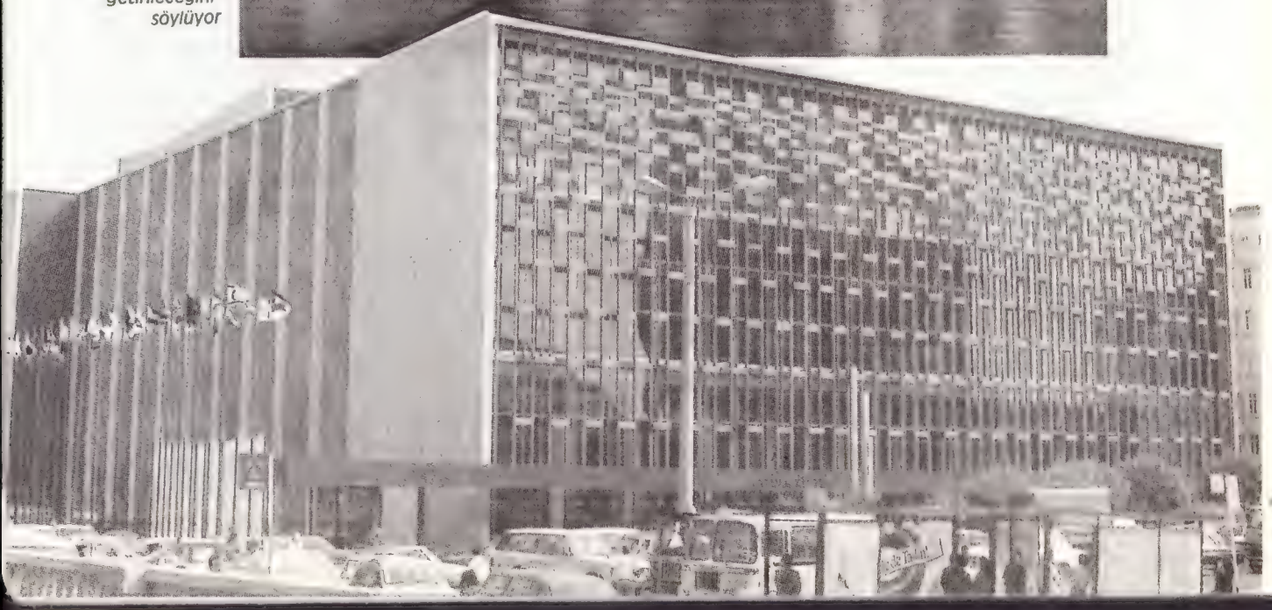

PAN AM'DAN DAHA FAZLA KONFOR BEKLİYORSUNUZ. HAKLISINIZ.

Konfor.

Hatırladınız mı? Havayollarında neredeyse unutulmaya yüz tutmuş bir kavram oldu konfor. Pan Am için değil. Bu yıl Pan Am'ın sunduğu yeni konforlar hakkındaki haberlerin ardı arkası kesilmeyecek.

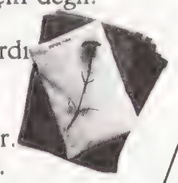

First Class'ta daha fazla konfor. Clipper® Class'ta daha fazla konfor. Economy Class'ta daha fazla konfor.

First Class'ta yepyeni Sleeperette® koltuklarımızda konforun âlâsını yaşayacaksınız.

Clipper Class'ta aynı sırada sekiz değil, şimdi altı koltuk var. İstediğiniz gibi ayaklarınızı uzatıp dinlenebileceğiniz, dilerseniz çalışabileceğiniz çok daha geniş, çok daha şık, çok daha rahat koltuklar.

Pan Am sizi yepyeni halılarıyla, daha ferah bir dekor içinde, daha mükemmel aydınlatma düzeniyle, yeni elektronik kulaklıklarıyla, daha zengin, daha yaratıcı menüleriyle ağırlayacak.

Dahası var. Uygulayacağımız yeni rezervasyon sistemiyle bilet işlemleri büyük hız kazanacak, havaalanında uzun kuyruklar oluşmayacak.

Ve nereye giderseniz gidin, dünyaca ünlü Pan Am hizmeti yine emrinizde olacak.

Konfor istiyorsanız, gelin bizimle uçun. Konforun keyfini yaşayın.

PAN AM'DA DAHA FAZLASINI BULACAKSINIZ.

HİLTON METHALİ 80223 / Harbiye - İstanbul
Tel.: (1) 131 23 39 / 40 / 41 / 42 - 131 23 43 / 44 / 45 / 46; Teleks: 22 694

"BİR RESİM SERGİSİNDEN TABLOLAR"

Aliye Hanım, Ofelya, Medeniye ve diğerleri

"Zaman, Zemin ve Kadın" adlı sergide, dokuz ressamdan on yedi kadın portresi... İnsanı nerelerden alıp nerelere götürüyor...

Hepiniz çıkınız, ben bu kadınlarla yalnız kalacağım.

Akşam oldu, kapılar kilitlenecek, Beymen mağazası da kapanacak, sevgili Alaattin Asna, lütfen Sibel Hanım'ı da alıp çıkın ve beni yalnız bırakın, Cem Boyner yabancı değil, okul arkadaşım, şu Şakir'in kahvesinin en yakışıklı delikanlısı, izin verir. Ben el ayak çekildikten sonra gölgeler, uzaktan uzağa çınlayan sesler ve yıllar yıllar önce ölüp gitmiş bazı kadınlarla baş başa kalacağım...

Bırakın çevremi alsınlar da onlarla söyleşelim. Sizinle Nisuaz'da mı karşılaşmıştık? Adınızı bağışlamadınız, Anna Grigoriyevna gibi bir şeyler olabilmesi hoşuma gidiyor, sizi Nisuaz'ın büyük dumanlı camlarının ardında görürdüm, Cadde-i Kebir'den şapkamdaki Yeni Harman küllerini silkeleyip geçerken bana gülümserdiniz. Dayanamaz, içeri girerdim. Kasadaki kaknem, Nuh Nebi'den kalma hasır koltuklar, muşambalı iskemleler, dumanı tüten sütlü kahve fincanları, tel çerçeveli gözlükleriyle Alman casusları, arka bölümde eroin ve kadın satanlar, savaş vurguncuları, yüznumarada mal satan karaborsacılar, fasulye piyazına talim eden şairler bana gülümserlerdi.

Karartma başlamadan bir masaya yerleşip sizi gözlemeliydim. Artık o kürklü, çizmeli, saçları çok düz taranmış, bol allıklı, bol düzgünlü, bol mücevherli kadınlar Nisuaz'da görünmüyordu, artık kokain ve sevişme düşkünü ak dilberler yaşlanmıştı, köşe başında kartpostal satan generaller ortalıkta yoktular. Vestiyerden fırlayıp paltomu kapan Mihail'in suratı asıktı şimdi, masalara çay ve turta götüren, sol yanağı kapkara benli, şu Vilma Banky'ye benzeyen kadının gerdanı dört parmak kırış kırıştı... Siz bana gülümserdiniz. Geceyarılarına kadar otururdum. Şairler kalkar, didon sakallı, bastonlu Meşrutiyet zamparaları gelir kurulur, sefil şarapçılar, Ankara memurları, ressamlar dolup dolup boşalırdı. Benimle konuşmanıza Madam Pulitz pek ses çıkarmıyordu, aklım fikrim sizinle oturup Odessa'dan, Wrangel subaylarından, eski semaverlerin üzerinde donup kalmış kahkaha pırıltılarından, ekşi kvas, biberli votka, ıslak kalpak kokan karla kaplı sokaklardan söz etmek, bir punduna getirip yanağınızdan süzülen gözyaşı damlasını parmağımın ucuyla silmek, sonra da... İlle de gidip Feyhaman'ı bulacağınız, benim resmimi yap diye tutturacağınız aklıma gelmemişti. Adınızı bilmiyordum, Feyhaman da kaydetmemişti, kim bilir hangi Tarlabaşı izbesinde, şansınız varsa La Paix'nin hangi koğuşunda sönüp gittiniz...

Halil Paşa, Aliye Hanım'ın Portresi *(1900)*

Aliye Hanımefendi, sizinle nerede tanışmıştık efendim? Yoo, hüzünlü gözlerinizi unutmadım. Size Halil Paşa merhumdan önce rastlamayı isterdim doğrusu, piyanonuzdan Chopin dinlemek, akşam çökerken kucağınızda udunuz, hüzzam makamından dalıp gitmek, Beylerbeyi'ndeki yalıda içilen buruk çaylardan damıttığımız kederi ben de eşiniz paşa hazretleri gibi yağlıboyayla bezlere geçirebilmek isterdim... Belki mahdumunuz beyefendinin Kahire'de yaptığı izdivacın davetine, gelininiz Prenses Şivekâr'ın elini alafranga usulde öpmeye de giderdik sizinle, hani şu Beyrut'a uğrayıp İskenderiye'ye giden hem buharlı hem yelkenli gemilerden biriyle yola çıkardık, benim yan cebimde sarı kapaklı bir şiir kitabı olurdu, ışıklar birdenbire azalırdı, uzaktan uzağa serin bir yel çıkardı, ben eğilip belki omuzunuza bir öpücük kondururdum, siz hafifçe kızarır, elimi tutmaya çalışırdınız... "Reca ederim kendinize gelin kuzum, çıldırdınız mı siz, ne yapıyorsunuz, bir gören olur..."

Feyhaman Duran, Beyaz Rus *(1929)... Bir sanat eserini bile bantlayıp yayınlamak zorundayız... Ressamın kemikleri herhalde sızlıyor!*

Kuzum Ofelya Kalfa, kuzum Hatice Hanım, sizi unutur muyum? Son görüşmemiz Nice'te, miladi 1924, Abdülmecit Efendi avdet etmediler mi neden kulağınız atlı tramvayın çıngırağını kolluyor? Gizliden gizliye içkiye başladığınızı söylüyorlar, kibar kibar şarap marap değil, düpedüz sert içkiler bunlar. Artık piyanoyu da bırakmışsınız diyorlar, Paul de Kock'un, Octave Mirbeau'nun, o pek beğendiğiniz Maurice Barrès'in romanları da sizi oyalamaz olmuş, ezbere bildiğiniz şu Frenk şairleri, Emile Verhaeren, François Coppée, Albert Samain... bırakın canım, bunlar modası geçmiş şeyler, Çerkez halayıkların efendilerine tutuldukları çok görülmüş, hadi canım gizlemeyin, neden öyle kızardınız bakayım? Siz de gurbette mi öleceksiniz Hatice Hanım, nam-ı diğer Ofelya Kalfa? Sizin de yazgınız Ofelya gibi bir su dibinde mi gömülü?.. Refik Halit Beyrut dağlarında zıkkım gibi Lübnan rakısı, kekik, zeytinyağı ve kara ekmek, ara sıra da çaresiz beyaz tozlarla avunuyor, Refii Cevat Paris'te bulaşıkçılık yaparken görülmüş, padişahın bir ayağı çukurda diyorlar, abuk sabuk herifler, hırsızlar, dolandırıcılar, ahlaksızlar çevresini sarmış... Nice'te mi, Menton'da mı, Cannes'da mı gözlerinizi kapayacaksınız Hatice Hanım, kendilerini bir çırpıda gurbette bulan bütün bu madrabazlar, yobazlar, ruh düşkünleri, gözbağcılar, yüzsüz utanmazlar arasında ne işiniz var? Abdülmecit Efendi'yi gizli gizli sevmeseydiniz İstanbul'da kalır mıydınız Hatice Hanım? Boğaziçi'nin mor salkımları, rüzgârın koparıp getirdiği yosun kokuları, at arabalarının şıkır şıkır çıngırakları, susamlı simit, pembe pembe pamuk helva, evet pamuk helva tadı, serin kameriyeler, kuyu suları, yeni yıkanmış bohçalık işlemeleri ve hamam kızarığı yanaklar boğazınıza gelip gelip yumruk gibi tıkanır mıydı?...

Size Suzanne Hanım mı diyeceğiz, Suzan Hanım mı efendim? Nazmi Ziya'nın dostu postu olduğunuz söyleniyor, aldırmayın, tevatür, ben sizi Nazmi Ziya'ya simsar Mösyö Samuel'in getirip tanıştırdığını biliyorum, yalnızca "bedii" maksatla... Hayatta mısınız? Kaç torun torba sahibisiniz? Bahçeli evinizi müteahhite verip apartman yaptırdınız da karşılık aldığınız bir katta, ayaklarınızda damla hastalığı, gündelikçi kadına azar kıyamet, huysuz bir ihtiyar olarak günlerinizi mi dolduruyorsunuz? Yoksa siz Suzan Hanım değil de Leyla mısınız kuzum? Süleymaniye'deki, İbrahim Paşa Sokağı'ndaki evinizden hemen kıvrılıp Nazmi Ziya'nın atölyesine çekingen bir telaşla uğradığınız günler 1929 yılına mı denk düşüyordu?

Leyla Hanım, Mihriban Hanım'la tanışmışlığınız vardır elbette. Şu Marcelle Chevalier'den, sonradan Fatma Suzan olan kadından hani, Kumkapı Jeanne d'Arc mektebi, ayrıca da Çamlıca Kız Lisesi mezunudur, Nazmi Ziya biricik kızının resimle uğraşmasını nasıl engellemişti, "Ressamlar aç ölür, elleme o paleti, dokunma o tuvale" demiyor muydu rahmetli? Çallı'nın kı-

za fena tutulduğu da söylenir, Feyhaman da kayıtsız değilmiş... İki çocuğu olmuş, Caddebostan'da oturuyor, sergi açılışına yetişemedi, şehre indiğinde muhakkak uğrayacakmış, hem çay içer hem eski günlerden konuşuruz, siz de buyurun Leyla Hanım, öylece gelin, arkası küçük küçük kurt yenikleriyle bezenmiş eski çerçeveden çıkın, öylece gelebilirsiniz, inci gerdanlığınız, tango iskarpinleriniz, yeşil taftadan uzun etekli entarinizle... Beis yok! Zamane kızları gibi giyinmek zorunda değilsiniz, 1933 yılında gibi gelin lütfen...

Feyhaman Duran, Yeşil Elbiseli Portre *(1945)*

Nazmi Ziya mazbut adamdı, Namık İsmail öyle değil! Son model otomobil kapıda, uçup gidiyor, gönlüm gibi coşup gidiyor... "Korsan" yatı denizde, artık bekleyin ey Sanayi-i Nefise talebesi, hoca kara yoluyla mı gelecek derse, denizden mi... Boşuna beklemeyiniz, siz en iyisi Ahmet Haşim'in edebiyat dersine girip çıkın ve Fındıklı'dan geçen tramvaya atlayıp evinizin, yok vakit erkense Petrograd Pastanesi'nin yolunu tutun... Namık İsmail bugün gelmeyecek, Çengelköy önlerinden geçerken Havuzbaşı yalılarından birinde güneşlenen Medeniye Hanım'a gözü ilişmiş, ilişir ilişmez de feleğini şaşırmış, yıldırım çarpmışa dönmüş, kız yakıcı güzel, Notre Dame de Sion'dan, dil bilir, oturma kalkma bilir, ağzı laf yapar, hocanın eli ayağı birbirine dolaşıyor! Akademi'yi berren ve bahren, hem karadan hem denizden kuşatmak kolay da, Medeniye Hanım'ın kalbini nasıl teslim almalı? Fukara Ahmet Haşim yutkunsun dursun, Medeniye Hanım, Namık İsmail'in Akaretler'de, Şair Nedim Caddesi'ndeki atölyesinde poz vermeye başlamış diyorlar. Yıl 1920'dir, otomobil sahibi ressama ne kadar ender rastlanıyorsa, ressam atölyesinde giyinik de olsa poz veren Müslüman kızına daha da ender rastlanıyor. Laf aramızda, kaytan bıyıklı bir Fransız işgal zabiti de Medeniye'nin peşindeymiş, haberiniz var mı, Dame de Sion'un çayında tanışmışlar, kız burun kıvırıyor, hocanın kırçıl şakaklarına vurgundur çoktaaan...

Nazmi Ziya, Portre I *(1929)*

Yahu siz de kimsiniz? Vedat Nedim'in refikası mı? Değil. Eşref Şefik'in hemşiresi Mediha Hanım mı? Değil. Kimsiniz kuzum? Bakın şu adı sanı belirsiz çingene kızı, hani şu Naci Kalmukoğlu'na o zamanın parasıyla üç yüz liraya çıplak poz veren arsız kız sizi nasıl da yan gözle süzüyor...

Güzin Hanım çok daha sabırlı. Güzin Hanım, Feyhaman Duran'ın eşi canım, tablodan çıkıp adınızı sanınızı açıklamanızı bekliyor. Feyhaman'la birbirlerini deli gibi sever bunlar, kendisi de ressamdır, kocasına çıplak poz vermekten çekinmeyecek kadar açık fikirli, açık yüreklidir (yıl 1925, duyuyor musunuz Türk-İslam bülbülleri), Paris'ten burs kazanıp kocasını yalnız bırakmayacak, gitmeyecek kadar da ona tutkun... Haşim buna da âşıkmış! İlahi Haşim, kadından yana yüzü ne vakit gülmüş ki...

Herkes gitti, kapılar kapandı, baş başa kaldık, çıkın çerçevelerinizden de söyleşelim Kemal Bey'in kadınları... Kemal Erhan, hani şu Sabancı'dan çok tabloya sahip ama reklam sevmeyen ak saçlı İstanbul Efendisi, otuz beş yıldır tablo toplayan saygıdeğer çelebi, sizleri sakınmamış, benimle tanıştırmış, çıkın da söyleşelim soluk güzelliğinizden, geçmişe gömülmüş aşklarınızdan, toprak olmuş teninizden, ben sizin duru sevecenliğinizi,renkli coşkunuzu, hüzünlü yalnızlığınızı bir daha nerede bulacağım?

Çerçeveden çıkın dediysek, sakın üç kat aşağı inip caddeye çıkmayın ha! Tramvay Caddesi boyunca Gazi'nin evine doğru yürümeye, Bulgar eksarkının bahçesinden doğru tramvay deposuna, oradan Mecidiyeköy'deki dutluklara, kır kahvelerine uzanıp özlem gidermeye kalkmayın, üzülürsünüz... şaşırırsınız... nerelere düştüğünüzü bilemez, gün doğmadan, horoz ötmeden, gerisin geri çark eder bir daha çıkmamacasına tablolarınıza kaçışırsınız!

Çünkü İstanbul sizin bildiğiniz İstanbul değil. Rengi, kokusu, lezzeti gitmiş, bitmiş bu şehirde, lahmacun uygarlığı teröründen sinmiş, kendi hayalhanesinin kıvrımlarına sığınıp yaşamaya çalışan bizcileyin buruk insanlar olacağınıza, hiç ete kemiğe bürünmeye kalkmayın, oturun oturduğunuz, durun boyandığınız gergin bezlerde... Biz kendi kokumuza sığındık, bu rezil şehirde günlerimizi tamamlayıp göçmeye hazırlanıyoruz, siz de kendi boya, fırça, beziryağı kokularınıza yapışın sıkı sıkıya...

Engin ARDIÇ

DEĞİRMENİN SUYU

ACER 1100. Mega-bütçe gerektirmeyen mega-güçlü mini-bilgisayar.

16MHZ'lik 80386 mikroişleyici gücüyle donatılmış ACER 1100, 80386'lı sistemlerin en hızlısıdır — en hızlı bilgisayardan %10 daha hızlı. Üstelik standart bir AT fiyatına.

Bunu kendi işinizin özel gereksinmeleri ışığında değerlendirin. Bakın görün, envanter, bordro gibi işleri nasıl IBM'le yapabildiğinizden daha çabuk bitireceksiniz.

Bugünde Burda, Yarında

Bu daha yalnız başlangıç. ACER 1100, 6 milyar dolar değerindeki mevcut programı AT'ye göre % 300'e kadar daha hızlı işleyerek günümüzün bilgi işlemciliği sınırlarını zorlamaktadır. Ayrıca, ACER 1100 gelecek için bir yatırımdır — bu bilgisayar geleceğin 32-bit'lik ileri programlarını bugünün AT'lerine göre %1000'e kadar daha hızlı işleyecektir.

32-bit'lik yapısı, özgün «interleaved» belleği ve güçlü genişleme kapasitesiyle ACER1100 sizi geleceğin süratine eriştirir.

1100 hem güçlü hemde ekonomik bir CAD/CAM iş istasyonudur.

Sayıların Gücü

Ama burada bitmiyor. Yüksek işlem gücü arayanlar, ACER 1100'nin geniş depolama kapasitesi ve yıldırım hızındaki işlem süratini malî uygulamalar/ spreadsheet, bilgisayar destekli tasarım/üretim/ mühendislik (CAD/ CAM/CAE), yazılım hazırlama, hatta yapay zeka (AI) uygulamaları için vazgeçilmez bulacaklardır.

Bu arada, bilgisayar ağları için «server» olarak kullanılabileceğini de hatırlatalım.

Hesap-yoğun uygulamalarda başarı bu bilgisayarda saklıdır.

Başarı Başarıyı Üretir

Araştırma ve geliştirmeye olan inancımız ve yatırımlarımız daha üstün ve ekonomik bilgisayarlar üretmemize olanak sağlamaktadır. Şimdiden 32-bit standartı için diğer markaların izleyecekleri bir emsal yaratan ACER 1100 mini-bilgisayarımız gibi.

Her ne kadar başarılarımızla iftihar ediyorsakda, kazandığımız şöhretle kanaat getirmek amacında değiliz. Eğer şu ana kadarki başarı

Ev bilgisayarlarından süper-mikrolara Multitech PC ailesiyle tanışın.

çizgimiz bir ölçüyse, yakın gelecekte adımızdan daha çok bahsedileceği açıktır.

Ayrıca, dünya çapındaki dağıtım ağımız yoluyla, nerede olursanız olunuz, satış sonrası servisini garanti ediyoruz. Gelin, yatırımınızı ACER 1100'a yapın. Şimdi bir 286 fiyatına yapacağınız yatırımın hasatını ilerde yüklüce alacaksınız.

BURADAN GELİR

Teknik Özellikler

ACER 1100B Ana mikroişlem ünitesi 80386. 4,77/6/8/12/16MHz değiştirilebilir. 80387matematik komikroişleyicisi için hazır yuva. 32-bit'lik 8 boş genişleme slot'u. 16-bit AT uyumlu, 8-bit PC uyumlu. RAM 1MB, maksimum sistem 16MB. 1FDD, 1,2MB. Microsoft® MS-DOS® 3,2. GW-BASIC® 3,2. **ACER 1100E** 1100B artı 1WDD, 40MB, 28ms.

Microsoft MS-DOS ve GW-BASIC Microsoft Corporation'nın tescilli markasıdır. IBM ve PC-AT International Business Machines Incorporated'nin tescilli markasıdır.

Dağıtıcılar (Türkiye):
Enka Pazarlama İhracat İthalat A.Ş. Prof. Nurettin Mazhar Oktel Sokak, No. 2-4 Şişli IST İstanbul. Tel: 1313400*.
Tlx: (0607) 26604 ITHA TR. Fax: 147 83 35.
*Santral.

Acer
A New Word For Value

FUTBOL / RENK TUTKUNU KÖŞE YAZARLARI

Benim takımım iyidir!

"Tak, tak, tak
Doğramacı, doğramacı
Ya çam, ya ceviz ağacı
Ağır büyük bir tabut çak
İçinde aşkım yatacak.."

Geçenlerde Güneş gazetesinde Halit Çapın, Baudlaire'den aktardığı bu birkaç mısra ile Fenerbahçeliliğe reddi mirasta bulunduğunu yazıyordu. "Gençlik yıllarımda tribünlerde Fener'e alkış tutup, nara patlatacağız diye Galatasaraylılarla, Beşiktaşlılardan az dayak yemedik. Şimdi dayak yok, daha kötüsü laf var." Çapın bu laflara daha fazla dayanamadığını ve atalarından kendine miras kalan Fenerbahçe aşkını kalbine gömdüğünü bildiriyordu. Halit Çapın gibi üç büyüklerden birine gönül verip zaman zaman köşelerini futbola açan daha pek çok gazeteci-yazar var. Onlar taraftarlıklarını hâlâ sürdürüyorlar. Öyleki, futbol tutkunlarının en ünlülerinden biri olarak bilinen Beşiktaş'ın siyah-beyazına gönül vermiş Mümtaz Soysal, bir spor seminerine katılarak bildiri sunup, konuşma yapacak kadar futbol bilgisine sahip olmasıyla tanınıyor...

Spor yazarı olmadıkları halde yazılarında şampiyonluk tartışan, yağmur, kar demeden maçlara koşan gazeteci-yazarlar, futbol ve renk tutkularını bu kez **Nokta***'ya anlattılar.*

HAKAN AKÇAOĞLU/ NOKTA

Halit Çapın

Rauf Tamer

Teoman Erel (Milliyet, Fenerbahçe taraftarı). "Fenerbahçe'nin yenilmesi bizim evde bir matem havası estirir, ancak bizim hanım Beşiktaşlı olduğundan çok seviniyor. Bugün için iyi yönetilen, altyapısını iyi kurmuş olan Galatasaray en büyük takım ve başarıları tesadüflere bağlı değil. Yine de bizim takım için, çıkmayan candan umut kesilmez diyorum. Üç büyükler kalabalık kitleleri ardına aldığından her zaman için politikacıların yakın ilgisi ile karşılaşmışlardır. Ancak, Özal zamanında spora politika karışması iktidar lehine kullanılarak ayyuka çıktı. Üç büyüklerin yöneticileri de bu gücü kayırılma aracı olarak hep kullandılar ve bence bundan sonra da kullanacaklar."

Yavuz Donat (Tercüman, Galatasaray ve Fenerbahçe taraftarı). "Fenerbahçe Başkanı Tahsin Kaya benim arkadaşım. Bu nedenle ben Fenerbahçe'nin kayıtlı üyesiyim. Fakat doğma büyüme Galatasaraylıyım. Bu konu açılınca Tahsin Bey çıldırıyor. Onun için takımımı tek olarak söyleyemiyorum."

Hasan Pulur (Güneş, Fenerbahçe taraftarı). "Bir zamanlar gece ikide kalkıp Fenerbahçe Stadı'nın tahta tribünlerinde maç seyretmek için kuyruğa girecek kadar fanatik bir Fenerbahçe taraftarıydım. Şimdi ancak İstanbul'daki maçlara gidebiliyorum. Taraftarlar kendi sevdikleri kulübü en büyük görmek istiyorlar. Bu nedenle en büyük kavramını izafi buluyorum. Üç büyükler içinde Fenerbahçe'nin yeri bir başkadır. Biz kitle kulübüyüz. Her kesimden bu kadar değişik kişinin toplandığı bir başka kulüp yok. Beşiktaş birkaç senedir kolej takımı hüviyetinde ve çok başarılı. Ancak Galatasaray'ı da bir camia olarak kıskanmamak elde değil. Fenerbahçe'de ise bir erozyon var. Nitelikli bir başkan yıllardır gelmedi. Parayı bastıran başkan oldu. Futbolcular arasında saygı kalmadı."

Teoman Erel

Hasan Pulur

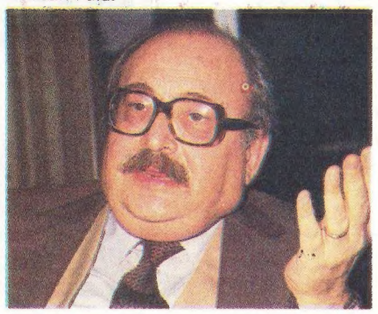

Çetin Altan

Rauf Tamer (Tercüman, Beşiktaş taraftarı). "Çocukluk yıllarım Beşiktaş semtinde geçtiğinden doğal olarak Beşiktaşlı oldum. Bence Beşiktaşlı olmak bir tevazu abidesidir. Onun için takımımla övünürüm. Beşiktaş-Galatasaray rekabeti 80 haftadır sürüyor. Bu da en güzel istikrar göstergesidir. Fenerbahçe'nin hali ise beni üzüyor, bu durumda Türk futbolunun keyfi kaçıyor. Galatasaray ise bundan iyi olamaz. Belediye başkanlarının kulüp başkanlıklarına soyunmaları ile spora politikacı karıştı ve sporun da böylece zevkini kaçırdılar."

HAKAN AKÇAOĞLU/ NOKTA

Erol Dallı

Çetin Altan (Güneş, Galatasaray taraftarı). "Mektebinde yetiştiğimiz için mecburen Galatasaraylı olduk. Ancak Türkiye'de Batı'daki anlamda spor olmadığına inanıyorum. Sporda da onlar ve biz ayrımı yine gündemde. Bizim gençlerin fiziksel yapılarındaki eksiklik, enerji birikimlerindeki yetersizlik, ırsi olarak gen ve kromozomlarla geçen sportif kabiliyet noksanlığı, onları başarılı kılamıyor. Literatür olarak da Türkiye spor konusunda çok geride. Bizde spor edebiyatı yok, seyirciler içlerindeki eziklikle, bir taraf galip geldiğinde en büyük ilan ediyorlar. Bence spor politikaya karışmalı. Partilerin halk kitleleri ile iletişim kurmasına yardımcı olur."

Erol Dallı (Tercüman, Galatasaray taraftarı). "Kendimi antrenmanlara, hatta deplasmanlara dahi gittiğim için bir spor tutkunu olarak yorumluyorum. Her pazartesi günüm spor konuşarak ve takımları kaybeden arkadaşlara takılmakla geçiyor. Galatasaray kaybedince de bana takılıyorlar, ancak beni takımımın kaybetmesinden çok sertlikle futbol oynattırmamaları üzüyor. Ama yine de Fenerbahçe veya Beşiktaş'a yenilirsek çok üzülüyorum."

Hakan AKÇAOĞLU

Zehirlerini kustular!.

Günlerdir Bab-ı Ali'nin başlıklarını, yorumlarını okuyoruz.. Aslında bunların hiçbirisi yeni değil.. Nisan ayında hazırlamışlardı. Hatta yazılarını ceplerine koyup gelmişlerdi. Ama İzmir'de maç 0-0 bitince, o yazıları saklayıp, kerhen yenilerini yazdılar..

Sonra yazılar gene cepten çıkarıldı. Güncelleştirildi. İngiltere yerine Eindhoven yazıldı.. Ama bir kez daha cepte kaldı yazılar.. Nihayet ikinci İngiltere maçı ve 8-0.. Nasıl düğün bayram yapıyorlar görüyorsunuz..

Dört maç oynamış.. Birinde, daha ilk maçında, kimi kimseyi tanımadan, Romanya'ya karşı çıkmış.. Her Dünya Kupası'nın finalisti Romanya'ya.. Adam gibi top oynamış, 3-1 yenilmiş.. Ama top oynadığını kabul ettirmiş. Sonra, Doğu Almanya'yı 3-1'le devirmiş.. Gol atmayı unutmuş Türk takımı iki maçta dört gol atmış.. Ardından İngiltere maçı.. 0-0'lık o harika maç.. "Bu kez gol atamadım" diye üzülmüş..

Dört maçın üçünde tam başarı.. Birinde, analizi derin derin yapılması gereken birinde, sadece tabelaya bakanların düğün bayram içinde, ağızlarından akan salyaları silme gereği görmeden, kelle istemeleri..

★ ★ ★

Bab-ı Ali'nin utancını, belgesi ile yüzüne vuruyoruz.. İşte yanıt versinler. İngiltere ile 0-0 biten maçtan sonra, Coşkun Özarı tarafından kaleme alınan eleştiri dışında, bir tek maç yazısı, bir tek eleştiride Mustafa Denizli'nin adı dahi geçmemiştir. Zaferdeki Denizli payını, bir tek kişi dile getirmemiştir. Hatta daha sonraki günlerde "Utanmadan" tam tersini yazanlar, yazabilenler çıkmıştır.

Ama bugün.. 8-0'ın tüm faturası Mustafa'nın.. Bütün manşetler, bütün başlıklarda onun adı var..

Ey Bab-ı Ali.. Bu nasıl tarafsız bakış, bu nasıl tarafsız yorumculuktur ki, zaferde kumandanın adı anılmaz, yenilgide hemen "Bostancı" diye bağırılır.

Aksini iddia eden, ferd-i vahit varsa, alsın eline nisan sonu ve ekim ortası gazetelerini, göstersin.. Gösteremezler.. Utanç belgelidir.

Peki Mustafa Denizli'ye bu nefret neden?..

Bir.. Genç yaşta büyük başarılara ulaştığı için.. Kıskançlık.. Haset.. Yıllardır köşe başlarına çöreklenip, olumlu tek iş yapamadıklarının sıkıntısı içinde, kıskanırlar.

İki.. Mustafa ilericidir. Çağdaştır. Korkusuzdur. Onlar ise, tutucudur, gericidir, korkaktırlar. Bu ülke insanının çağdaş futbol oynayabileceğini, oynaması gerektiğini kabul etmezler. Kazanma sözcüğüne hayatta inanmadıkları için, hesapları hep, az dayak yemek üzerinedir. Binlerce yıl az dayakla yaşamaya razıdırlar.

Üç.. Aylardır, Mustafa'yı kendilerine benzetmeye uğraşmışlar, başaramamışlardır. Bilirler ki, Mustafa, yarın İngiltere ile aynı maçı oynasın, gene "Kazanmaya gidiyorum" diyecektir. Böylesine diklenen, böylesine eğilmeyen bir insan onlar için hep tehlikedir. O halde başı ilk fırsatta ezilmelidir. Mustafa Denizli'nin İngiltere dönüşü, daha gümrükte iken söylediği "Beni İonescu'nun gergedanı yapamayacaklar" deyişi, ondaki direnmenin ve boyun eğmeyişin ifadesidir. Ama, kafalarında düşüncenin yeri çok az olan kişiler için, İonescu ve Gergedan çok yabancı sözcüklerdir. Bu yüzden bir teknik direktörün çocuklarını alıp tiyatroya götürmesini eleştirecek kadar şaşkındırlar. Onlar için futbolcu sadece ayaktır. Kendileri gibi.. O ayakların içi dolu olması gereken, bir baş taşıdığını görmezden gelirler. Bu yüzden İonescu okuyan, Londra'da takımını tiyatroya götüren teknik direktöre karşı kompleks içindedirler.

Dört.. Doğan Koloğlu.. Atilla Gökçe.. Ersan Çelik.. Bir de bu satırların yazarı.. Bunlar güzel futbola sahip çıkmışlar, güzel futboldan yana olduğu için Mustafa Denizli'yi desteklemişlerdir. Kamuoyu da güzelden yana olduğu için, bu isimler, bir anda, hiçbirisinin tahmin etmediği primi toplamıştır. Mustafa'ya zamanında sahip çıkmamış olmanın ezikliği içinde, bu dört isme duydukları gıpta ve kıskançlığı da, Mustafa'nın üzerine kusmuşlardır.

★ ★ ★

Heatrow havaalanında Mustafa'ya baktım.. Tek başına, ama dimdik duruyor ve bakıyordu.. Londra'ya doğru, Wembley'e doğru bakıyordu ve bakışları ile, tıpkı General Mc Arthur gibi "Gene döneceğim" diyordu.

Mc Arthur döndüğü zaman, bu Japon alaylarının nerede olacaklarını çok merak ediyoruz!.

Hıncal ULUÇ

Tartışmalar boşuna mıydı?

TKP-TİP birleşmesi haberinizde sözünü ettiğiniz Türk solunda Gorbaçov şoku olayı gerçekten ilginç, aslında bütün dünya solunu yakından etkileyen bu olay, ayrı bir yazı konusu olarak tekrar ele alınıp işlenebilir. Söz konusu şokun, TKP ve TİP'i derinden etkilediği, yazınızda çizdiğiniz yeni TBKP imajından da belli oluyor. TBKP'nin bugünkü çizgisine bakınca insan ister istemez bütün o "tek aşamalı devrim", "iki aşamalı devrim" tartışmalarını hatırlıyor ve acaba yaşanan bunca bölünme gereksiz miydi diyor.

A.N. —İSTANBUL

Opâre üzre...

El Fakirü'l Hakir Münekkid Aslanzâde Yakub Efendi'den
Onbeş Senelik Kadim Dost İntibacı Engin Çelebi'ye:

İlm-i edebiyyen ile hak ile yeksan eylediğin İstanbul Devlet Operası'nın (her müessese gibi) muhakkak tenkide şayan tarafları mevcuttur. Sahn-i gülşen'e tebdil olması gâyesiyle edilen her edebî kelâmın önünde hürmetle eğilirim. Fakat ey Çelebi, bilmez misin ki ol üslûb-u şahanen ile "Opera zaten Garp icadıdır ve vâcib-ül-izaledir" diye feryad eyleyenlerin ekmeğine yağ sürersin? Şunu akıl ardı etme ki, Devlet Operası yektir ve arş-ı âlâyı tutan irticaî naralara karşı korunmaya muhtaç bir medeniyyet burcudur...

Min gayr-i haddin gözlerinden öperim.

Aslanzâde Yakub Efendi -İSTANBUL

Açıklama

Son sayınızda, "TKP'nin Öyküsü - 67 Yıllık Bir Efsane" bölümünde yanlış yorumlanabilir şeyler söylemiş bulunuyorum. Önce fotoğraf altyazısında: "Rasih Nuri İleri - TKP'nin Cumhuriyet'in ilk yıllarında Kemalizme karşı çıkmaması en önemli zaaflarından biriydi" deniyor. Oysa benim vurguladığım şuydu: "Bütün dünya Sovyetler Birliği'ne düşmanken, onun tek dostu Kemalist Türkiye idi, ortak düşmanları ise emperyalizmdi. TKP'nin Kemalizmin bu politikasını desteklemesi doğaldı, diğer yönden o dönemde Türkiye'de işçi sınıfının sayıca çok küçük bulunması verisi vardı. Bu iki olgu TKP'nin iki çıkmazı ve zaafını teşkil ediyordu."

Yazıda ismimin geçtiği paragraftan hemen önce bir yorum var, sonra "İleri bu gerçeği şu sözlerle açıklıyordu" denmekte, oysa ben o yorumu açıklamadım. Bana ait paragrafla ilgili olarak da bir noktayı açıklığa kavuşturmak isterim; Sadrettin Celal'in İstanbul Radyosu'nu kurduğu cümlesi yer alıyor, oysa İstanbul Radyosu'nu kuran, amcam Sedat Nuri İleri'dir. Nurullah Esat Sümer, Bakü Kongresi'ne katılmamıştır, milletvekili değil, iktisat vekilidir. Ayrıca, Atatürk'ün yüksek görevlere getirdiği eski solcuların "itibarını iadesi" sözü bana ait değildir.

Rasih Nuri İLERİ

Açıklama

Derginizin 41. sayısında Engin Ardıç imzasıyla çıkan "Opera Değil Opâre" adlı yazıyı üzüntü ile okudum.

Devamlı okuyucusu olduğum ve şimdiye kadar benim çeşitli etkinliklerime de yer vermiş olan derginiz, en sert eleştirileri bile dengeli bir üslup içinde yayınlamaya daima özen göstermiştir. Üzüntüm, yazarın kullandığı üsluptan doğdu.

Gelelim, bana yönelen tanımlayabileceğim nitelemelere. Yazar beni bando takımı komutanlığından tekaüt bir astsubay kıdemli başçavuşa benzetiyor. İşte bu sözlere ne kızdım, ne üzüldüm. Tersine, iftihar ettim. Zira yurdumuzda müzik düzeyi ne kadar ileri gitmiş ki, bir bando takımı astsubayı Amerika'dan Japonya'ya kadar 31 ülkenin 77 kentinde 86 orkestra ile 200'den fazla konser, radyo ve televizyon bandı yapabiliyor, çıkardığı 7 plakta 17 Türk eseri ile 10 yabancı eseri seslendiriyor ve iki plağı Avrupa Müzik Yılı ile Fransız Plak Akademisi'nin ödülünü kazanıyor. Yazının düzeyi hakkındaki kararı da **Nokta** okurlarına bırakıyorum.

Hikmet ŞİMŞEK—
Orkestra Şefi

Okuyucu Mektupları için adres:
Nokta Dergisi Okur Mektupları
Gelişim Yayınları
Levent / İSTANBUL

ABONE KOŞULLARI

Yurt içi
6 aylık: 15.000 TL.
1 yıllık: 29.900 TL.

Abone bedellerinin 128 139 no'lu Nokta Süreli Yayınlar A.Ş.
Posta çeki hesabına yatırılmasını rica ederiz.

Yurt dışı
(Yıllık-uçak postasıyla)
Avrupa ve Ortadoğu: 75 ABD Doları
ABD ve Uzakdoğu: 127 ABD Doları
Abone bedellerinin Yapı ve Kredi Bankası Nişantaşı Şubesi 615 147/6 no'lu hesaba transferini rica ederiz.

Eksik sayılar için adres:
Klodfarer Caddesi No 25
Cağaloğlu-İstanbul Tel: 527 74 64

Kıbrıs fiyatı: 1050 TL.

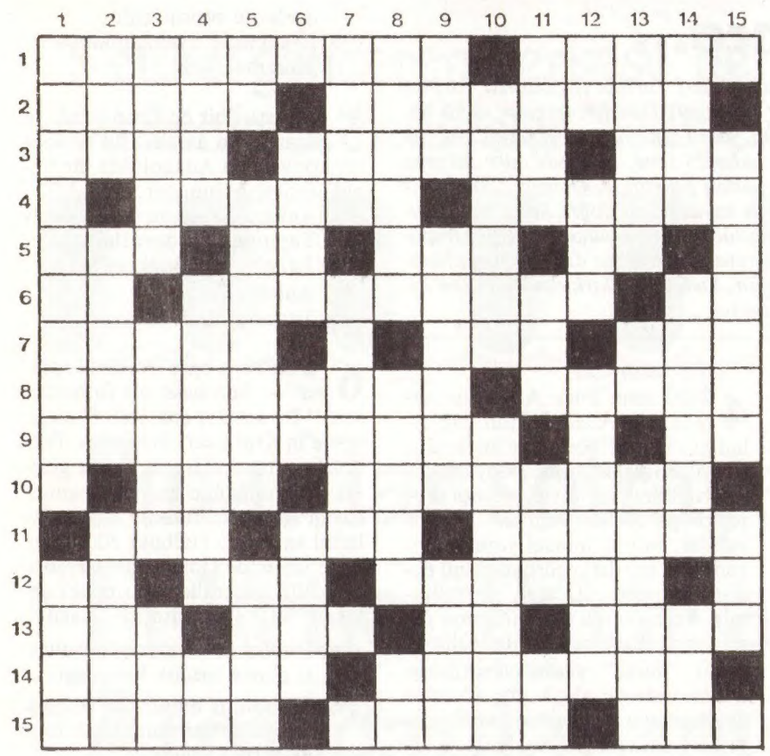

SOLDAN SAĞA: 1- 1852-1887 yılları arasında yaşamış, Tanzimat yazarlarının romantizmine karşı çıkarak pozitivist düşünceyi ve materyalist değerleri savunmuş, metafiziği mahkûm eden ve doğalcılığı öneren tutumuyla dikkati çekmiş, bu görüşlerini içeren yazı ve kitaplarıyla çağının yazar ve aydınlarını derinden etkilemiş Türk yazarı - Avcının av beklemek için taş yığınlarından yaptığı pusu. **2-** Asma kütüğü - **Gamalı haç** işaretine verilen ad. **3-** "Vurgun" anlamında argo sözcük - Kent içindeki ağaçlı ve geniş cadde - Fas'ın kuzeyindeki dağ sırası. **4-** Afrika'da yaşayan ve çok hızlı koşabilen bir antilop - Atasözleri ve deyimlerle renklendirdiği şiirleriyle tanınmış XV. yüzyıl Divan şairi **5-** "Uluslararası Basın Enstitüsü"nün simgesi - İlave - Nişasta - Hayvanlara vurulan damga. **6-** Kalsiyumun simgesi - 1950'li yıllarda İngiltere'de ortaya çıkan ve işlevsel kaynaklara dönüşü amaçlayan mimarlık akımı - Bir nota. **7-** Fazilet - Halk dilinde babanın kız kardeşine verilen ad - Sergen, terek. **8-** İngiltere'de bir kent - Bir çeşit otomobil yarışı. **9-** 1792-1856 yılları arasında yaşamış, özellikle **Euklei-des**'in geometrisinden ayrılan "**hiperbolik geometri**"yi bulması ve açıklamasıyla tanınmış ünlü Rus matematikçisi - Yabancı. **10-** Sahip - Basın ve siyaset yaşamındaki kavgalarıyla tanınmış, Kurtuluş Savaşı aleyhindeki yazılarından dolayı yargılanmak üzere Ankara'ya götürülürken 1922'de İzmit'te linç edilmiş gazeteci ve siyaset adamı. **11- Orhan Hançerlioğlu**'nun bir romanı - Arapça'da "ben" - Dayanıklılığı kükürtle artırılmış kauçuk. **12-** Şikâr - Bir konuda seçilebilecek yolların her biri - Anadolu halklarının en eski ve en büyük ana tanrıçası. **13-** Doğu Anadolu'da kullanılan bir tür küçük zurna - Doğal ve tarihsel özelliklerinden dolayı koruma altına alınan alan - Baryumun simgesi - Kimi madenlere vurulan bir çeşit cila. **14-** Tamirat - İdare lambası. **15.** Bal, yoğurt gibi şeyler koymaya yarar tahta kova - Silah, zırh gibi savaş aracı - Derinliği az olan.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Özellikle **Venüs'ün Doğuşu** ve **İlkbahar** adlı tablolarıyla tanınmış Rönesans döneminin ünlü ressamı - Malezya halkında görülen bir çeşit öldürücü delilik. **2-** Avustralya'da yaşayan bir devekuşu türü - Tahitili kadınlardan esinlenilmiş bir plaj giysisi - İki tarafı ağaçlıklı geniş kent yolu. **3-** İslamlıkta sünnet ehli denilen dört mezhepten biri - Genellikle Abbasi halifelerini yeren şiirleriyle tanınmış IX. yüzyıl Arap şairi - Köpek için hazırlanan yiyecek. **4-** Arap alfabesinde harflerin noktasını koymaya verilen ad - Karşılıklı yer değiştirme - Bir nota. **5-** Eski Mısır'da güneş tanrısı - Denizcilikte yedek olarak kullanılan ince halat - Asya'da bir göl. **6-** SSCB'yi oluşturan cumhuriyetlerden birinin başkenti - Tavlada bir sayı - Bir ay adı. **7-** Yöntem - Bitlis'in bir ilçesi. **8-** Yurdumuzun Batı'daki en uç noktası - Başkasının buyruk ve dileklerini yerine getiren - Bir gösterme sıfatı. **9-** Hayvanlarda semizlik - Demokrasi - Leyleğe benzer bir kuş. **10-** Herhangi bir birimin yüzde biri - Japonlar'a özgü çiçek düzenleme sanatı. **11-** Arap yazısında bir sesin yuvarlak okunacağını gösteren işaret - Altın - Oyunda cezalı çocuk - Bir hayvan. **12-** Nikelin simgesi - Türk karikatür sanatının ünlü bir ustası - Yapılarda dolgu maddesi olarak kullanılan delikli tuğla. **13-** Görüntülük - Lübnan'ın plaka işareti - Bizans döneminde, İstanbul'da siyasal suçluların kapatıldığı ünlü zindan. **14-** Artı işaretinin eski adı - İstanbul'un bir semti - Bir hayvan. **15-** Bir çeşit yünlü ya da pamuklu kumaş - Yemekli eğlence.

Hazırlayan: Sedat YAŞAYAN

Geçen haftanın çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	M	A	U	R	İ	C	E	D	U	V	E	R	G	E	R
2	A	S	P	A	R	A	G	A	S	■	K	A	R	N	E
3	H	A	İ	N	■	M	O	L	L	A	■	N	İ	D	A
4	İ	L	■	A	R	A	S	■	U	H	U	T	■	E	L
5	R	A	M	■	E	D	A	T	■	İ	S	■	A	R	İ
6	T	■	U	R	B	A	N	İ	Z	M	■	A	N	U	T
7	O	N	S	■	A	N	T	R	A	S	İ	T	■	N	E
8	M	İ	K	A	P	■	R	A	M	A	K	■	Ö	L	■
9	R	■	A	R	■	R	İ	T	A	■	A	A	■	U	Ç
10	U	S	■	B	L	U	Z	■	Z	E	R	D	E	V	A
11	K	İ	Ş	İ	■	A	M	P	İ	R	■	E	T	A	P
12	■	N	O	T	A	M	■	A	N	K	E	T	■	S	A
13	C	A	P	R	İ	■	E	N	G	E	R	■	K	İ	Ç
14	E	R	■	A	N	E	K	D	O	T	■	S	O	F	U
15	M	A	R	J	■	B	O	A	■	E	T	İ	K	L	■

Kırk dede önce...

"Yrotsih" gerisin geri okunursa ne olur? Tarihin İngilizcesi. Tarihin gerisin geri okunanı hirattır doğrusu. Dünden bugüne değil de, bugünden gerisin geriye, bir tornistan, 2000 sene önce Türkiye. 2000 de öyle pek ahım şahım sayı değil. Bir baba 25 sene, bir dede eder 50 sene daha yaşlıdır baba oğuldan, dede torundan genellikle. Öyleyse, 2000 sene öncesi, eder kırk dede öncesi. Kırk dede saydınız mı doğru Sezar'ın... Durun durun belki de tam Ancyra'da, Anadolu'ya çağ atlatan Principat İmparator Augustus'un mabedinin Hacı Bayram-ı Veli'nin dibindeki mabadına... Ya da buyurun kılı kırk yarmadan, kırk dede, kırkının da kulpu kırık dede testimizin sorularını yanıtlamaya...

1 Bundan 2000 sene öncesini çocuk olarak yaşamış bir Roma imparatoru vardı. Yaşlılığında anılarını *De vita sua* adlı biyografisinde yazmıştı. Bunlar günümüzde bir televizyon dizisine de konu oldular. Bu çok okumuş ve görmüş Roma imparatorunu anımsayabilecek misiniz?

a) Ben
b) Claudius
c) Nero
d) Agrippina

2 İlerde dünyanın en ünlü muktediri diye anılacak olan Sezar, Anadolu'ya komutan olarak ilk gelişinde bir ara Bithynia Kralı'nın da konuğu olmuştu. Kral ile genç Sezar'ın ilişkilerindeki yakınlık ünlü komutanın ta o zamandan ilginç bir lakap kazanmasına yol açmıştı. Bakalım iyi bir Sezar'cı mısınız?

a) Sezaryen
b) Bithynia gülü
c) Bithynia Kraliçesi
d) I. Şorolus

3 Octavius, Sezar'a verdikleri söze ihanet eden Antonius ve Kleopatra'nın başlarını yedikten sonra Roma İmparatorluğu'nun tek hâkimi oldu. Anadolu da onun zamanında komutanı Asiatikus tarafından zaptedildi. Bu olağanüstü imparatora bütün onursal lakaplarının yanı sıra bir de isim verdiler: Augustus. Ne demek, etimoloji bilginizi yoklar mısınız?

a) Vakur
b) Çalışkan böcek
c) "Yurtta sulh, cihanda savaş"
d) Sekizinci ay

4 2000 sene önce Augustus zamanında Anadolu'nun çağ atladığı söylenir. Refah ve huzur dolu yıllar yaşanmıştı. Köykentler metropolleşmiş, büyük altyapı projeleri gerçekleştirilmişti. Hipodromlar, büyük anıtsal yapılar, viyadükler kentlerin görünümünü değiştirivermişti. Ticaret liberalleşmiş, Roma usulü teşkilatlanma yaratılmıştı. Bu arada bir de muhafazakâr "muzır" yasası çıkartılmıştı. Bu yasa ile ahlak dışı konular devlete karşı işlenmiş suç sayılıyordu. Bu yasada kadınlar için de kısıtlamalar vardı. Belki de en önemlisi...

a) Birden fazla erkekle yatamazlardı
b) Kürtaj yasaktı
c) Stadyuma giremezlerdi ve tiyatrolarda erkeklerden ayrı yerlerde otururlardı
d) Erkeklerle aynı hamamda yıkanamazlardı

5 Augustus bir de kitap yazdı ve başarılarını anlattı. Bu kitabın bir kopyası da Anadolu'da bir büyük kentte bulunuyor. Nerede?

a) Ankara'da Roma ve Augustus Tapınağı'nın duvarlarında
b) İstanbul'da Beşiktaş'ta
c) Antalya'da
d) İstanbul'da Dikilitaş'ta

6 "You're a base football player — Sen basit bir futbolcusun." Bu satırlar çok ünlü Shakespeare'in Kral Lear piyesinden. Futbolun bütün şehir stat haline gelerek oynandığı ilkel zamanları anımsayan İngilizler futbolu icat ettiklerini sanırlar. Halbuki 2000 sene önce İzmir'de Dolabella ve Trebonius adlı generaller arasındaki çekişme futbolu yaratmıştı. Nasıl?

a) Trebonius takımına Galyalıları alınca ortalık karışmıştı
b) Trebonius öldürüldü ve halk sabaha kadar onun kesik başı ile futbol oynadı
c) İlk defa 11'er kişi ile oynamak kural haline geldi
d) Aralarındaki çekişmeyi halletmek için futbol maçı yaptılar

7 Mustafa Kemal'in Atatürk Orman Çiftliği'ndeki traktöre binmiş resmini hatırlıyor musunuz? Bundan 2000 sene önce de Anadolu'da bir tarım devrimi olmuştu ve kızıl saçlı bir kral tacını, tahtını sarayında bırakıp dört tekerlekli, birkaç sabanlı ve sekiz öküzlü bir Galya "carruca"sına binerek köylüleri teşvik etmişti. Kimdi?

a) I. Asteriks
b) Galatya Kralı Büyük Bragitorix
c) Tractorix
d) Gascogny

Yanıtlar: 1)b, **2)**c, **3)**a, **4c, 5)**a, **6)**b, **7)**b.

ŞAHİN ERKOÇAK

Hazırlayan: Ahmet Turhan Altıner

5 etiket gönderen herkese herkese herkese
yüzbinlerce hediyeler hediyeler hediyeler...

Pınar'lar sofraya...
Etiketler Pınar'a...
Armağanlar mutfağa...

Herkese
YEMEK REHBERİ
Yıl boyu kullanılacak dengeli beslenme rehberi.

55.555 Kişiye
İNDİRİM KUPONU
Bütün Pınar Et ürünlerinde geçerli 1000.- TL. indirim.

5.555 Kişiye
MUTFAK ÖNLÜĞÜ
Kullanışlı ve zarif.

555 Kişiye
AVRUPA MUTFAK BIÇAĞI
Uzun ömürlü. İster ekmek kesin, ister et.

55 Kişiye
ÖZEL TAVA
Artık başka tava kullanmayacaksınız.

5 Kişiye
AVRUPA SET ÜSTÜ FIRIN
Çabuk ve lezzetli yemekler için.

Sucuk, salam, sosis... Dilediğiniz Pınar Şarküteri ürünlerinden 5 tanesinin poşetini ön yüzünden kesin. Etiket baskılı bu poşetleri bir zarfa koyun, isminizi ve açık adresinizi de yazarak en geç 15 Kasım 1987 tarihine kadar "PINAR ET P.K. 479 İZMİR" adresine postalayın. 365 günlük Yemek Rehberi'nizi hemen alacak, ayrıca zengin armağan çekilişine de katılacaksınız.

Çekiliş 1 Aralık 1987 günü İzmir 7. Noteri huzurunda yapılacak ve kazananlara armağanları derhal postalanacaktır.

PINAR ET ÜRÜNLERİ
PINARMARKETLERDE, BAKKALLARDA
SÜPERMARKETLERDE, ŞARKÜTERİLERDE...

Pınar Et, bir Yaşar Holding iştirâkidir.

PINAR ET
"sağlık, güven, lezzet"

KUTU KUTU / Salih MEMECAN

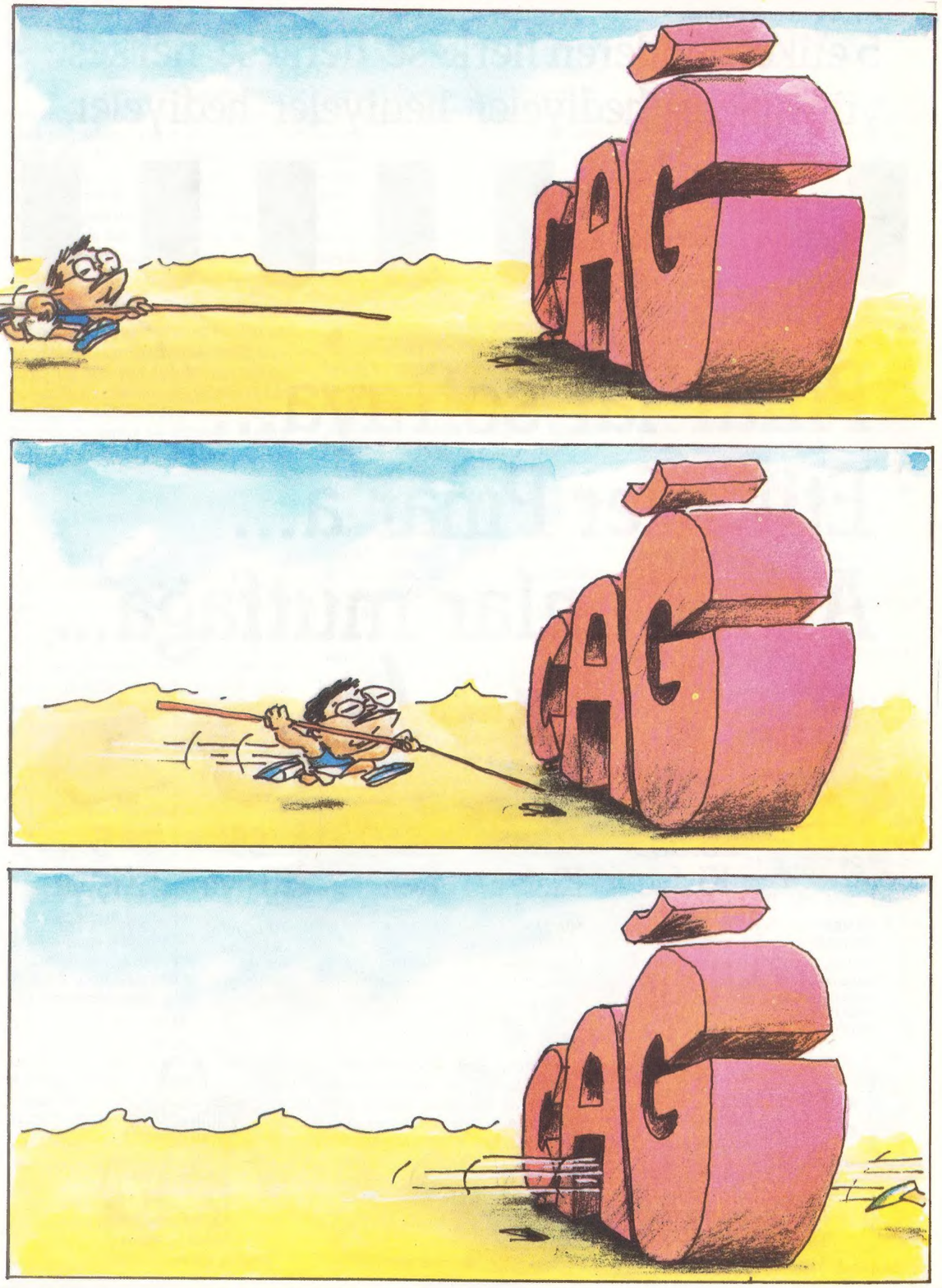

Rothmans

KING SIZE

PARANIN
SATIN ALABİLDİĞİ
EN İYİ TÜTÜN

1979 yılı icra pl. 467. tedbir uyarınca sigara sağlığa zararlıdır